Poštnina plačana v gotovini

Leto VIII, št. 224

Ljubljana četrtek 22 septembra 1927

Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—, za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi št. 2034.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 2036.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 2492

Podružnici: Maribor, Aleksandrova št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 21. septembra.

G. Vukičević je pričakoval, da bo s svojo današnjo rekonstrukcijo vlade povzročil krizo v Demokratski zajednici. Menil je, da pride do odkritega spora med dr. Marinkovićem in Ljubo Davidovićem ter morda celo do razcepa demokratske stranke. Njegove nade so splavale po vodi. Njegova situacija je baš tako neugodna, kakor je bila pred rekonstrukcijo, odnosno ona je baš sedaj še mnogo neugodnejša. G. Davidović je ofenzivo g. Vukičevića pariral s suvereno gesto dalekovidnega moža, ki ima pred seboj velik državniški cilj. Demokratska stranka je ostala kompaktna ter je šele sedaj dobila povsem proste roke, da pristopi k realizaciji ujedinjenja s Samostojno demokratsko stranko. V tem pogledu je zlasti značilen uvodnik dr. Marinkovićeve «Pravde», ki povdarja največjo aktualnost ter skorajšnjo ugodno rešitev tega vprašanja.

Z današnjim dnem je težišče situacije na g. Vukičevića prenešeno povsem na radikale. Sedaj bo moral g. Vukičević, ki pač uvideva, da pri demokratih nima niti najmanjše sigurnosti za svojo akcijo, pokazati, kakšna je njegova moč pri radikalih samih. On še vedno operira z nesrečno številko 113, četudi v isti sapi njegovi ljudje oznanjajo, da je spisek radikalskih poslancev, ki bodo imeli dostop v klub g. Vukičevića, že gotov in da bodo pašićevci izključeni iz kluba. Centrumaši, ki tvorijo glavni kader radikalskih poslancev, pa neprestano povdarjajo, da mora ostati število poslancev v radikalskem klubu neokrnjeno, kar že samo na sebi govori proti g. Vukičeviću, ne glede na to, da se za to formulo skriva tendenca po odstranitvi sedanjega predsednika vlade. Šele ko bo g. Vukičević pokazal, ali stoji za njim 20 ali 90 radikalskih poslancev, bo situacija v toliko razčiščena, da bo mogel tudi enotni in do takrat tudi že pojačeni demokratski klub zavzeti svoje stališče.

Današnja situacija g. Vukičevića, pa naj jo krpa tako ali tako, nikogar ne vznemirja, a tudi pri nikomur ne vzbuja zavisti. Ona je absolutno provizorična. Šele ko se sestane Narodna skupščina in začne z delom, bo situacija tudi za g. Vukičevića razčiščena. Danes g. Vukičević lahko še nastopa v pozi nekakega diktatorja, ki sam sebe postavlja za predsednika parlamentarnega kluba, sam določa kandidata za predsednika Narodne skupščine, sam odreja, kdo naj bo predsednik poedinih parlamentarnih odborov, v pozi diktatorja, ki bo zopet razgnal Narodno skupščino ter z ustanovitvijo tako zvane četrte stranke na državne stroške ugnal v državi vse, ki odklanjajo absolutizem. Ko se sestane parlament, se bo vse to zrušilo in g. Vukičević bo ostal sam s svojimi načrti.

Dr. Kramer pri g. Davidoviću

O sestanku, ki se je v torek vršil med posl. dr. Kramerjem in šefom demokratske zajednice Ljubo Davidovićem, objavlja Marinkovićeva »Pravda« naslednje poročilo:

Nar. posl. dr. Albert Kramer, ugleden prvak samostojnih demokratov v Sloveniji in urednik velikega slovenskega lista »Jutro«, je imel včeraj sestanek s šefom demokratske stranke g. Ljubo Davidovićem. G. dr. Kramer je odločen pristaš ujedinjenja demokracije in spada med prve zastopnike akcije za združitev. Zato se pripisuje njegovemu sestanku z g. Davidovićem posebna važnost.

Naš («Pravdin») poročevalec se je razgovarjal z g. dr. Kramerjem po njegovem sestanku z g. Davidovićem in ga vprašal:

»Ali ste se, gospod poslanec, razgovarjali z g. Davidovićem o združitvi demokratičnih strank? Vas smatrajo za odločnega pristaša združitve.«

»Res je, jaz sem pristaš združitve demokratskih strank! Tega ne prikrivam, ali ...« Tu je g. dr. Kramer nehal.

»Ali mi lahko poveste, kaj ste govorili z g. Davidovićem?«

»Že dolgo se nisem sestal z g. Davidovićem. G. Davidović je napravil napram samostojnim demokratom v Sloveniji izredno prijateljsko gesto: zahteval je od demokratov, naj glasujejo zame in za moje. To se je med nami razumelo kot znak, da šef demokratske stranke odobrava naša prizadevanja za združitev demokracije. Povedal sem g. Davidoviću, kako lepo je bilo to sprejeto med nami.«

»Ali sta govorila o združitvi demokratskih strank?«

»Naravno! Kadar se srečata dva demokrata, govorita o združitvi!«

»Bo - li akcija za združitev dovedla do željenega uspeha?«

»Jaz sem o tem globoko uverjen!«

Drugi Thoiry?

Pariz, 21. sepembra. d. Listi poročajo, da namerava Briand povabiti dr. Stresemenna na sestanek v Thoiry. Na tem sestanku bosta oba državnika razpravljala o možnostih izpraznitve Porenja.

Davidović je sprejel borbo

Ponesrečeni manevri vukičevićevcev. — Demokrati soglašajo v naziranju, da je padec današnjega provizoričnega režima neizbežen in nujno potreben. — Druga kleroradikalna vlada bo končala še prej kakor je prva

Beograd, 21. septembra. Ministrski predsednik g. Vukičević je bil danes dopoldne v avdijenci, pri kateri mu je kralj podpisal ukaze o včeraj sklenjenih spremembah v vladi. Dosedanji prosvetni minister dr. Perić je postavljen na razpoloženje, dr. Gosar je imenovan za ministra socijalne politike, njegov prednik dr. Miović za ministra za šume in rudnike, dosedanji minister tega resora dr. Kumanudj pa za ministra prosvete. Pozornost vzbuja dejstvo, da niso istočasno podpisani tudi ukazi o imenovanju državnih podtajnikov, kakor je bilo to včeraj javljeno.

Današnja rekonstrukcija vlade predstavlja obupen poskus g. Vukičevića, da bi izzval impresijo, da je politično še vedno na vrhuncu, obenem pa tudi poskus, da še v zadnjem hipu prepreči ujedinjenje demokracije, ki je v polnem razvoju. Vukičevićevci si na vso moč prizadevajo, da bi javnost prepričali, da se je g. Davidović moral ukloniti in sankcijonirati rekonstrukcijo vlade. Toda ta manever ni uspel.

Vsa javnost smatra vstop klerikalcev v vlado za provizorij, ki bo trajal le do sestanka Narodne skupščine in ki je dosegel baš nasprotni uspeh od tega, kar so hoteli g. Vukičević in njegovi ožji prijatelji. Baš ob tej priliki se je znova pokazala slabost Vuklčevićevega položaja. To povdarjajo tudi vsi današnji beograjski večerni listi, ki vidijo v tem začetek obračuna med gg. Davidovićem in Vukičevićem odnosno med demokratsko stranko in vlado g. Vukičevića. Zlasti jasno izraža to pisava demokratskega »Odjeka« in beograjskih »Novosti«. G. Davidović je res sprejel to borbo. V posebnem komunikeju preko glavnega odbora demokratske zajednice (objavljamo ga na drugem mestu) podčrtava g. Davidović, da se je rekonstrukcija vlade in vstop klerikalcev v vlado izvršil brez njegovega pristanka in tudi v razgovorih g. Davidović napoveduje odločno borbo sedanjemu režimu. G. Davidović ve, kaj dela, ker je mogel že točno ugotoviti razpoloženje v demokratski stranki in je danes sigurno, da ogromna večina demokratov deli njegovo naziranje in da se v demokratskih vrstah smatra padec tega režima za narodno in državno potrebo, ter za dolžnost vseh naprednih elementov v interesu države in naroda. Dejstvo je, da bodo današnji dogodki še bolj pospešili akcijo za ujedinjenje vseh demokratskih sil in da to, kar je g. Vukičević napravil danes, le še pospešuje konec sedanjega nemogočega režima.

Posebno nelepo vlogo so igrali pri tem slovenski klerikalci. Iz strahu pred združeno demokratsko fronto so se predali radikalom g. Vukičevića in se zadovoljili s samo enim ministrstvom in še to z onim, ki velja v Beogradu kot zadnje in je faktično že v likvidaciji. Vsa beograjska javnost je prepričana, da bo prišel polom sedaj še prej, kakor je bil to slučaj februarja in marca.

Akcija za skupno demokratsko fronto in ujedinjenje obeh demokratskih strank se živahno nadaljuje in se v političnih krogih posebno podčrtava dejstvo, da sta za dne 3. oktobra ob istem času sklicani seji poslanskega kluba SDS in DZ.

Pribićević in Davidović o rekonstrukciji vlade

Položaj je ostal nespremenjen. — En provizorij je zamenjan z drugim. — Netočne vesti o stališču g. Davidovića

Beograd, 21. septembra, p. Novinarjem, ki so se danes obrnili na g. Pribičevića, da jim pojasni svoje stališče glede današnje rekonstrukcije vlade, je g. Pribičević izjavil: **«Položaj vlade je ostal po današnji rekonstrukciji isti, kakor je bil poprej.** Vlada, ki je sestavljena izven parlamenta brez vplivov parlamentarnih klubov in brez stikov s strankami, ne more biti drugačen, kot samo provizorna. Ne morem razumeti, čemu je bilo treba eden provizorij zamenjati z drugim. Mislim pa, da je hotel g. Vukičević s tem vsaj deloma izvršiti famozni blejski sporazum, da mu ne morejo očitati, da ni bil mož beseda, ker če bi čakal do 5. oktobra, ko se sestane Narodna skupščina, bi tega gotovo ne mogel več storiti.»

G. Davidović je novinarjem izjavil, **da on z rekonstrukcijo vlade ni imel nobenega opravka in se zato ne izraža niti za, niti proti.** Noče pa tudi podajati o tem problemu nikakih izjav, ker hoče počakati na sklepe poslanskega kluba, ki je za to edino merodajen. V svoji nadaljni izjavi je g. Davidović znova odločno nastopil proti g. Vukičeviću napovedujoč njegov neminovni padec.

Glede na pisavo včerajšnje «Pravde», ki je v poročilu o politični situaciji naglašala, da Ljuba Davidović popolnoma soglaša z vstopom klerikalcev v vlado, je bil izdan danes s strani demokratskega glavnega odbora sledeči službeni komunike: «Včerajšnja «Pravda» objavlja več netočnosti o stališču g. Davidovića. Zlasti je netočno vse, kar se tiče njegovega stališča do vlade in današnje rekonstrukcije. G. Davidović prosi, naj se sprejme z največjo rezervo vse, kar se piše o njem, ako to ni podpisano od njega ali od glavnega tajništva demokratske stranke.»

Kako snubi g. Vukićević svoje nasprotnike med radikali

Ponuja jim važne funkcije v vodstvu Narodne skupščine. — Preimenovani ministri prevzamejo danes svoje funkcije. - Kralj odpotoval v Topolo

Beograd, 21. septembra. p. Vprašanje državnih podtajnikov danes še ni bilo rešeno. Demokratska stranka svojih kandidatov za podtajniška mesta sploh še ni nominirala, klerikalci pa nameravajo določiti za podtajnika pri prosvetnem ministrstvu poslanca g. Smodeja. Kakor se zatrjuje iz okolice g. Vukićevića, nameravajo odstopivšega ministra za prosveto, doktorja Perića odškodovati na ta način, da ga bodo kandidirali za predsednika Narodne skupščine. Tudi centrumaše upajo, da bodo pridobili za svojo politiko s tem, da jim poverijo važne funkcije v Narodni skupščini. Tako se zatrjuje, da hočejo vukičevićevci kandidirati za predsednika finančnega odbora g. Nikolo Uzunovića, za predsednika zakonodajnega odbora g. Mišo Trifunovića in za predsednika verifikacijskega odbora enega najhujših nasprotnikov gosp. Vukičevića v radikalskem centrumu, t. j. g. Maksimovića.

Danes popoldne je dospel v Beograd novoimenovani minister za socijalno politiko g. dr. Gosar. Takoj po svojem prihodu je posetil g. Vukičevića in ostal z njim v daljšem razgovoru. Jutri dopoldne bo položil g. dr. Gosar ministrsko prisego in bo takoj nato prevzel svoj resor. Tudi ostala dva nanovo imenovana ministra, dr. Miović in dr. Kumanudi, ki ga za časa odsotnosti zastopa dr. Šumenković, bosta jutri prevzela svoje nove resore.

Zunanji minister dr. Marinković je bil danes popoldne od 4. do 5. v avdijenci na dvoru. Zatrjuje se, da je bila njegova avdijenca izključno resornega značaja. Kralj se je ob 5. odpeljal z avtomobilom v Topolo. Kdaj se vrne, še ni znano.

Nemčija nam predlaga odpravo vizumov

Beograd, 21. septembra. p. Kakor se izve v zunanjem ministrstvu, je nastal v pogajanjih z Nemčijo v svrho ureditve nekaterih še nerešenih vprašanj trenoten zastoj, ki ima za posledico, da tudi že sklenjena trgovinska pogodba še ni podpisana. Nemška vlada je namreč predlagala ukinitev potnih vizumov med Nemčijo in Jugoslavijo. Ker naša delegacija še ni prejela tozadevnih instrukcij, so pogajanja za par dni odgodena.

Italijanski kralj v Gorici

Gorica, 21. septembra. o. Včeraj popoldne je prispel semkaj v strogem incognitu kralj Viktor Emanuel. Ogledal si je goriško bojno polje in posetil tudi Sv. Mihael, Sabotin in Sv. Goro.

Spor med francoskimi katoličani in Vatikanom

Pariz, 21. septembra. d. Action Francaise je izdala o svojem konfliktu s papežem tako zvano rumeno knjigo. Kakor poroča omenjeni list, je tudi ta knjiga stavljena na indeks.

Razpust centrale slovenskih kulturnih društev v Italiji

Tržaški prefekt razpustil «Prosveto» in zaplenil njeno premoženje

Trst, 21. septembra. l. **Prefekt je razpustil osrednje društvo «Prosveta» v Trstu, ki je štela, preden so oblasti začele razpuščati slovanska društva, nad 80 članic v raznih krajih tržaške pokrajine. Razpolagala je z veliko knjižnico in skrbela za predavanja.**

Ukrep o razpustu utemeljuje prefekt z navedbo, da je društvo s knjižnico in s predavanji gojilo iredentizem, da ni širilo kulture v splošnem, marveč samo slovansko kulturo, kar pa ni v skladu z nacijonalnimi interesi. Premoženje «Prosvete» so oblasti zaplenile.

Danes je bilo razpuščeno tudi Pevsko društvo «Lipa» v Bazovici pri Trstu. Ista usoda je doletela «Sportno društvo Jadran» v Herpeljah.

Tajen italijansko-madžarski pakt proti Rumuniji

Oster rumunski napad na italijansko zaveznico

Bukarešta, 21. septembra, d. Oficijozna **«Independance Roumaine»** ostro napada Italijo zaradi njenega stališča ob priliki razprave o madžarsko-rumunskem sporu v Društvu narodov. Rumunskim krogom je protirumunsko stališče Nemčije, ki je vselej podpirala Madžarsko, popolnoma razumljivo, nikakor pa ne morejo razumeti postopanje Italije, ki je zaveznica Rumunije. List naglaša, da se Rumunija ne more ubraniti vtisa, da sta se Italija in Madžarska po tajnih določbah madžarsko-italijanskega pakta nerazdružljivo zvezali v boju proti interesom Rumunije.

Poostritev konflikta med Pilsudskim in sejmom

Zopetna odgoditev parlamenta. — Ogorčena opozicija. — Kako utemeljuje vlada prekinitev parlamentarnega dela

Varšava, 21. septembra. d. Na odpor sejma, je vlada odgovorila s tem, da ga je dva dni po sklicanju znova odgodila za mesec dni. Zakonodajnadoba sedanjega sejma poteče 28. novembra. Zdi pa se, da vlada ne misli na nove volitve in da se bo poslužila določb ustave, po katerih zasedanje sejma ne more biti končano pred sprejetjem državnega proračuna. Politični krogi sodijo, da bo vlada tudi po ponovnem sestanku sejma zasedanje odgodila, če proračun ne bo takoj sprejet.

Takoj po otvoritvi zadnje seje je zahteval namestnik ministrskega predsednika Bartel, ki je prispel v dvorano z več člani vlade, besedo, da bi prečital dekret o odgoditvi. Opozicija ga je sprejela z ogorčenimi medklici. Maršal sejma je po prečitanju dekreta izjavil, da se vzdržuje vsake pripombe in je takoj nato zaključil sejo. Domneva se, da bo tudi zasedanje senata, ki se sestane jutri, le kratkotrajno.

Vladni listi utemeljujejo ta korak vlade s tem, da bo morala vlada v prihodnjih dneh reševati važne državne zadeve in da je za to potreben notranjepolitični mir. Včerajšnja seja pa je pokazala, da vlada na to ne more računati. Koncem tega meseca ali pričetkom oktobra dospejo v Varšavo ameriške finančne skupine, s katerimi se bo vlada pogajala glede večjega posojila. Ker pa bi politični prepiri v sejmu lahko kvarno vplivali na potek pogajanj, je vlada sejem kratkomalo odgodila.

Važen sporazum v Ženevi

Skupen nemško-francosko-holandski predlog glede razorožitve Izravnava francoskega in nemškega stališča

Ženeva, 21. septembra. s. Besedilo resolucije glede razorožitvenega vprašanja, na katerega sta se danes dopoldne sporazumela redakcijski komite in pododbor in ki je bil ob 17. predložen plenumu kot skupen nemško - francosko - holandski predlog, vsebuje skoraj nespremenjeni predgovor francoskega načrta resolucije ter priporoča nato tri ukrepe:

1.) Progresivni razvoj razsodiščnega postopanja s sklepi separatnih pogodb in kolektivnih dogovorov, tudi takih med člani in nečlani Društva narodov, da se na ta način ustvari medsebojno zaupanje in se ga razširi;

2.) da se čim prej dokončajo tehnična preddela pripravljalnega razorožitvenega odbora, da bo mogel Svet čim prej sklicati razorožitveno konferenco;

3.) da se dajo pripravljalnemu razorožitvenemu odboru posebne instrukcije Sveta, čigar naloge naj se ne omejijo na priprave za prvo razorožitveno konferenco, temveč naj se nadaljujejo do udejstitve končnega cilja, dalje za čim prejšnjo ustanovitev posebnega komiteja zastopnikov vseh držav Društva narodov, ki pripadajo pripravljalnemu razorožitvenemu odboru.

Ženeva, 21. septembra. (pa.) Razorožitvena komisija je pod predsedstvom dr. Beneša soglasno odobrila resolucijo glede razsodišča, varnosti in razorožitve. Vse delegacije so z zadovoljstvom pozdravile sporazum, ki omogoča, da se prične v razorožitvenem vprašanju s široko zasnovanim in praktičnim delom, ki odgovarja željam večine držav. Poul Boncourt je potrdil, da se meseca novembra sestane v Ženevi pripravljalna razorožitvena konferenca, ki je že imenovala odbor za proučevanje vprašanja razsodišča in permanentne organizacije varnosti.

Drugi odbor je končal debato o svetovni gospodarski konferenci ter sprejel dve resoluciji. V prvi resoluciji se z zadoščenjem omenjajo privolitve nekaterih držav ter se pozivljejo organi Društva narodov, naj energično pomagajo idejam, ki jih je sprožila svetovna gospodarska konferenca. Resolucija priporoča, naj bi namesto meddržavnih gospodarskih pogodb stopili splošni državni dogovori. Druga resolucija predlaga ustanovitev novega posvetovalnega odbora 35 članov.

Rakovski ostane v Parizu

Sovjetska vlada ne namerava odpoklicati svojega pariškega zastopnika. — Herbette pri Čičerinu

Moskva, 21. septembra. (pa.) Na podlagi instrukcij francoskega zunanjega ministrstva je francoski poslanik v Moskvi sporočil Čičerinu pogoje, pod katerimi je Francija pripravljena skleniti pogodbo nenapadanja s sovjetsko Rusijo. Francoska vlada želi, da se najprej odpokliče sovjetski poslanik v Franciji Rakovski in prepušča sovjetski vladi način odpustitve.

Pariz, 21. septembra. s. Zunanje ministrstvo objavlja komunike, ki veli, da v nekaterih listih objavljene vesti o instrukcijah, ki jih je baje dala francoska vlada svojemu zastopniku v Moskvi, ne izvirajo iz oficijelnega ali oficjoznega vira.

Moskva, 21. septembra. d. Glede na znani sklep francoskega ministrskega sveta v aferi poslanika Rakovskega, se izve, da vlada ne namerava ugoditi želji francoske vlade glede njegovega odpoklica. Vladni krogi so mnenja, da za to ni nikakega povoda in da je baš Rakovski po svojem dosedanjem udejstvovanju najprimernejša osebnost, da nadaljuje pogajanja med Rusijo in Francijo za sklenitev prijateljskega pakta.

«Izvestija» pišejo, da ni nobenega povoda, da bi se mogel Rakovski smatrati kot persona ingrata za Francijo. Iskanje razlogov za njegov odpoklic bi pomenilo ustvaritev popolnoma neosnovanega konflikta.

Poljski uspeh v Ženevi

Pariz, 21. septembra. d. Soglasni sprejem poljskega predloga v Ženevi, naj se proglase vse napadalne vojne za ilegalne, slavi tisk kot velik uspeh ne le Poljske kot predlagateljice, marveč tudi kot uspeh Društva narodov v službi miru. Z zadovoljstvom se ugotavlja, da se je baš z nemške strani predlagal sprejem brez debate. «Petit Parisien» naglaša, da je to dogodek, ki v najlepši luči osvetljuje nadaljni razvoj poljsko-nemških odnošajev.

Neugnani Rothermere

Dunaj, 21. septembra. d. Občinski svet v Steinamangerju je, kakor mnogo drugih madžarskih korporacij, čestital lordu Rothermereu k njegovi akciji za revizijo trianonske mirovne pogodbe in ga istočasno opozoril tudi na oropano Gradiščansko. V odgovoru sporoča Rothermere, da bo obrnil svojo pozornost najprej slovaški in rumunski meji, da pa bo kmalu napočil tudi čas, ko bo lahko točneje proučil zapadne madžarske meje. Vsekakor pa je po njegovem mnenju gradiščanski problem povsem drugačen, kakor pa slovaški in rumunski.

Nove italijanske intrige proti Franciji

Budimpešta, 21. septembra. s. V «Pester Lloydu» je italijanski senator Cirmeni pričel objavljati serijo člankov, v katerih se bavi z revizijo trianonske mirovne pogodbe. Cirmeni piše med drugim, da je hotel Poincaré med vojno pridobiti cesarja Karla za separatni mir s Francijo in Anglijo, in sicer na škodo Nemčije in Italije. Poincaré je šel baje tako daleč, da je Karlu obljubil veliko povečanje avstro-ogrske monarhije z aneksijo Poljske in Srbije pod pogojem, da nastopi proti cesarju Viljemu in da bi njegova vojska na strani zaveznikov korakala proti Nemčiji. Sonnino se je takrat uprl temu načrtu ravno tako energično kot cesar Karol.

Čsl. proračun

Praga, 21. septembra. d. Državni proračun za leto 1928 izkazuje napram letošnjemu proračunu 250 milijonov kron višje izdatke. V splošnem pa je proračun za 167 milijonov manjši od lanskega in izkazuje 12 milijonov prebitka.

Pogajanja z Madžarsko

Te dni pričnо v Beogradu pogajanja med našo in madžarsko delegacijo. Pogajanja imajo namen doseči soglasje in sporazum v celi vrsti gospodarskih vprašanj, ki se tičejo obeh držav, v prvi vrsti v zadevi madžarskega tranzitnega prometa na naših železniških progah, vodečih do Reke, dalje carinskega posla na obmejnih postajah, o nekaterih olajšavah v prometu na Kanalu kralja Petra v Bački itd. Pogajanja bodo tedaj gospodarske prirode in zanimajo predvsem gospodarske kroge. Vendar so, osobito v sodobni situaciji, prav tako tudi velikega političnega interesa za bodoče odnošaje med obema sosedama.

Minilo je že več kot leto dni, odkar nas je upravitelj Madžarske, admiral Horthy, presenetil s svojo znano izjavo, izrečeno o priliki mohaških slavnosti. Ta izjava, v kateri se je regent Madžarske izrekel za prijateljstvo z Jugoslavijo, je sprožila zelo simpatičen odziv v obeh državah, vzbudila pa pozornost tudi po ostalih državah, o čemer so pričali mnogi komentarji v vnanjem časopisju.

Toda praktične spremembe v odnošajih med Madžarsko in našo kraljevino Horthyjeva izjava ni povzročila in danes se je skoro že pozabilo, da se je kdaj izrekla. Smatralo se je, da je Madžarsko nagnila k koraku, ponuditi nam sprijaznenje, želja po gospodarskem dostopu do morja. Zakaj pričele so se razprave o načrtu, da se ji podeli svobodna cona v splitski luki.

Ali brž nato je prišlo do napetosti med Italijo in Jugoslavijo in odtlej je rimska politika kazala vedno očitneje, da hoče na vsak način preprečiti izboljšanje odnošajev med nami in Madžari. Demonstrativno je Italija Madžarom ponudila velike olajšave na Reki, kjer naj se zanje osnuje svobodna cona, če le mogoče, z dalekosežnejšimi ugodnostmi nego bi jih dali mi v Splitu. S prijateljsko pogodbo, podpisano ob Bethlenovem posetu v Rimu, pa je fašistična Italija hote vzbudila pri Madžarih iluzije, da bo mogoče z njeno pomočjo doseči marsikaj važnega v mednarodni politiki, osobito pa revizijo mirovnih določb. To je seveda povzročilo krepko reakcijo v državah Male antante, v odnošajih med našo kraljevino in Madžarsko pa je nastal zastoj in o zbližanju ter sprijaznenju ni bilo več dosti govora.

Sedaj pristopata obe sosedi k poskusu, urediti potom posebnih pogajanj nekatera nerešena gospodarska vprašanja. Dr. Gustav Gratz, bivši madžarski vnanji minister, ki stoji zelo blizu predsedniku vlade grofu Bethlenu, je napisal o priliki sedanjih pogajanj članek za beograjsko «Vreme». V njem se izraža zelo optimistično o bodočih odnošajih med obema državama, naglaša pa, da bi bilo neutemeljeno, pričakovati ugodne politične spremembe že neposredno; za to je po njegovem mnenju ipak treba časa in prehoda. Tak prehod bi pomenila baš ugodna rešitev gospodarskih vprašanj, ki so na programu beograjskih pogajanj, zakaj intenzivnejši gospodarski stiki so dober predhodnik političnemu prijateljstvu. Poleg tega naglaša imenovani madžarski politik, da ima Madžarska, kar se tiče odnošajev do držav Male antante napram Jugoslaviji največ simpatij in — tudi to se da razumeti v njegovih izvajanjih — najmanj revizijonističnih aspiracij. Mi moremo vzeti vse to sicer z zadovoljstvom na znanje, ali naivni in kratkovidni seveda kljub temu nismo. Pač pa potrdimo, da bi pomenil sporazum v gospodarskih vprašanjih dobro osnovo za izboljšanje političnih odnošajev. Osobito pa velja to o tako važni stvari, kakor je za Madžarsko gospodarski dostop do morja, ki naj bi se ji omogočil po naših železnicah. To je gotovo najvažnejša točka beograjskih pogajanj. Za njeno rešitev se bo zanimala v prvi vrsti Italija, ki bi na osnovi koncesij, katere bi mi dovolili Madžarom, tem mogla dati v eksploatacijo reško luko. Hkrati bodo pozorno motrili rezultat teh razgovorov vsi oni, ki so zainteresirani na konsolidaciji gospodarstva v srednji Evropi, ker bi se pokazalo, kako je mogoče preko novih političnih meja urediti ali eventualno obnoviti gospodarske stike iz zaledja do morja.

V Beogradu se tedaj te dni obravnavajo važni ekonomski problemi, ki pa posegajo zelo močno tudi v mednarodno politiko.

*

Beograd, 21. septembra. p. Danes je dospela v Beograd pod vodstvom grofa De Nikla madžarska delegacija za pogajanja o trgovinski pogodbi in o ureditvi madžarskega tranzitnega prometa preko jugoslovenskega ozemlja na Reko. Delegacijo je predstavil madžarski poslanik baron Foerster zunanjemu ministru. Jutri se pričnejo meritorne razprave. Tako v jugoslovenskih kakor v madžarskih krogih vlada prepričanje, da bo v najkrajšem času dosežen sporazum v vseh važnejših vprašanjih.

Komunistični izgredi v Franciji

Pariz, 21. septembra. (be.) Povodom slavnosti na čast ameriškim legijonarjem je prišlo v Besançonu do velikih nemirov, ki so jih povzročili komunisti. Kljub odredbam policije se demonstranti niso hoteli raziti in so policijo na konju obmetavali s kamenjem. Več stražnikov je bilo težko ranjenih. Končno se je policiji posrečilo napraviti red. Aretiranih je bilo 17 komunistov, med njimi več mornarjev.

Praško pismo

Sklicanje parlamenta začetkom oktobra. — Pred občinskimi volitvami. — Tudi Nemci proti Rothermereovi akciji.

I. K. S. — **Praga, sredi septembra.**

V našem notranjepolitičnem življenju se občuti še vedno vpliv parlamentarnih počitnic. Teče povsem mirno in oživljenje se pričakuje šele s povratkom min. predsednika Švehle iz tujine dne 18. t. m. Parlament ne bo sklican do konca septembra, kakor je bilo prvotno namenjeno, marveč šele v prvem tednu oktobra. Pred določitvijo točnega datuma za sklicanje se treba sporazumeti s koalicijo glede delovnega programa in dogovoriti se glede vložnega predloga k novelizaciji zakona o socijalnem zavarovanju.

Koncem oktobra se bodo vršile občinske volitve. Dan še ni določen, računa pa se z nedeljo 23. oktobra. O njihovem političnem pomenu se je razvila v tisku diskusija, katere posledica je naziranje, da se jim ne more odrekati političnega pomena, toda iz različnih vzrokov se pri volitvah ne da točno ugotoviti sila posameznih strank in zato se ne sme iz njihovih rezultatov sklepati o njihovi moči in napačno bi bilo, na njihovem temelju misliti na kako izpremembo v sestavi vlade. V borbo za občinske volitve stopi to pot politična stranka, in sicer stranka slovanskih socijalistov, skupina Stříbrnega. To vsled tega, ker ni došlo do sprave med njim in češkimi socijalisti, za katero so se vršila pogajanja, kakor je izvedel sen. Klofač. Sprava pa je bila zavržena po vplivu mlajše narodnosocijalne generacije, v kateri imajo glavno besedo bivši realisti. Vpliv skupine Stříbrnega pri volitvah bo mogoče opaziti nekoliko v Pragi in v nekaterih industrijskih krajih. Fašisti ne nastopijo pri volitvah samostojno, bodo pa v glavnem na nar. demokratičnih kandidatnih listah. V Pragi se pričakuje, da bodo volilci še bolj raztreseni kakor doslej. V narodno mešanem ozemlju bodo izdane skupne kandidatske liste čeških strank. Med Nemci so izjavile tudi one stranke, ki gredo samostojno v volilni boj, da so pripravljene za skupno postopanje. Tako so se nemški narodni socijalisti izrekli za skupne kandidatne liste v mestih, kjer je nad 40 odst. Čehov. Opozicne nemške stranke so izdale za volilni boj geslo: Boj proti aktivistom! Pričakujejo, da bodo aktivisti trpeli izgube in se oni povspnejo do moči v delu občin. Te občinske volitve so pri nas prve ob udeležbi Nemcev v vladi.

V zvezi z volilnim bojem je pričel Stříbrnega «Večernik» objavljati dokumente o delovanju realistov leta 1919. v narodnosocijalni stranki. Stříbrny hoče ž njimi dokazati, da se je del realistov trudil, da bi obvladal narodnosocijalno stranko. «Č. Slovo» in drugi listi sicer razglašajo, da so dokumenti v «Večerniku» v fotografičnih posnetkih ponarejeni, ali po vsem so vendar pristni. Stvar pride v ostalem pred sodišče, katero bi imelo priliko, da razsodi, ali so pravi ali ponarejeni.

Veliko vznemirjenje med nami, zlasti na Slovaškem, je vzbudila Rothermerova akcija v prospeh Madžarov in korekture mej. Slovaki so svečano proti nji povzdignili svoj glas in to brez razlike strank, ki so v protestu povsem enotne. Nekateri Nemci so pozdravili Rothermerovo akcijo in tu je zanimivo, da so se baš v nacijonalnih nemških listih pojavili glasovi proti temu. Zlasti je dr. Kolberg posvaril Nemce, naj se ne dajo zapeljati po Rothermereovi akciji. Nemci morajo biti proti njej, ker je to v lastnem interesu Nemcev in izločiti se mora vračanje tanih pokrajin na Slovaškem, kjer so tudi Nemci, kakor v Špišku, Bratislavi in drugod. Danes imajo tam Nemci šole, ki jih za časa madžarske vlade niso imeli in ako bi te dežele prišle zopet pod Madžare, bi Nemci izgubili te šole.

Preprečen fašistični zločin

Sušak, 21. septembra. n. Kodrič in Gagliani, ki sta bila snoči aretirana v zvezi z nameravanim napadom na nekega bivšega fašističnega oficirja, ki je nedavno pobegnil z Reke in se stalno naselil na Sušaku, sta tekom zaslišanja priznala, da se je vršila vsa akcija po navodilih italijanskega ministrstva notranjih zadev. Dotičnik je stanoval pri Kodriču in sta imela Gagliani in Kodrič navodila, da ga v njegovem stanovanju kloroformirata in nato nezavestnega v čolnu prepeljeta na Reko, kjer bi jih že pričakovali fašisti. Zdi se, da je bila dotičnemu oficirju namenjena usoda Matteottija.

Ta odkritja so izzvala tako na Sušaku, kakor na Reki veliko senzacijo, med italijanskimi emigranti pa nepopisno ogorčenje. Na Sušaku živeči emigranti so o dogodku obvestili odbor italijanskih emigrantov v Parizu, ki namerava iznesti ta slučaj pred mednarodni forum.

Sestanek kralja Borisa s svojim očetom

Sofija, 21. septembra. s. Kralj Boris se namerava po posetu Rima sestati na Tirolskem z bivšim kraljem Ferdinandom.

Könnecke pristal v Angori

Berlin, 21. septembra. (be.) Nemški letalec Könnecke je po 19 urni vožnji srečno pristal v Angori. Letalec je letel iz Kelmorajna čez Dunaj, Budimpešto in Beograd.

Nemško sodelovanje pri reorganizaciji rumunskega gospodarstva

Bukarešta, 21. septembra. d. Listi poročajo, da se je finančni minister Bratianu ob priliki svojega sestanka z dr. Stresemannom razgovarjal tudi o načrtu za gospodarsko reorganizacijo Rumunije. Zatrjuje se, da bo Nemčija aktivno sodelovala pri izvajanju tega načrta, zlasti pa pri zgraditvi novih železniških prog.

Fiasko grdega klerikalnega manevra

Na klerikalno denuncijacijo uvedena preiskava radi baje potvorjenih podpisov na ljubljanski napredni kandidatni listi je bila včeraj ustavljena

Predstavniki občinske kandidatske liste Naprednega bloka so včeraj prejeli obvestilo, da je policijska preiskava, ki je bila odrejena na podlagi klerikalne denuncijacije, ustavljena in da je bila lista brezhibno vložena.

S tem obvestilom se zaključuje ena največjih političnih lopovščin, ki jih je uprizorila SLS pred skupščinskimi volitvami proti Naprednemu bloku v Ljubljani. Ona spada na moralni nivo lažnivega letaka, ki ga je izdal dan pred volitvami katoliški duhovnik in glavni tajnik SLS g. Gabrovšek. Oboje je bilo, kakor toliko drugega preračunano na goljufivo beganje volilcev, za tkzv. volilno bombo, ki naj bi pomagala oslepariti Ljubljano za napredni mandat.

Na podlagi izida volitev v oblastno skupščino je bilo jasno, da ima v Ljubljani Napredni blok zanesljivo večino. SLS se je zavedala, da je njena igra v Ljubljani izgubljena. Poštenim potom Ljubljane nikdar več ne more dobiti v svoje roke, zato je pograbila po goljufiji in slepariji ter je zato tudi inscenirala denuncijacijo proti občinski listi «Naprednega bloka», da bi napredno Ljubljano vrgla v malodušje ter jo z nasilnim razveljavljenjem občinske kandidatske liste «Naprednega bloka» spravila tako ob skupščinski mandat, kakor tudi ob zastopstvo na mestnem magistratu.

Dr. Korošec je bil uspeha te denuncijacije tako gotov, da ga je na svojem shodu v Kamniku že kar teden dni naprej napovedal. In še 8. septembra je na svojem shodu v ljubljanskem Unionu govoril o tej stvari, češ da preiskava še ni končana, ter namigaval, da bo lista «Naprednega bloka» razveljavljena. Znano je tudi, da so hoteli klerikalci zadnjo soboto pred volitvami ali pa na dan volitev nalepiti Ljubljani lepake o izmišljenem razveljavljenju napredne občinske liste. Ker smo za to lopovščino pravočasno izvedeli, smo jo že v naprej razkrinkali in onemogočili. Mesto te bombe so Ljubljančani v soboto zvečer in v nedeljo zjutraj videli na ljubljanskih cestah smrdljivo volilno bombo katoliškega duhovnika g. Gabrovška.

Klerikalna mahinacija je sedaj po tolikih policijskih šikanah naprednih kandidatov, zlasti pa nameščencev tajništva SDS, definitivno pokopana. SLS pa žigosana.

Dr. Korošec in Gabrovšek sta že dobila zasluženo plačilo 11. septembra. Napredni Ljubljančani pa bodo tudi 2. oktobra pokazali, da bo njih armada še večja, kakor je bila pri skupščinskih volitvah in da v Ljubljani ni mesta za klerikalne goljufije. Ljubljana je pošteno mesto, ki ne trpi v svoji sredi lažnivih letakov g. kaplana Gabrovška, a tudi ne denuncijacij in drugih grdih volilnih manevrov SLS.

Beograjski listi o situaciji

Soglasno mnenje je, da je sedanja vlada še vedno le provizorična. — Prva zmaga g. Davidovića. — Demisija vlade po sestanku Narodne skupščine. — Najvažnejše vprašanje je združitev demokratskih strank

Beograd, 21. septembra p. Organ g. Ljube Davidovića, »Odjek«, prinaša v svoji današnji številki uvodnik pod naslovom: »Povodom rekonstrukcije«. Članek poteka očividno iz najbližje okolice g. Davidovića in jasno izraža stališče Demokratske zajednice do nove vlade. V članku se med drugim naglaša: »Demokratska zajednica glede ministrov ne more biti partizanska, marveč stremi za tem, da se uveljavijo načela demokracije in popravi sedanji režim. Verujemo, da je Demokratska zajednica v tem enodušna. Neobhodno potrebno pa je, **da se v takih vprašanjih najprej konzultirajo klubi in šele na osnovi njihovega mnenja formira vlada.** V danih razmerah je zlasti potrebno zaslišanje radikalnega kluba, da se vidi, koga ima za seboj g. Vukičević, ki reklamira zase predsedstvo vlade.«

V nadaljnih izvajanjih zahteva »Odjek«, da dobi demokratska zajednica ministrstvo notranjih zadev, ker je to edina garancija za režim zakonitosti, ki ga danes ni. Če se ne bodo izpolnile zahteve demokratov, je njihova dolžnost, da zrušijo sedanjo koalicijo, ker je nujno potrebno, da se končno izvrši program demokracije. Demokratska zajednica je stopila v vlado, da zasigura svobodne volitve. Demokrati so storili vse, kar je bilo mogoče in se ne bodo nikdar dali oplašiti z grožnjami o novih volitvah.

Današnje večerne »Novosti« prinašajo pod naslovom »Začasna rekonstrukcija vlade« in podnaslovom »Med 5. in 20. oktobrom pade vlada« članek, v katerem med drugim naglašajo: **Danes izvedena rekonstrukcija vlade je le začasna in bo neminovno sledil njen padec.** Z drugimi besedami; g. Davidović je storil prve korake, da obračuna z Vukičevićem. **Reči se mora, da je g. Davidović popolnoma uspel in da je odnesel v tem prvem poskusu popolno zmago** s tem, da ni dovolil, da se vlada izpopolni, niti da se poviša število ministrov na korist demokratske stranke. Današnji dan pomeni za g. Vukičevića prvi in vidni znak njegovega skorajšnjega padca. **Danes je jasno, da bo g. Vukičević takoj po sestanku Narodne skupščine primoran odstopiti.**

»Pravda«, ki velja za osebno glasilo zunanjega ministra dr. Voje Marinkovića, prinaša uvodni članek o političnem položaju, v katerem pravi med drugim: »Tekom včerajšnjega dne se je moglo v političnih krogih opaziti, **da je vprašanje združitve demokratov s samostojnimi demokrati docela postavljeno na dnevni red** in da je le vprašanje prav kratkega časa, kdaj se bo ta združitev definitivno izvedla.«

»Povdarjeno vprašanje o združitvi obeh demokratičnih strank je potisnilo vsa ostala vprašanja v ozadje, zlasti tudi diskusijo o tem, ali je sedanja vlada delovna ali ne. **Demokrati so mnenja, da je zanje sedaj glavno vprašanje združitev s samostojnimi demokrati** in da se bo to vprašanje reševalo brez vsake nervoznosti.«

»Vreme« in »Politika« ne objavljata lastnih komentarjev o včerajšnjih dogodkih, ampak beležita samo mnenja raznih skupin. Zanimiva je vest »Vremena«, da je g. Marinković v stalnem stiku z g. Davidovićem; ta da tolerira današnjo situacijo, ker hoče počakati ugodnejše prilike, »da vzame demokratska stranka vodstvo političnih poslov v svoje roke«

Nemško-klerikalni posli

Včeraj smo po informacijah, ki smo jih prejeli iz Kočevja, prinesli članek o nameravanem razpustu občinskega odbora v Kočevju in upravnega odbora Mestne hranilnice. Naš informator nam je naslikal stvar tako, da gre za koncesijo, ki jo namerava na klerikalni pritisk storiti g. veliki župan kočevskim Nemcem, da dobijo plačilo, ker so 11. septembra volili SLS. Od strani, ki je o zadevi točno informirana in v katere objektivnost ne moremo dvomiti, pa smo dobili danes informacije, ki so precej drugačne od naših kočevskih in ki jih resnici na ljubo tudi priobčujemo. Naš informator pravi med drugim:

«Potovanje g. velikega župana v Kočevje ni bilo s politiko v nikaki zvezi. Do njega ni prišlo na intervencijo vodstva SLS, ampak je šlo za običajno službeno pot, do katere se je odločil g. veliki župan na lastno inicijativo v izvrševanju svoje uradne dolžnosti. Zato seveda ne drže tudi komentarji, ki smo jih včeraj navezali na naše poročilo.

Kar se tiče vesti o razpustu odbora kočevske Mestne hranilnice, so ravno tako netočne trditve o političnih vplivih ali ciljih. Ako pride do kakih ukrepov, se bodo gibali gotovo v mejah zakona in z vidika gospodarske koristi tega zavoda.

Da bi se pri uradništvu na kočevskem ozemlju delalo na povrnitev predvojnih razmer, na šolskem polju pa zopet pojavljala tendenca germaniziranja, tudi menda ne bo trdil nihče, ki pozna razmere. Zlasti pa je neutemeljeno, da bi se v tem oziru karkoli očitalo velikemu županu g. dr. Vodopivcu.«

Sklicanje francoskega parlamenta

Pariz, 21. septembra. s. Predsednik finančnega odbora zbornice sporoča, da se bo v zmislu sporazuma z ministrskim predsednikom Poincaréjem parlament zopet sestal 18. oktobra ter da se bo v prvi vrsti bavil s proračunom za leto 1928.

Kaj se godi v Zbornici TOI

(Iz prizadetih gospodarskih krogov.)

V dnevnikih čitamo, da razpisuje Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani mesto tajnika odnosno namestnika generalnega tajnika in predstojnika zbornicnega urada. Ves čas, odkar je bila Zbornica degradirana in ji je bil postavljen komisar, budno zasledujemo delovanje zbornicnega komisarijata. Zbornična palača se renovira kakor Noetova barka in težki milijoni, ki jih je znosilo skupaj naše trgovstvo, industrija in obrtništvo, bodo vloženi v kamenje, ki bo krasilo zbornično stavbo. Komu polaga zbornicni komisarijat račune? Kdo odobruje kredite? Potem pa podpore po 100.000 Din, stanovanjska hiša itd. itd. Za vse te »velikopoteznosti« odgovarja zbornicni komisarijat gospodarskim krogom in kmalu bo prišel čas, ko bomo tirjali od gospodov račune o njih delovanju.

Zbornica je postala domena dveh gospodov; gospodarski krogi pa naj plačujejo doklade, da bosta lahko gradila in dajala podpore. Gospoda Jelačin in Ogrin pa hočeta imeti okrog sebe tudi verne oprode. Ustanovila sta novo esto tajnika in hočeta s tem zapostaviti vse zbornicno uradništvo v zaslugo, da je vedno tako verno zagovarjalo postopanje komisarijata. Gg. Jelačina in Ogrina vprašamo, ali se smatrata za upravičena, da z zaslužnim zbornicnim uradništvom postopata na tak način, da preko njega postavljata predstojnika zbornicnega urada? **Tudi gospodarski krogi smo še tu in odločno zahtevamo, da oba gospoda razpis nemudoma umakneta.** Komisarijatu ne priznavamo pravice nastavljati zbornicno definitivno uradništvo in dožnost vsega zavednega obrtništva, trgovstva in industrije je, da v zaščito svojega ugleda preprečijo nedopustnost, ki sta jo gg. Jelačin in Ogrin zakrivila z razpisom tajniškega mesta.

Kaj nameravata gg. Jelačin in Ogrin z ustanovitvijo in razpisom novega mesta uradnega predstojnika, je pač jasno. S kompromisom, ki ga zagovarja in forsira g. Jelačin »v interesu gospodarskih krogov«, bi si rada zagotovila tako zbornicno večino, da bi jima dala generalno odvezo za njuno komisarenje, na novo vodilno uradniško mesto pa spravila svojega zaupnika. Zbornica ima danes po splošnem priznanju izborno kvalificirano uradništvo, ki povsem ustreza zahtevam, ki jih stavijo nanj gospodarski krogi. V Zbornici pa ne potrebujemo uradnikov, ki bi bili politicni eksponenti in bi samo zato preskočili vse dosedanje zbornicno uradništvo. **Argus**

Po izvolitvi

Obdavčenje rudarskih upokojencev.

Naše uredništvo je te dni dobilo dopis iz vrst upokojenih rudarjev, ki nam obupani tožijo, kako jim je SLS naprtila plačilne naloge, iz katerih izhaja, da so tudi prejemki upokojenih rudarjev obdavčeni in sicer letos prvič obdavčeni po čl. 79 kleroradikalnega finančnega zakona.

Ta člen pa je isti, ki velja za zasebne nameščence. O neznosnosti tega novega davka je naša javnost in so vsi prizadeti dovolj poučeni. S tem členom so klerikalci naprtili Slovencem in to najrevnejšim kategorijam zasebnih nameščencev davek, ki bo letno znašal blizu 20 milijonov dinarjev.

Sedaj potrjujejo plačilni nalogi, ki jih prejemamo od upokojenih rudarjev, da ga davčne oblasti uporabljajo in raztezajo tudi na rudarske upokojence bratovske skladnice.

Seve, sedaj je g. Gosar že izvoljen...

Za davčno mentaliteto SLS je značilno, da je v členu 79. finančnega zakona izrecno poudarjeno, da za plačilo tega davka jamči delodajalec, v našem slučaju torej bratovska skladnica, ki izplačuje pokojnine. Ta davek se bo torej izterjeval od bratovske skladnice in ne od onega, ki mu je odmerjen. Seve je v tem členu obenem odrejeno, da sme delodajelec plačani davek odtegovati od prejemkov ob izplačevanju, kar bodo bratovske skladnice pač tudi delale. Proti novemu davku ni nobene pomoči, ker ga odreja finančni zakon, ki ga je sprejela kleroradikalna vlada.

Doma je tisk SLS klevetil dr. Žerjava, češ da je sestavil pomanjkljiv pravilnik bratovskih skladnic, a v Beogradu je dr. Gosar podpisal nov davek na prejemke, ki jih prejemajo rudarji baš na podlagi tega »nezadostnega« pravilnika.

Na to novo davščino se bomo še povrnili. Za enkrat naj zadostujejo gori navedene informacije.

Bosna proti redukciji srednjih šol

Sarajevo, 21. septembra. p. Danes se je vršilo tukaj veliko protestno zborovanje srednješolskih profesorjev in staršev srednješolske mladine radi nameravane ukinitve treh gimnazij v Bosni. V protestni resoluciji se naglaša, da bi morala imeti Bosna in Hercegovina v primeri z ostalimi pokrajinami po številu prebivalstva najmanj 15 srednješolskih zavodov, dočim jih ima samo 9, a še od teh je vlada sedaj tri reducirala.

Stabilizacija Avstrije – zasluga Društva narodov

Ženeva, 21. septembra. d. Na včerajšnji seji komisije za tehnično organizacijo Društva narodov je poročal jugoslovenski delegat Gjurić o delu finančnega odbora Društva narodov. V svojem poročilu je naglasil, da tvori stabilizacija gospodarskih razmer v Avstriji vzor vseh sličnih ukrepov Društva narodov. Avstrijski delegat Di Pauli je s posebnim zadovoljstvo ugotovil, da je pripomogel k temu uspehu Društva narodov tudi avstrijski narod, ki je aktivno sodeloval pri izvajanju teh ukrepov. Finančni položaj Avstrije je trenotno zelo povoljen. Avstrijski proračun izkazuje danes že prebitek. Nazadovanje brezposelnosti, naraščanje hranilnih vlog in drugi slični pojavi pričajo, da je sanacijska akcija rodila popoln uspeh.

Angleška sodba o položaju na Irskem

London, 21. septembra. (Io.) Podpredsednik irske države Blyte je izjavil, da bo sedanja irska vlada navzlic mali večini nadaljevala državne posle. Angleški listi izražajo svoje nezadovoljstvo nad neodločnim izidom irskih volitev. «Manchester Guardian» povdarja, da je politični položaj na Irskem kljub sedanjemu volilnemu rezultatu mnogo boljši kot preje, ko je ena tretjina irskega prebivalstva odklonila priznanje svobodne irske republike. Sedanji irski parlament je postal delazmožen, ker so republikanski poslanci prisegli na ustavo.

Proces proti monarhističnim zarotnikom v Ljeningradu

Moskva, 21. septembra. d. Včeraj se je pričela v Ljeningradu obravnava proti Balmasovu, Solskemu, Strojevojevu, Somojevu in Adarkasu, ki so obtoženi, da so aktivno sodelovali pri monarhistični organizaciji bivšega velikega kneza Nikolaja. Obtoženci so priznali, da so bili člani terorističnih skupin, ki so meseca maja dospele v sovjetsko Rusijo preko Finske. Del te organizacije je organiziral eksplozijo v ljeningrajskem trgovskem klubu, drugi del pa je skušal razstreliti poslopje državne politične uprave v Moskvi. Organizacijo je vodil bivši general Kutepov, ki je bil v stalni zvezi z vohunskimi organizacijami Finske, Latvije in Poljske.

Deportacija portugalskih revolucijonarjev

Lizbona, 21. septembra. (pas.) 21 političnih ujetnikov, ki jih smatrajo oblasti za glavne povzročitelje nedavno odkritega revolucijonarnega pokreta, je bilo deportiranih v Afriko. Med deportiranci je več komunistov.

Največja motorna ladja

Trst, 21. septembra. o. Danes opoldne je «Saturnia» nastopila svoje prvo potovanje v Južno Ameriko. Na tisoče občinstva je prisostvovalo odhodu največje motorne ladje na svetu.

Darujte za spomenik kralju Petru I. Osvoboditelju!

Naši kraji in ljudje

Udeleženci mednarodnega kongresa za tujski promet v Ljubljani

Udeleženci mednarodnega kongresa za tujski promet, ki se vrši te dni v raznih mestih naše države, pridejo danes z jutranjim brzovlakom v Ljubljano. Ogledali si bodo mesto in pokrajinsko razstavo. Mestna občina ljubljanska priredi na čast gostom zakusko v kolodvorski restavraciji. Z opoldanskim vlakom se gostje odpeljejo na Bled, kjer bodo ostali čez noč, jutri pa nadaljujejo svojo pot čez Zagreb in Plitvička jezera v Split.

Jadranska plovidba je dala v namene kongresa na razpolago svoj najboljši parnik »Karadjordje«, ki bo udeležence vozil iz Splita v Dubrovnik ter nazaj preko gornjega Jadrana na Sušak. Odlični tujci bodo imeli na ta način priliko natančno spoznati našo prelepo obalo. Iz Dubrovnika bodo napravili izlet v Mostar in Sarajevo ter šli z avtomobilom v Črno goro. Kongres se bo zaključil dne 5. oktobra v Rogaški Slatini.

Vožnje po morju se lahko udeleže tudi privatniki, proti plačilu izredno nizkih stroškov. Prijave sprejema do petka zvečer Tourist Office v Ljubljani.

✶

O kongresu in prihodu udeležencev kongresa v Ljubljano smo snoči prejeli naslednje poročilo iz Beograda:

Danes je bil otvorjen v svečani dvorani zunanjega ministrstva mednarodni kongres Zveze za tujski promet. Kongresa se udeležujejo delegati: Nemčije, Avstrije, Belgije, Danske, Nizozemske, Anglije, Grčije, Madžarske, Italije, Norveške, Švedske, Poljske, Švice, Češkoslovaške in Jugoslavije. Dopoldne je sprejel delegate zunanji minister, nakar je bila ob 12. svečana seja.

Za predsednika kongresa je bil izvoljen naš delegat dr. Žižek, načelnik ministrstva za trgovino. Po sprejemu poedinih referatov je bila seja zaključena. Popoldne je priredila mestna občina na čast udeležencem kongresa v Palas-hotelu svečan banket.

Nocoj so odpotovali delegati preko Zagreba v Ljubljano, kamor dospejo jutri zjutraj ob 8.08. Po prihodu vlaka si ogledajo mesto, nato pa jim priredi ob 10.30 mestna občina v kolodvorski restavraciji skupni zajutrek. Ob 11.46 odpotujejo udeleženci na Bled, kjer se bo takoj nato vršila seja v hotelu Toplice. Popoldne si bodo delegati ogledali okolico, ob 19. pa se bo vršil v Park hotelu banket, ki ga priredi zdraviliška komisija in blejska občina. Dne 23. t. m. odpotujejo udeleženci kongresa z Bleda v Zagreb, odkoder gredo v Dalmacijo, Bosno, Hercegovino in Črno goro. Ogledali si bodo vse važnejše tujsko prometne centre. Dne 4. oktobra se vrnejo preko Sušaka in Zagreba v Rogaško Slatino, kjer se bo kongres zaključil. Dne 5. oktobra odpotujejo v Maribor, kjer jim priredi mestna občina v kolodvorski restavraciji zakusko, ob 15.40 pa odpotujejo inozemski delegati preko Dunaja na svoje domove.

Kongres se bavi z vprašanjem enotne organizacije tujsko-prometne propagande, z odnošaji med tujsko-prometnimi organizacijami poedinih držav, z vprašanjem statistike, o vplivu igralnic na turizem, o unifikaciji reklame in izenačenju tujsko-prometnih znakov. Nadalje bo kongres ukrenil potrebne korake, da se v vseh državah ukine carina na tujsko-prometni propagandni materijal.

Veselo! Zabavno Napeto!

Če žene preveč trošijo, koketirajo in se zabavajo

Če možje preveč obračajo oči in kupujejo cvetlice

se pričnejo

Muke ljubosumnosti

V glavni vlogi priljubljena srčkana prelepa

FLORENCE VIDOR

Predstave danes točno ob: 4., pol 6., pol 8. in 9.

ELITNI KINO MATICA

Drugi kongres mednarodne zveze nameščencev, uradnikov in učiteljev v javni službi

se je vršil v Nürnbergu v času od 17. do 20. t. m.

Udeležili so se ga poleg delegacije »Glavnega saveza drž. činovnikov v Beogradu«, delegati iz Nemčije, Anglije, Francije, Holandske, Švedske, Finske, Češkoslovaške in Avstrije, kot privatnik pa univ. prof. White iz Chicaga. Spored je bil naslednji:

Dne 17. septembra je sprejel delegate višji župan v mestni hiši; sledila je otvoritev kongresa in zvečer se je vršila javna manifestacija v Kulturnem društvu. Naslednji dan, 18. septembra, je kongresu predaval prof. E. Lederer iz Heidelberga o temi: »Uradništvo v ljudskem in svetovnem gospodarstvu.« Zvečer se je vršil banket na čast inozemskim delegatom v Umetniškem domu. Dne 19. septembra so se udeleženci podali na izlet v Rothenburg ob reki Tauber, delna skupina pa je odšla v Monakovo. Dne 20. septembra se je vršila v Nürnbergu zaključna seja, zvečer pa slavnostna predstava na čast inozemskim gostom v novi operi; pela se je opera »Figarova svatba«.

V imenu jugoslovenske delegacije sta govorila na manifestacijski prireditvi v francoskem jeziku dr. Gjorgjević, tajnik, in dr. Jovanović, predsednik glav. Saveza v Beogradu. Vodilne smernice v delovanju te mednarodne uradniške zveze so: medsebojna pomoč v stanovskih vprašanjih, medsebojno spoznavanje narodov, skupni boj za človeka vredno eksistenco, za ohranitev miru in za kulturni napredek po načelu, da si narodnost in mednarodnost nista v protislovju, ker mora biti zvestoba do lastnega naroda pogoj za mednarodno skupno delo. Ta zvestoba pa nima ničesar skupnega s takim nacijonalizmom, ki vodi vedno zopet do vojne.

Javni nameščenci so toliko trpeli v vojni in trpe na njenih posledicah še danes, da nikakor niso več pri volji, prenašati še nadalje pritisk in poniževanje od strani onih, ki so izrabljali vojno konjunkturo in si polnili žepe, dočim so civilni državni nameščenci baš radi vojne postali najizrazitejši del proletarijata. Mednarodna uradniška zveza želi torej postati obrambni ščit proti izkoriščanju javnih duševnih delavcev po kapitalizmu, ki vodi danes tudi državno upravo skoraj v vseh državah.

Manifestacija za mariborsko gimnazijo

Maribor, 21. sept.

V torek zvečer so manifestirali za mariborsko gimnazijo na izredno številno obiskanem zboru mariborski socijalisti. Danes zvečer pa je nastopilo proti okrnitvi 70 let starega slovitega zavoda vse, kar čuti nacijonalno, kulturno in napredno. Mariborska gimnazija je faktično eden najstarejših prosvetnih zavodov v državi. Ustanovljena je bila leta 1757. kot jezuitska gimnazija. Nato so jo nekaj let vodili pijaristi, od leta 1790. pa so na njej poučevali posvetni učitelji. V ustanovnem pismu je bilo določeno, da morata biti med učitelji najmanj dva Slovenca in na zavodu so res delovali tudi odlični naši pedagogi in rodoljubi. Od leta 1889. so izvojevali Slovenci na tej humanistični gimnaziji tudi slovenski pouk. Od tedaj so se poučevali v slovenščini latinščina, matematika in verouk. Med učenci mariborske gimnazije so bili tudi Stanko Vraz, Miklošič in cela vrsta novejših slovenskih velmož. Tudi letos ima zavod nad 600 učencev. Mariborska gimnazija je torej žarišče inteligenčnega naraščaja za mariborsko oblast. In vendar se je v prosvetnem ministrstvu že davno pripravil načrt za ukinitev tega važnega slovenskega kulturnega zavoda. Le radi volitev s čakali s svojim telegramom, da se že letos, ko so starši že odločili o usodi svoje dece in vrgli tisočake za knjige in druge šolske potrebščine, ukine peti razred in da se naslednje leto nadaljuje z demontažo.

Jasno je, da bo morala vlada to redukcijo spričo ogromnega ogorčenja vse napredne javnosti preklicati in zavod zopet vzpostaviti. Preklic okrnitve mariborske gimnazije pa bo potem vodstvo SLS kazalo kot uspeh vstopa klerikalcev v vlado in v tolažbo fuzije z radikalno stranko. Sam dr. Korošec se je pogajal z vlado o najvažnejših državnih vprašanjih in bi torej pač lahko dosegel ta preklic drakonične odredbe. Tega pa do danes še ni storil, ampak meče ljudem pesek v oči z otročjo pisavo v »Slovencu«, da je poklical g. posl. Vesenjaka v Beograd in še posl. g. Žebot je baje podprl njegovo intervencijo, čeprav še danes sedi v Mariboru...

Shod je bil zelo lepo obiskan. Dvorana Narodnega doma je bila tako prenapolnjena, da je moralo stati mnogo ljudi zunaj v avli. Zborovanje je otvoril g. Ivan Kejžar, ki je dal besedo ob svojem nastopu iskreno pozdravljenemu posl. dr. Pivku. V mirnih in zelo stvarnih izvajanjih je dr. Pivko z vseh strani premotril kvarne kulturne, socijalne in gospodarske posledice demontiranja gimnazij v mariborski oblasti, v Murski Soboti in nemčurskem Ptuju in zlasti v Mariboru. Pozval je končno zborovalce, da odločno protestirajo proti tej krivični redukciji srednješolskih zavodov v mariborski oblasti.

Dr. Reisman je v svojem govoru dokazal, da je tudi redukcija gimnazij v Sloveniji plod reakcije, ki se kaže zadnje mesece v naši državi ne samo v javnem življenju, ampak tudi na kulturnem polju. Zadnji čas je, da se tej reakciji upre združena demokracija.

K besedi se je oglasil še neki oče, ki ima sina v ukinjenem petem razredu gimnazije. Že po par besedah pa so prizadetemu očetu solze zalile oči, da ni mogel spregovoriti niti besedice več. V dvorani je nastala mučna tišina in obče sočutje s prizadetimi starši in dijaki. Iz znanstvenih vidikov je spregovoril o redukciji še prof. Favai, nakar je bila soglasno sprejeta predložena protestna resolucija.

Drugi Pompeji v Južni Srbiji

Senzacijonalna arheološka odkritja v Stobih

Poročali smo že o senzacijonalnih arheoloških odkritjih v Stobih v Južni Srbiji. Predvčerajšnjim se je v Beograd vrnil upravnik beograjskega Narodnega muzeja, g. dr. Vlada Petković, ki je v Stobi vršil izkopavanje. Podal je novinarjem podrobnejše poročilo, v katerem povdarja, da Stobi postajajo po najnovejših najdbah drugi Pompeji, ki bodo odslej za arheologe vsega sveta predstavljali ogromne vrednote.

Ostanki sijajne kulture, neprecenjene dragocenosti leže tu pod zemljo v Južni Srbiji. Ako bodo pristojna mesta znala pojmovati pomen odkopavanja tega edinega ohranjenega bizantinskega mesta, bo odkritje postalo svetovna arheološka senzacija, ki bo privlačevala ne samo znanstvenike, marveč tudi tisoče turistov. S primernim kapitalom bi se dalo morda že tekom 1 leta popolnoma odkriti starodavno mesto Stobi s svojimi dragocenimi ostanki palač, ulic, svetišč in spomenikov.

Doslej so odkriti naslednji dragoceni objekti: ostanki velike bazilike iz 5. stoletja po Kr., amfiteatra in kopališča, ki je prvo odkrito iz bizantinske dobe. Neprecenljive vrednosti so dobro očuvani mozaiki in razni kipi. Vse, kar se je samo letos našlo — odkrivanje se vrši že 4 leta —, daleko odtehta vse dosedanje stroške, ker je samo odkopana Eskulapova ali Zevsova glava vredna okrog 100.000 Din, dočim je vlada za letos dovolila kredit 70.000 Din. A kdo bi za enkrat cenil vrednost kipov Apolona, Lara, Fortune in drugih odkopanih umetnin! Pričakovati je le, da bo vlada znala ceniti velepomembno odkritje in omogočila nadaljevanje dela.

VESELITE·SE KOSTUMA SAJ·STE·KUPILI PLETENINO·KATERO·V·FINI·KVALITETI

IKKOL

IN·TRPEŽNEM·PLETENJU NE·NADKRILJUJE·NOBEN SLIČEN·IZDELEK

Včerajšnji promet na ljubljanski pokrajinski razstavi

Okrog 6000 posetnikov. — Precej obiska z dežele. — Slovenci smo radi veseli.

Nam Slovencem, ki imamo te dni lepo pokrajinsko razstavo, je priroda naklonjena, ker nam je izjemoma prihranila košček poletja za sicer ob tem času puste jesenske dneve. Posebno prijazen je bil včerajšnji dan, ki je zato takoj zopet poživil promet na razstavišču, tako da je bila včeraj razstava deložna obiska kakšnih 6000 ljudi; med temi je bilo več šol, nekaj podeželanov in tudi več izvenslovenskih gostov. Za prihodnje dni je prijavljenih več šol iz ljubljanske in mariborske oblasti, dočim je mladinski dan, ki je bil napovedan za petek, veliko županstvo zabranilo, češ, da iz pedagoških ozirov ni umesten. K temu, seveda, ni potreba nikake pripombe.

Sploh se tej prireditvi, ki je zamišljena pač le v gospodarsko korist vse Slovenije, kaj rade delajo razne zapreke. Mnoge zapreke so se zadnje dni premostile spričo dejstva, da gresta velesejmski upravi zelo na roke vladni komisar mesta Ljubljane g. Anton Mencinger in pa vodstvo tukajšnje carinarnice.

Sadna razstava, ki je bila vse dni deležna izrednega zanimanja Ljubljančanov, je dobila nov dotok blaga. Večje je bilo zadnja dva dneva zanimanje tudi za kmetijske stroje, na katere predvsem opozarjamo naše kmetovalce, ker se jim na tej razstavi nudijo najraznovrstnejša kmetijska orodja in stroji, primerni tudi za manjše kmetije, kakršne ima po večini naša Slovenija.

Po ogledovanju vseh različnih oddelkov razstave menda noben posetnik ne zgreši Malega pratra. Če že ne gre v kakšno komedijo, na vrtiljak ali tobogan, se pa vsaj za kratek čas ustavi pri kateri teh komedij — najbolj gotovo pri toboganu, kjer se nudi prilika za najsmešnejše prizore. Jutri bo na veseličnem prostoru veselo, ker bo jutri, in sicer samo za jutri vstop v ta oddelek od 6. dre zvečer popolnoma prost. Snoči se je v Dolničarjevem paviljonu vršilo tekmovanje najlepše dečje glavice in najlepše kite, za petek pa se pripravlja tekmovanje najmanjše ženske noge in največje moške copate ter najdebelejšega možaka.

Izredno zanimanje vlada v Ljubljani za nedeljsko razstavo plemenskih konj ter za konske dirke. Nedvomno bo na ta dan prišlo mnogo podeželanov gledat razstavo baš zaradi konj. Samo dež naj nam še prizanese do ponedeljka, pa bo moralni uspeh pokrajinske razstave zasiguran, s finančnim uspehom seveda ne gre tako lahko, ker so priprave za razstavo požrle ogromne vsote.

*

Tekmovanje najlepših kit in bubi-glavic

V primeri z lansko »Ljubljano v jeseni« je letošnja na vseh straneh napredovala, posebno kar se tiče življenja in zabave. Za tekmovanjem vrtnarjev, ki so za rožice dobili zlato, sirarji in mlekarji pa za sir in maslo srebrno medaljo, so se snoči pričele tekme, ki vzbujajo med občinstvom še čisto drugače zanimanje. Pričelo je tekmovanje dam pravilno pri glavi, nadaljevalo se bo pa pri nogah in nožicah.

V razsodišče je ravnateljstvo velesejma pozvalo iz Gradca g. Grassona in gledališkega vlasuljarja g. Navinška, kučegazdo g. Dolničarja, ak. slikarja g. Vavpotiča in dva gospoda od novin, ki itak morajo biti povsod zraven.

Večer je pokazal, da so snoči odnesli zmago dolgi lasje, čeprav jih moda tako neusmiljeno preganja. Tekmovalo je 5 dam s krasnimi težkimi kitami, po večini temnimi. Razsodišče je prisodilo darilo gdč. Ani Vrtovškovi za njeni dve, po 1.68 m dolgi kiti, priznanje pa je izreklo ge. Franji Vrhovnikovi, ker si je kljub svojim 63. letom z negovanjem ohranila dve po 1.38 m dolgi kiti črnih las.

Bubi-glavice je razsodišče le s težavo privabilo na tribuno. Prva je imela pogum pokazati svojo glavico mala Jeralova Ada, potem pa je počasi nakapalo še tucat glavic pred razsodišče, ki je bilo v največji zadregi, ker so bile prav vse lepe, luštkane, fletne. Pripuščene so bile nefrizirane in naposled je zmagala glavica gospe Makse Lavrenčakove nad krasnimi laski gdč. Drage Hafnerjeve, ki je prejela priznanje, ker je ob enaki lepoti odločila kvantiteta.

Tekma je dognala tudi to, da so gospodom bolj všeč temne kite, bubi-glavice pa bolj ugajajo, če so plave.

Bilo je mnogo kritike in smeha, odobravanja in protestov, aplavza in žvižganja, skratka imenitna zabava. Gotovo pa ni pravilno, da so razsodišče tvorili sami gospodje; prihodnje leto naj pozovejo tudi objektivne dame; morda ono čudo sveta, »damo brez« glave, ki pri tekmi edina sama ne pride v poštev.

Dame, ki niso bile odlikovane, čaka nagrada za najlepše nožice še ta teden. Korajža velja — od glave do pete!

Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9.

«Ufa» velefilm:

Valčkov čar

(Ein Walzertraum)

WILLY FRITSCH, NADY CRISTIANS, XENIA DESNI

Veselo! Duhovito! Zabavno!

Pri vseh predstavah umetniški orkester.

Kino «LJUBLJANSKI DVOR»

Trgovina z dekleti v Zagrebu odkrita

Kot glavno zvodnico so ugotovili neko Cecilijo Sladovićevo.

Zagreb, 21. septembra

V Zagrebu in tudi drugod so se že dalj časa širile vesti, da obstoji v Zagrebu velikopotezna trgovina z dekleti. Kljub temu, da so se policijska ravnatelistva v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu trudila, da bi ugotovila, koliko je na teh vesteh resnice, so bila vsa poizvedovanja brezuspešna.

Te dni pa se je zagrebški policiji vendarle posrečilo priti na sled trgovini z dekleti. Kot glavno zvodnico, ki je prodajala dekleta raznih stanov v javne hiše, so ugotovili neko Cecilijo Sladovićevo. Ko je Sladovićeva zvedela, da je njeno zločinsko početje odkrito, je takoj pobegnila iz svojega stanovanja v Vrhovčevi ulici.

Sladovićeva je stara 32 let. Rojena je v Zagorskih Selih pri Klanjcu. Do sedaj je bila 23krat kaznovana radi vlačugarstva, nemorale in drugih deliktov. V zadnjem času je bila tudi izgnana iz Zagreba. Policija nadaljuje z raziskavanjem. V nekaj dneh se obetajo senzacijonalna odkritja.

Pred sodnikí

V Zeleni jami prebiva delavec Luka, ki je zelo priden in vesten možakar. Pred leti, ko je bil še fant, je imel ljubico Mihelco, ki ga ni mogla pozabiti. Luka se je oženil z drugo in kmalu pozabil na svojo nekdanjo ljubezen. Mihela je zadnjič enkrat potrebovala samokolnico. Šla je k Lukovi hiši, kjer Luke ni bilo doma. Sposodila si je samokolnico in ž njo vozila. Čez par dni jo je pa vrnila in jo kar sama nazaj zapeljala. Debelo je pogledala te dni, ko je dobila poziv k sodišču. «O, mislila sem, da imam pravico sposoditi si samokolnico, saj sem bila včasih Lukova ljubica; pa me je kar naznanil, to ni bilo lepo!»

«Samokolnica je zginila, zato sem naznanil, saj nisem vedel, da jo ima Mihela,» je pripomnil Luka, češ, da ne verjame, da bi mu ona nameravala ukrasti samokolnico.

Bila je oproščena.

•

Muzikant Aleš je šel s svojo harmoniko na Posavje. Fant se ga je že doma v Ljubljani nalezel in ko je korakal po Dunajski cesti, je nehote parkrat pritisnil na tipke, saj se mu je zdelo, da celo hiše plešejo po njegovem taktu; bil je pa le tako pijan, da se je vse sukalo okoli njega.

Dospel je na železniško progo. V daljavi je puhal vlak, Aleš se je zasmejal in obstal na tračnicah: «Pa eno zaigram, da bodo potniki bolj veseli,» je dejal in pritisnil na koščene tipke.

Tedaj ga je pa jel poditi s proge čuvaj Tone, češ, naj se spravi dalje, ker se bliža vlak.

«Tako, človek hoče napraviti ljudem malo veselja, ga pa preganjaš, ti smrkavec!» se je zadrl Aleš.

Tone je muzikanta tiral k stražniku, ki je fanta zapisal in ga potem spustil.

Te dni je Aleš prisopihal k sodniji: «Ofcet imam, harmoniko bi bil moral danes igrati, bo pa ženitnina brez muzike. Gospod sodnik, prosim vas, končajmo mojo zadevo.»

«Dvesto dinarjev globe boste plačali, pa lahko kar greste.»

«O ta smola, pol današnjega zaslužka bom zgubil. Na progi se pa že ne bom več ustavljal!»

•

«Kaj boste povedali, popotniki žalostni, odkod ste priromali, kdo ste?» je vprašal sodnik Jožo, Pepeta in Cenca, tri starejše možakarje.

«Mi smo trije bratje popotniki,» je odgovoril Jože.

«Kaj delate, zakaj postopate?»

«Vse storimo samo za denar,» je dejal Cenc.

«Vse skupaj bom kaznoval,» je zaključil sodnik.

«To bo menda čisto prav,» je potrdil Pepe.

«Vrag vas razume,» je nadaljeval sodnik. «Jože, vi ste že 56 krat sedeli, zdaj pa beračite.»

«Kaj pa hočem, mi pa dajte jetniški penzijon, za drugo nisem.»

Cenc in Pepe, tudi vidva sta bila že kaznovana: Cenc sedemkrat, a Pepe enkrat.

Cenc: «Mene le kar oprostite, gospod «večji svetovalec», jaz sem bil že 2 meseca v blaznici za norca, pa star sem.»

«Vsak od vas je že okoli 70 let star, a beračiti ne smete in zato boste sedeli; Jože, vi imate 48 ur in tudi Cene; Pepe pa samo 24 ur, ker je bil šele enkrat kaznovan.»

Jože: «Zadovoljen sem, dva dni bo že šlo.»

Cenc: «Prav dobro ste sodili, gospod «večji svetovalec», želim vam, da bi kmalu postali «največji svetovalec».»

Pepe: «Kazen je tako majhna, da je kar ni vredno presedeti.»

Sodnik: «Glejte, da spet ne boste beračili, kajti potem boste dobili hujšo kazen, ki jo bo bolj vredno prestati.»

Po vsej Sloveniji gre glas, le „Domovina“ je za nas!

Kulturni pregled

Repertoar ljubljanske opere in drame med velesejmom

Četrtek, 22.: «Mnogo hrupa za nič». Komedija.
Petek, 23.: «Traviata».
Sobota, 24.: «Rajski vrt».
Nedelja, 25.: «Orlov». Opereta.

Začetek predstav točno ob osmih zvečer. Predprodaja vstopnic od petka dalje pri dnevni blagajni v operi.

Strossmayerjeva galerija v Zagrebu je izdala album slik, ki obsega 112 reprodukcij na 110 listih. Posnetek je izgotovila tvrdka F. Hanfsstaengel v Monakovem. Album je izšel v dvojni vezavi. Navadna je v platnu in stane 6000 Din, boljša pa v koži in stane 8000 Din. Prvi album je uprava galerije poklonila kralju. Oba albuma se prodajata v korist nadaljnih nakupov slik za Strossmayerjevo galerijo.

Dva velika koncerta v Ljubljani. Dne 8. oktobra t. l. bo izvajal v ljubljanski Unionski dvorani dr. Širolov oratorij: «Život i spomen slavnih učitelja sv. brače Cirila i Metodija, apostola slavenskih» — zbor hrvatskega pevačkega društva «Kolo» iz Zagreba pod vodstvom dirigenta Srečka Kumarja. V petek, dne 14. oktobra pa bo koncertiral v Unionski dvorani slavni violinski virtuoz Jan Kubelik, ki že celo vrsto let ni koncertiral na ljubljanskem koncertnem odru. Oba koncerta se vršita pod okriljem Glasbene Matice ljubljanske; več glede programa in drugega prihodnjič.

Tenorist Pavel Vlahović - Marion priredi v soboto, dne 1. oktobra pod okriljem zagrebškega Glasbenega zavoda pevski koncert. Pevec je zagrebški domačin in je angažiran v svojstvu komornega tenorista na Dunaju.

Ljubljanska drama uprizori danes ob 8. zvečer v opernem gledališču Shakespearjevo komedijo «Mnogo hrupa za nič», v režiji prof. Šesta. Posetniki gledališke razstave imajo 20 % popusta pri vstopnicah, v ostalem so cene običajne dramske.

Verdi: «Traviata». V petek, dne 23. t. m. se poje v ljubljanski operi Verdijeva opera «Traviata», v kateri gostujeta ga. Slatin-Davidova iz Beograda in slovenski tenorist gosp. Peter Burja, član mariborskega gledališča.

«Kratki pregled hrvatske i srpske književnosti do preporoda» (19. vek). Za slovenačku omladinu priredio Tomo Jedrlinić, učitelj. Ljubljana 1927. Pod tem naslovom je izdala Učiteljska tiskarna 70 strani obsegajočo knjižico, ki vsebuje najbolj zgoščene podatke o hrvatski in srbski literaturi do preporoda. Tako je dobila naša mladina, ki se uči v šolah srbohrvaščino, kratek, vendar pa dovolj pregleden priročnik, ki ji bo dobro rabil pri učenju. Knjižica vsebuje tudi več ilustracij. Nadejamo se, da bo slovenska mladina rada segla po tem priročniku.

Opozarjamo na razpis ljubljanskega gledališkega abonmaja za sezono 1927./28. Sedanji uspeh razpisa je zelo lep in so prvi trije redni abonmaji A. B in C že skoro popolnoma zasedeni. Zanimanje se kaže tudi za novo razpisani premierski abonma. Interesente vabimo, da čim prej podpišejo gledališki abonma. Priglasi se sprejemajo do sobote v veži dramskega gledališča.

Uspeh Milana Begovića v Brnu. Nar. gledališče v Brnu je vprizorilo najnovejšo dramo Milana Begovića »Pustolovec pred vrati«. Drama je imela lep uspeh.

Glasbeni konservatorij v Pragi je imel v prošlem šolskem letu poleg rektorja profesorja Hoffmanna devet nastavnikov. Kompozicijo so poučevali: J. B. Foerster, Vit. Novak in J.Suk, violino Hofmann in J. Kocian, violinčelo J. Burian, klavir pa V. Kurz, Ad. Mikeš in K. Hoffmeister. Konservatorij je imel 490 gojencev, med katerimi jih je 8 dovršilo študije in zapustilo zavod. Pretežna večina gojencev je bilo Čehov (419). Jugoslovenov se je šolalo v Pragi 8. Med instrumenti je bil na prvem mestu klavir (155); predavanja iz kompozicije pa je obiskovalo 53 slušateljev.

Domače vesti

* **Berlinski geografi v Sloveniji.** Snoči je prispelo v Ljubljano 13 geografov berlinske univerze pod vodstvom univ. prof. dr. Norberta Krebsa, znanega raziskovalca našega Primorja. Gostje si hočejo znanstveno ogledati teren Bele Krajine, Gorski kotar, Hrvatsko Primorje, Gornjo Kolpo in kočevski Kras. Na kolodvoru jih je sprejel v imenu prosvetnega oddelka dr. P. Brežnik, v imenu ljubljanskih geografov pa dr. Valter Bohinec, dr. Jože Rus in dr. Ivan Rakovec.

* **Velik dar Mihajla Pupina Narodnemu muzeju.** Naš rojak, ameriški univerzitetni profesor Mihajlo Pupin, je poklonil 100.000 dinarjev dobrodelnemu društvu »Privrednik« in en milijon dinarjev Narodnemu muzeju v Beogradu. S tem kapitalom se osnuje poseben »Fond Mihajla Pupina«.

* **Kongres Zveze lekarniških sotrudnikov v kraljevini SHS.** V nedeljo 18. t. m. se je vršil v veliki dvorani Delavskega doma v Zagrebu VII. kongres Zveze lekarniških sotrudnikov v kraljevini SHS. Kongresu je prisostvoval zastopnik ministrstva narodnega zdravja, za tem zastopniki skoraj vseh lekarniških korporacij in drugi. Številni delegati iz cele države so zastopali skoraj vse sekcije Zveze, a poleg njih so prišli tudi mnogi drugi člani, tako da je bil ta kongres prav lepo obiskan. Kongres je zasedal ves dan. Udeleženci so razpravljali o številnih vprašanjih, važnih tako za lekarniške nameščence, kakor tudi za ves lekarniški stan in za občinstvo. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se med drugim zahteva, da uvedejo pristojne oblasti strogo nadzorstvo nad lekarnami in drogerijami na veliko, da se zabrani prodaja zdravil izven lekarn, da stopi čimprej v veljavo razširjeni študij za lekarniški poklic (osem semestrov vseučilišča), da se razpišejo natečaji za nove lekarne povsod, kjer je za to potreba, in da se čimprej sestavi definitivni projekt za enoletni lekarniški zakon za celo državo (sedaj so v veljavi štiri popolnoma nesodobni lekarniški zakoni). Poleg tega je kongres sprejel važne zaključke glede ekonomske podpore svojih članov, tako osnutek posmrtne pomoči, zadruge lekarniških sotrudnikov za štedenje in posojila, izvedba kolektivnega zavarovanja pri kateremkoli domačem zavarovalnem društvu itd. Končno so bili sprejeti zaključki organizatoričnega značaja in je bila izvoljena nova uprava.

* **Veliko pozornost vzbuja na Pokrajinski razstavi v Ljubljani paviljon »E« 52—54** pisalni stroj »Halda«, ki je švedski izdelek in nedosegljiv v konštrukciji in materijalu. Generalno zastopstvo za vso Jugoslavijo **Ant. Rud. Legat & Co., Maribor,** Slovenska ulica 7, telefon 100. 1411

* **Viffanova koča na Begunjščici** ostane odprta do vštetega 25. septembra.

* **Šole za pilote.** Uprava Aerokluba v Beogradu je na zadnji seji sklenila, da otvori šole za pilote v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Novem Sadu in Skoplju. Kdaj se bo ta namera dala udejstviti, je pa seveda vprašanje časa in denarja.

* **Smrtna kosa.** V Ljubljani je umrl po dolgi, mučni bolezni g. Ciril Bajt, ključavničar državne železnice. Pokojnik zapušča soprogo in enega otroka. Blag mu spomin!

* **Naša električna centrala v Solunu.** Na odlok ministrstva financ se bo zgradila električna centrala v svobodni jugoslovenski coni v Solunu. Za zgradbo je predviden kredit 750.000 Din. del strojev bi se pa nabavil na račun reparacij iz Nemčije. Z delom prično prihodnje poletje.

* **Poset gostov v Vrnjački Banji.** Od početka sezone do sedaj je posetilo Vrnjačko Banjo 23.148 gostov. V kopališču je še 3182 gostov. Po pregledu prijavnega oddelka je letos obiskalo Vrnjačko Banjo 4321 oseb več nego lani.

* **Trgovine radovljiškega sreza** se obveščajo, da se dobiva kuhinjska sol v skladišču monopolske velikoprodaje soli v Radovljici v prostorih Kmetijske zadruge. Sol se oddaja na osebno naročilo in proti gotovini franko skladišče. 1417

* **Lov na divje prešiče v ribniški dolini in okolici.** Pišejo nam: Letos so se pojavili v Ribniški dolini in okolici divji prešiči v velikem številu. Radi pritožbe nad vse požrtvovalnega in skrbnega župana g. Pogorelca iz Strug na Dolenjskem je prisilil srezki poglavar iz Kočevja lastnike in zakupnike lovišč občine Struge, da napravijo do 20. t. m. pogon na divje prešiče. Radi tega se je tega dne vršil v sporazumu z zakupniki in lastniki lovišč pogon na divje prešiče. Zanj je »preskrbel« župan Pogorelec »lepo število« gonjačev, da je bila hajka res impozantna. Vse divje prešiče, ki so bili ustreljeni na tem pogonu, so zakupniki in lastniki teh lovišč prepustili soglasno g. županu, da jih razdeli med svoje oškodovane občane.

* **Strašen roparski umor v Somboru.** V torek ponoči je bil izvršen na cesti med Starim Sivcem in Doroslavom pri Somboru strašen roparski umor. Paja Kolontar, seljak iz sela Doroslava, je napadel brata Lakaša in oba zaklal z nožem, da sta bila na mestu mrtva. Napadel ju je v nameri, da ju oropa, ker sta brata Lakaš prodala živino in dobila zanjo večjo svoto denarja. Naključje je naneslo, da je našel Kolontar pri ubitih bratih le 16 dinarjev. Morilec je pobegnil v šumo.

* **Samomor maturanta.** Pardnevna krokarija mladih ljudi v Somboru je predvčerajšnjim končala s samomorom maturanta Stanka Anišića. Na smrt se je že delj časa pripravljal. Povabil je nekaj prijateljev ter z njimi popival po vseh somborskih lokalih. Predvčerajšnjem je prosil svojega prijatelja, če sme pri njemu prespati noč. Skoro nato, ko se je vlegel, so začuli strel. Težko ranjenega maturanta so prepeljali v bolnico in ni upanja, da bi okreval. Vzrok samomora še ni dobro znan. Domneva se, da si je mladenič vzel življenje radi nesrečne ljubezni.

* **Lažni ruski knez Vjazemski.** V aristokratskih ruskih krogih v Beogradu se je že dalj časa kretal mlad mož, ki se je izdajal za ruskega kneza Vjazemskega. Ker se je preko mere prostaško ponašal s svojimi čini v svetovni vojni, je vzbudil domneve, da je navaden goljuf. Dozdevni knez Vjazemski je bil aretiran, nakar je pri zaslišanju priznal, da je preprost vojak Vranglove armade ter da se je začel predstavljati kot knez Vjazemski, da bi lažje živel. V Jugoslavijo je prišel iz Sofije, kjer si je preskrbel ponarejene dokumente za nekaj levov. Lažnega kneza so zaprli za mesec dni, nakar bo izgnan v Bolgarijo.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Atentat na vlak pri Gjevgjeliji.** V noči od 19. na 20. septembra je zadel vlak na progi Gjevgjelija - Skoplje pri 15 km na peklenski stroj, ki je eksplodiral in razbil tender lokomotive. Po čudnem naključju sta dobila strojevodja in kurjač le lahke telesne poškodbe. Vlak je po detonaciji vozil še 200 metrov naprej, nakar je strojevodja vlak ustavil. Promet je bil takoj za več ur prekinjen. Preiskali so natančno progo in našli blizu kraja, kjer je peklenski stroj eksplodiral, pismo, pisano v bolgarščini in podpisano od makedonske revolucijonarne organizacije. Atentat je vzbudil veliko senzacijo, ker je sličen atentatu, izvršenem pred več meseci na brzovlak pri Pčinju.

* **Pri naduhi in boleznih srca,** pri bolečinah v pljučih in prsih, skrofulozi in rahitisu, povečanju ščitnih žlez in tvoritvi golše je odvod v črevo z rabo prirodne grenčice »Franz-Josef« bistveno domače zdravilo. Kliniki svetovnega slovesa so videli, da so se pri jetičnih prvi čas se pojavljajoča zagatenja umaknila z rabo vode »Franz-Josef«, ne da bi se pojavila neprijetna driska. Dobi se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

* **Tkanina »Eternum,** glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7. 95

KUŠAKOVIĆA KALODONT
najboljša pasta za zobe.

* **Volno, bombaž** za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, Ljubljana, Stari trg 12 in Židovska ulica 4. 93

Iz Ljubljane

u— **Aeroplan »Ljubljana«.** Aeroklub sporoča: Nepredvidene tehnične ovire so prihod našega prvega aviona nekoliko zakasnile, tako da bo sprejem v Ljubljani mogoč šele čez kakih 10 do 12 dni. Dr. Rape, ki je bil poslan s strani kluba v Nemčijo, da prevzame aparat, se je vrnil s poročilom, da mora aparat prevzeti »Die deutsche Versuchsanstallt für Luftfahrt«, kar se bo izvršilo te dni, nakar bodo šele k aparatu izstavljeni uradni dokumenti, ki so potrebni za prevoz aviona iz Nemčije v inozemstvo. Obrnili smo se tozadevno na vse merodajne činitelje, da se stvar pospeši. Ko bo vse v redu, bomo prijatelje obvestili o dnevu prihoda aviona.

u— **Članski sestanek Sokola I.** se vrši v soboto 24. t. m. ob 20. uri zvečer na Taboru v moški telovadnici (vhod nasproti vojašnice). Dnevni red posvetovanja je velevažen: **poročilo o gospodarskem stanju in ukrepi za sanacijo Tabora.** Vabimo članstvo, da se številno udeleži tega večera in pozivamo člane, da medsebojno opozore na važnost razprav na tem večeru. Odbor.

u— **Velike konjske dirke,** največja konjsko - sportna prireditev, kar jih je videla doslej Ljubljana, so na pragu. Še dva dni — in Ljubljani se predstavijo na lepo urejenem dirkališču pri Dev. Mar. v Polju najboljši jahači in vozači s prvovrstnimi dirkalnimi konji. Na mnoga vprašanja glede totalizatorja odgovarjamo, da bo vsem omogočeno staviti na najboljše konje in dobiti visoke zneske, komur bo sreča mila. Sploh bo v soboto in nedeljo vojaško vežbališče kraj, kjer se bo nudil vsem brez izjeme izreden užitek. Ne zamudite te velike, izredno zanimive prilike. Preskrbite si pravočasno vstopnice v predprodaji pri tvrdki J. Gorec v palači Ljubljanske kreditne banke ali pa v trafiki Sever v Šelenburgovi ulici.

u— **Cercle français v Ljubljani** otvarja s 3. oktobrom t. l. pouk v francoščini in sicer: I. tečaj za začetnike ob ponedeljkih in četrtkih od 18. do pol 20. ure; predava g. prof. Južnič; II. a tečaj ob torkih in petkih od pol 19. do pol 20. ure, predava g. prof. dr. Novak; II. b tečaj ob sredah od pol 19. do pol 20. ure; predavatelj isti; III. a tečaj ob torkih in petkih od pol 19. do pol 20. ure, predava ga. Belé francosko slovnico v francoskem jeziku; III. b tečaj ob ponedeljkih in četrtkih od pol 19. do pol 20. ure; konverzacijo vodi gosp. baron Knorring. Obiskovalci tečaja bodo plačevali mesečno 25 Din, lahko pa obiskujejo več tečajev. Ti tečaji se bodo vršili na Moškem učiteljišču na Resljevi cesti. Prijave sprejema služitelj g. Anton Dolenc ravnotam, pritličnо, in sicer 28., 29., 30. septembra in 1. oktobra od 17. do 18. ure. Prijavi se lahko po pošti z dopisnico; pristopi se lahko tudi prvi teden oktobra tega leta. — Odbor. 1408

u— **Naprednim abiturijentom!** Vse informacije glede vpisa in študija na ljubljanski univerzi, kakor tudi glede kolegija in menze daje Jugoslovensko napredno akademsko društvo »Jadran« v Ljubljani, Tomanova ulica 3, dnevno od 11. do 13.

u— **Udruženje gledaliških igralcev,** mestni odbor Ljubljana, ima svoj redni občni zbor v nedeljo 25. t. m. ob 10. dopoldne v opernem gledališču, zborova dvorana.

u— **Na Ženski obrtni šoli** se vrši vpisovanje izrednih učenk (hospitantk) za šivanje ali vezenje 22. in 23. septembra ob 10. in 16. Pouk se prične z mesecem oktobrom.

u— **Plesno šolo otvori** tudi v letošnji plesni seziji družabni odsek Društva drž. računskih in blagajniških uradnikov. Dame in gospodje, ki želijo obiskovati te plesne vaje, se vabijo, da pismeno prijavijo do 30. septembra t. l. svoj naslov in značaj z označbo bivališča temu družabnemu odseku, Krekov trg št. 1, finančno računovodstvo, II. Pričetek in kraj naznanimo pravočasno. 1415

u— **Kaj vse se lahko v Ljubljani pripeti človeku!** V torek dopoldne se je oglasil v neki tukajšnji posredovalnici služb srbohrvatski govoreč, srednje star moški in zaprosil, da mu priskrbe nekaj devojk, ki bi jih spravil v službo v Bosni. Ker se je tujec obnašal precej sumljivo, vsaj tako se je zdelo nekaterim pričam, so ga brzo prijavili kriminalnim organom kot nevarnega zvodnika deklet. Mož, po imenu Ilija Č., je bil aretovan in oddan v policijski zapor. Tekom zaslišavanja pa so kriminalni uradniki ugotovili, da gre za poštenjaka, ki je prišel v Slovenijo le po večjo skupino delavcev za gradbo neke proge, ki pa je po naročilu nekega svojega prijatelja hotel imeti za kuharico brhko in pošteno Slovenko. Po ugotovitvi njegove identitete so razžaljenega aretovanca seveda takoj spustili ni svobodo.

OBLAČILA tvrdke J. Maček
Ljubljana, Aleksandrova 12
so najboljša in najcenejša.

u— **Policijski drobiž.** Ljubljanska policija ima zadnje dni sila mnogo posla z raznimi tatovi vseh mogočih specijalitet, vmes pa se »drenjajo« tudi pustolovski tipi, ki jih zanese od časa do časa v naše mesto veselje za avanturami. V vrstah pustolovcev je veliko žensk, ki radi svojih uprav ženskih talentov vprizarjajo med ljubljansko družbo tudi male škandalčke, o katerih se šušlja po kotih, gostilnah in v kavarnah. V ostalem so bili v sredo javljeni policiji naslednji dogodki: 1 tatvina obleke, 1 tatvina denarja, 10 prestopkov čestnega policijskega reda in dva prestopka obrtnega reda.

u— **Ubegel vajenec.** Trgovec Ivan Rahne s Sela je prijavil, da mu je že pred dnevi pobegnil njegov vajenec Leopold Kotar, doma iz Gabrovka pri Moravčah. Ker deček tudi domov ni odšel, je možno, da se mu je pripetila kaka nesreča.

Svetovna znamka: Cendre de rose
Rouge mandarine Bourjois Paris.

u— **Tatvina na Pokrajinski razstavi.** Soproga uradnika, ga. Helena Serše, stanujoča na Starem trgu št. 24, je prijavila, letos menda prvi primer tatvine na Pokrajinski razstavi. Ko se je predsinočnjem zadrževala v Glavnem drevoredu ter opazovala v gneči »komedije«, je čez čas naenkrat zapazila, da ima odprto ročno torbico. Takoj za tem je tudi ugotovila, da ji je torbico odprl neznan žepar in si prilastil usnjato denarnico, v kateri je bilo okrog 230 Din.

u— **Razstava gob.** Naš veščak v gobarstvu Ante Beg razstavlja v izložbenem oknu inseratnega oddelka »Jutra«, Prešernova ulica 4, užitne in strupene gobe.

Prepričajte se
da kupite razno perilo za dame in gospode rokavic, nogavice, kravate, damske torbice in druge modne potrebščine po znatno znižani ceni pri P. Šterk nasl.
Miloš Karničnik-u
Ljubljana, Stari trg štev 18.

u— **Revija narodnih noš na velesejmu.** Slike je dobiti pri ekspozituri uprave Jutra na velesejmu.

u— **Priporoča se delikatesna trgovina J. Buzzolini.** 1416

Kravate, naramnice, ovratnike, žepne robce, ženske in moške nogavice najfinejše kvaliteto po solidnih cenah pri Franc Pavlin, Gradišče 3.

u— **Dva kanarčka sta se zatekla.** Lastnik jih dobi v kavarni »Zvezdi«.

u— **Nogavice** najceneje pri Dobelcu, Pred škofijo 15. 188

u— **Stenicol** najboljše sredstvo proti stenicam v zalogi drogerije A. Kanc, Židovska ulica. 1006

Rudeči pirat
ROD LA ROCQUE
PRIDE! PRIDE!

NABAVITE SI
priznano solidna
oblačila
pri tvrdki Josip Rojina, Ljubljana
Aleksandrova cesta 3.

DAME LJUBLJANE, ZAGREBA, MARIBORA in CELJA
prizznavajo enodušno, da nudi tvrdka F. LUKIČ, LJUBLJANA najkrasnejše modele v elegantnih plaščih, oblekah in kostumih. Dunaj in Париz ne moreta nuditi bajnejših modelov. — Tvrdka vabi na vljudneje ves naš damski svet na brezobvezen ogled teh krasot. —

Iz Maribora

a— **Cercle français.** Francoski krožek v Mariboru bo otvoril začetkom oktobra zopet svoje francoske kurze za otroke od 6. do 12. leta in sicer začetniški, dva nadaljevalna in konverzacijski kurz za odrasle. Prijave za otroške kurze se bodo sprejemale od ponedeljka 26. septembra do sobote 1. oktobra vsak dan od 15. do 16. v društveni čitalnici na državni gimnaziji, za odrasle pa v torek dne 4. oktobra od 18. do 19. v II. nadstropju moškega učiteljišča. Pouk v kurzih za odrasle se bo vršil kakor doslej ob torkih in petkih od 18. do 19. na moškem učiteljišču. Razen tega namerava krožek prirejati po enkrat na teden konverzacijske sestanke z omejenim številom udeležencev pod vodstvom odlične francoske gospe. Kdor se jih želi udeleževati, naj pride v soboto 24. t. m. ob 18. v društveno čitalnico, da se soglasno določita dan in ura teh sestankov.

Iz Celja

e— **Plenarna seja občinskega sveta** bo jutri 23. t. m. ob 18. Na dnevnem redu so volitve upravnega odbora Mestne hranilnice, članov ubožnega sveta in disciplinarne komisije in poročila posameznih odsekov.

e— **Osebna vest.** Gospa Marija Milenkovič, suplentka v Karlovcu, je premeščena na državno realno gimnazijo v Celju.

e— **Podaljšanje telefonskega in brzojavnega prometa v Celju.** Radi odredbe ministrstva pošte in brzojava se bo vršila telefonska in brzojavna služba v Celju odslej do polnoči.

e— **Iz Zavodne pri Celju.** V Zavodni je bilo vedno veliko pomanjkanje dobre pitne vode. Vodnjaki so nezadostni, celjski vodovod pa še za mesto preslab. Po dolgem preudarku se je osnoval sedaj poseben lokalni odbor hišnih posestnikov, ki hočejo napraviti posebno zadrugo, ki naj zgradi vodovod za Zavodno. Na sestanku interesentov, ki se je vršil 20. t. m., je bil izvoljen pripravljalni odbor. Vodovod se bo napeljal iz tkzv. »Žegnanega studenca«. Ta studenec vsebuje dovoljno množino dobre in zdrave pitne vode. Delo je treba vzeti takoj v roke, da bo še pred zimo končano. Stroški so proračunjeni na ca. 60 do 70.000 Din. Opozarjamo vse one, ki se za stvar interesirajo, da se zglasijo pri gosp. Cvetličiču ali g. Otu v Zavodni.

e— **Glasbena Matica v Celju.** Ravnateljstvo šole obvešča vse gojence in gojenke, ki se letos niso še vpisali in ki se nameravajo še vpisati (da bi nadaljevali šolanje pri svojih dosedanjih učiteljih), da se zglase zanesljivo in najpozneje do 30. t. m. v ravnateljski pisarni. Na zapoznele prošnje se vodstvo šole ne bo moglo ozirati radi visokega staleža gojencev, ki so se pravočasno zglasili. Vpis je potreben za vsako leto sproti tudi za stare gojence šole. Letos se zopet vpelje solopevski pouk s 1. oktobrom. Reflektanti naj se blagovolijo priglasiti do 30. septembra t. l. v ravnateljstvu, Slomškov trg, 10-I.

Nekatere podrobnosti o železniški nesreči v Dobrepoljah

Ugotovljene so naslednje podrobnosti:

Vlak 4561 je premikal na postaji Dobrepolje. Radi pomanjkanja prostora so potisnili okoli 15, z lesom naloženih vozov na progo proti Kočevju ter na postaji vršili premikanje naprej. Medtem je pripeljal iz Velikih Lašč tovorni vlak 4575, ki je izredno vozil ta dan. Nekako 200 m pred postajo je delala progovna skupina na progi ter je začula prihajajoči vlak. Nadzornik proge je tekel vlaku nasprotu ter mu s signali »Stoj« dajal znamenje, naj jadrno ustavi.

To je bilo nekako 240 m od na progi stoječih vozov. Strojevodja vlaka 4575 g. Jeras je z vsemi na razpolago stoječimi sredstvi znižal sicer brzino tlaka, toda trčenja na tako kratko distanco in na 19.8‰ viseči progi ni mogel preprečiti. Stroj je udaril na stoječe vozove in jih s silnim sunkom pognal proti postaji.

Sunek je bil tako močan, da se je pri vseh teh vozovih naložen les premaknil ter se bodo morali preložiti. Vozovi vlaka 4575 pa so odnesli močnejše poškodbe. Četudi lokomotiva kot taka ni poškodovana, je za njo drveči vlak potisnil lahki službeni voz na tender ter strl tenderske omare in odbojnike. Službeni voz je seveda dvignilo raz tir ter je obvisel med tenderjem in naslednjim, z opeko naloženim vozom. Za tem vozom priklopljena prazna vinska cisterna je iz istega vzroka, potisnjena od sledečih vozov, bila dvignjena in je iztirila.

*

Od poznavalca razmer smo prejeli naslednje zanimivo pismo:

»Na kolodvoru v Dobrepoljah je imel ob času nesreče službo prometni uradnik iz Grosuplja kot namestnik postajenačelnika. Opravlja železniško službo šele 2 leti. Po mnenju vseh, ki poznajo prilike, je uradnik prav malo kriv nesreče. Krivdo je treba pripisati preobsežnemu prometu na tako majhnem prostoru, kakor je dobrepoljski kolodvor. Skoraj dnevno odhaja s te postaje izreden vlak s tu naloženim blagom in vendar ni postaja nič večja od onih, iz katerih ne morejo dnevno odposlati niti enega vagona.

Nesreča gre vsekakor na račun prevelike zaposlenosti. Tu je služba za 2 uradnika, opravlja pa jo en sam!

Pred okrog 14. dnevi je ogledovala komisija kolodvor v svrho razširjenja. Takrat so trgovci in drugi interesenti povdarjali potrebo, da se kolodvor razširi. Gospodje od komisije pa so se sklicevali na uradno ugotovitev, da je kolodvor dorastel svoji nalogi. Pravili so nam, da bi morali prosilci prispevati za razširjenje kolodvora znesek 35.000 Din. A tokrat je škode za večji znesek. Torej ni železniška uprava za nič drugega obogatela, kakor za skušnjo, da je bila naša prošnja na svojem mestu. S tisočaki sedanje škode bi se dal kolodvor lepo uravnati. Tako pa bodo samo iskali krivce nesreče, ki se je zgodila brez njihove krivde, a nastala škoda bo še poslabšala stanje dobrepoljske postaje.«

Naši šojarji

Lovske epizode ljubljanskih lovilcev šoj.

Ljubljana, v septembru.

Letos so prišli zopet enkrat na svoj račun naši šojarji. Šojarstvo je posebne vrste sport, ki je po svoji mikavnosti in šegavosti nekoliko soroden polharstvu, katero pa, žal, že nekaj let počiva, ker zaščitnika polhov in polharjev, sveti Kozma in Damjan, ne moreta preprositi nebeškega vladarja, da bi obrodila bukev mastni žir. Polharjeva je noč, šojarjevo je jutro!

Ko so spravili z njive krompir in prične črneti ajda, takrat je pravi čas za šojarje. Na obronke gozda, v katerega je lahno dahnila jesen in mu je porumenelo prvo listje, hiti v ranih, jutranjih urah šojar, zatopljen v misli, kako bo jutro, kajti od tega je odvisen njegov uspeh. Je že res, da mu ni vse obilni plen, da uživa sploh tudi v lepem, jesenskem razpoloženju, ali bolje je, ako je še polna rešta modrokrilih kričavk, šoj.

Pod nekaj metrov visoko smrečico z nekoliko prirezanimi vejami, v odrezanih koncih pa s pritrjenimi limanicami, ima šojar iz gostih vej zgrajeno svojo kočico. V to je zlezel, še preden je odprlo oči precej dremavo jesensko jutro. Vse je tiho tam zunaj, le tu pa tam moti jesenski sen od lahnega jutranjega diha odtrgan list, ki šušlja nekaj časa med svojimi že odpadlimi suhimi bratci. Dolgo se noče zbuditi jutro in dolgočasna sivina se le počasi rdeči. Iz polja sem diha jesen svoj mrtvaški, ali vendar prijeten vzduh. V temnih, sredi listnatega gozda samujočih sestrah smrekah se je nekaj zgenilo, prebudili so se sivi, belo okomatani divji golobje. Eden se je celo zmotil in malo zagrulil svoj znani pomladni »bom kupu, bom puku«; dalje ni prišel s svojo pesmico. Zaspani cerkovnik je prav malomarno potegnil za vrv in zvon je dolgo cvilil, preden je dolgočasno zaklenkal in pozival k jutranji maši.

Medtem pa že zasliši šojar gozdne klepetulje. «Kevik, kevik,» se razlega in odmeva skozi probujajoči se gozd. In čim bolj se šojar oglaša s svojim cvenkom, tem bolj se dero šoje. Nastane tak dirindaj, da preupije in prekriči monotono cerkovnikovo klenkanje. Šojar kivika in nemirno čaka, kdaj prileti prva, ki bo privabila ostale. Dočim druge kriče na visokih hrastih, se je ena prikradla v bližino in brezskrbno sedla na temnozeleno oguljeno vejico nad šojarjevo kočico. Toda, joj, vejica, ki se prime krempljcev, omahne, prestrašena šoja zamahne s krili, poraslimi s krasnim modrim perjem, krila se dotaknejo tiste začarane nesrečne vejice, ki se prilepi na perje in šoja že pada proti tlom. Nesrečnica kriči, za njo prileti druga, katero doleti ista usoda. Šojar plane iz kočice in pobira zadovoljen obilni plen. Le malo je bilo tako srečnih, da so lahko še zamahale s peroti, padle v goščavo, kjer so se, skrite pred svojim zasledovalcem, oprostile nesrečne začarane vejice. S prvo jato je opravil dobro. Pet šoj leži poleg šojarja v kočici, pokorečih se za svoje in za grehe svojih starih, ki so jih od zgodnje mladosti do prvega poleta največ pitale z raznimi mladimi gozdnimi pevci. Šojar zopet kivika, ponavlja se stari ples in kričanje. Okoli sedmih prične deževati in šojar ne ve, ali naj moli, ali naj v svoji jezici zakolne. «O, vsaj pol ure naj mi prizanese še nebo!»

Ali tudi četrt ure ni prizaneslo. Vlije se gost dež, a ne traja dolgo. Med tem pa zopet prilete šoje. Ali sedaj je drugače. Vejice limanice so izgubile svojo čarobno moč, zmočene se ne primejo ne krempeljcev in tudi mokri krempeljci ne limanic. Prej so kričale šoje, sedaj bi najraje kričal šojar. Zleze na drevo, pobere limanice in jo mahne proti domu. Jezi ga le to, da mu je ta presneti dež, ki je pokvaril kras jesenskega jutra, tako nagajivo prekrižal račune.

V ugodnih dneh, kakor so bili v tekočem tednu, so imeli ljubljanski šojarji izredne uspehe. Iz raznih krajev, tudi iz precej oddaljenih, so jih prinašali velike množine. Eden jih je vjel en dan 42.

Šojarji so tudi precej navihani. Tako se je dogodilo, da je navihan šojar zadnje dni pošteno potegnil radovednega in neveščega tujca in mu prodal gozdne kričavke za pohlevne debele jerebice. Po kupčiji sta bila vesela oba, navihani šojar, ki je tujca potegnil, tujec pa, ker je jerebice kupil tako ceneno, in sicer komad po 10 Din. Če poprej ne, pa bo kupec razočaran pri večerji, kajti dvomimo, da je tako navdušen kakor naši šojarji, ki pravijo, da so mlade šoje okusne, stare trde botre pa — za zdravje.

Najboljša briga za dojenčke je zaščita matere

Zdrave matere zdrava deca

Ena skodelica

OVOMALTINE

za zajtrk in južino

nudi moč mladim materam katere drugače povračajo, ter omogoča prenašanje napora dojenja, a zajedno pospešuje stvarjanje mleka.

Priporočite znanim gospem

Ovomaltine!

Dobite ga v vseh lekarnah, drogerijah in večjih delikatesnih trgovinah za ceno od Din 18·50 po zavoju.

Zahtevajte brezplačni vzorec pozivajoči se na ta list od

Dr. A. WANDER, d. d. Zagreb

Iz Trbovelj

t— *Davek na privatne nameščence.* Iz krogov privatnih nameščencev nam pišejo: Klerikalne zasluge v Beogradu so v obliki novih davkov za zasebne nameščence spoznali te dni tudi tukajšnji zasebni nameščenci. Predpisani davki so zelo visoki, tako da jih bo malokdo zmogel. Saj je tisoč dinarjev najmanjša postavka! Večina ima po 2 do 3 tisoč dinarjev! In to naj plača ubogi nameščenec sedaj naenkrat za celo leto nazaj! Seveda pred volitvami v narodno skupščino ni kazalo klerikalcem obelodaniti tega, le z njihovo pomočjo izglasovanega strašnega davka, ker bi izgubili kroglice tudi svojih pristašev. Edina tolažba je pač ta, da bodo taki nezaslišani eksperimenti s težko prisluženimi denarji davkoplačevalcev vendar že odprli oči tudi naj bolj zakrknjenemu pristašu SLS. Zasebni nameščenec pri prihodnjih volitvah ne bo mogel pozabiti te krivice, na kateri imajo največjo zaslugo klerikalni poslanci z dr. Koroščem na čelu!

t— *Olepšava trga.* Zadnjič smo že pisali o napol podrtem hlevu g. Stroja nasproti naše občine. Sedaj podira g. Stroj zid in odvaža kamenje, za kar zasluži vse priznanje. Treba je le še, da občina premesti javno stranišče in da se poderejo stare razpadajoče drvarnice, ki so bile prislonjene na zid bivšega hleva, kajti vse to kazi trg in napravlja na tujca skrajno slab utis. Če bo to odstranjeno in prostor splaniran, bo trg prav lep.

t— *Sokolski orkester.* Kakor čujemo, se bo izpolnil naš sokolski orkester še s harmonijem in bo štel sedaj skupno 9 mož. Dasi uživa omenjeni orkester že sedaj sloves enega najboljših v Trbovljah in daleč naokrog, se bo s pridobitvijo harmonija brezdvomno povspel še na večjo višino. Ker igra omenjeni orkester redno v sokolskem kinu pri večernih predstavah, bo nudil številnim posetnikom, ki ljubijo ob enem tudi glazbeno umetnost, še večji užitek kot doslej. Odkrito moramo priznati, da nas za godbo, kakršno ima ravno Sokolski kino, zavida lahko marsikak mestni kino.

NAJBOLJŠE, NAJTRPEŽNEJŠE
ZATO NAJCENEJŠE

Sport

16. oktober 1927. — Olimpijski dan

Po sklepu Medsaveznega odbora za IX. olimpijado v Zagrebu vrši se dne *16. oktobra t. l. v vsej državi Olimpijski dan,* ki naj bo mogočna propaganda za olimpijsko idejo in manifestacijo napredka celokupnega sporta v Jugoslaviji.

Dogovorno z vsemi državnimi sportnimi savezi se prirede na ta dan v vseh krajih, kjer obstoje sportne organizacije dopoldne veliki manifestacijski sprevodi, katerih se morajo obvezno udeležiti vse sportne panoge, ostali dan pa je namenjen raznim sportnim tekmam, katerih čisti dohodki pripadejo izključno državnemu olimpijskemu fondu.

Za olimpijski dan bodo določili pristojni sportni savezi za posamezne sportne panoge obvezne tekme in so vse ostale tekme, v kolikor niso prirejene izključno na korist Olimpijskega dne, za ta dan prepovedane.

Ker bo Slovenija brez dvoma morala zastopati jugoslovenski zimski sport že na zimsko-sportni olimpijadi meseca februarja 1928 v St. Moritzu v Švici, je naša dolžnost, da v kar največji meri podpremo olimpijsko akcijo in ji damo z resno sportno manifestacijo in tekmami moralno in gmotno oporo.

Pozivljamo vse sportne organizacije in društva v Sloveniji, da v krogu svojega članstva intenzivno agitirajo za čim večji uspeh Olimpijskega dne.

Odbor za propagando IX. olimpijade v Sloveniji.

Službene objave LLAP-a

Za dvomatch SK Ilirija : ASK Primorje se odredi termin 24. do 25. septembra. Pričetek 24. ob 15. uri; 25. ob 9.30 uri, če bo igrišče prosto, sicer ob 15. uri. Igrišče SK Ilirije. Vrstni red tekmovanja se določi sledeče: 24. t. m.: 1. tek 100 m, 2. skok v vis, 3. met krogle, 4. skok v dalj, 5. tek 1500 m, 6. stafeta 4 × 100 m, 7. met kopja, 8. tek 400 m; 25. t. m.: 1. tek 200 m, 2. met diska, 3. troskok, 4. tek 800 m, 5. skok ob palici, 6. tek 5000 m, 7. met kladiva, 8. stafeta 400 krat 300 krat 200 krat 100 m. Vljudno se pozivajo vsi savezni sodniki, da sodelujejo v sodniškem zboru, ki ga za dvomatch sestavi savezni delegat iz Zagreba. Naprošajo se, da pridejo na igrišče Ilirije najpozneje pol ure pred vsakokratnim pričetkom tekmovanja. Pozivata se kluba SK Ilirija in ASK Primorje, da javita sposobne člane, ki bi bili pripravljeni sodelovati v sodniškem zboru za dvomatch. Kluba SK Ilirija in ASK Primorje morata postaviti za dvomatch po 4 reditelje, sicer zapadeta kazni 100 Din. Reditelji z znaki se morajo javiti na igrišču službujočemu podsaveznemu odborniku vsakokrat najpozneje tričetrt ure pred pričetkom tekmovanja. — Pozivajo se vsi klubi, člani LLAPa, da se polnoštevilno udeleže sprevoda in drugih prireditev za *olimpijski dan,* ki se vrši, dne 16. oktobra t. l. Opozarjajo se istočasno, da LLAP ne krije nobenih stroškov, ki bi bili s tem sodelovanjem zvezani. — LLAP določa s svoje strani za olimpijski dan sledeči program: 1. predpoldne: propagandna stafeta skozi mesto po progi, po kateri bo šel sprevod; 2. popoldne na igrišču SK Ilirije: met kopja, met diska in stafeta 4 krat 100 m. Pozivajo se klubi, da za prvi dve točki popoldanskega programa prijavijo svoje najboljše tekmovalce. Pri stafeti 4 krat 100 m se ev. postavi komb. moštvo Ljubljane. Kot termin za stafeto *Kranj-Ljubljana* se določi 23. oktober. Za srednje šolsko *prvenstvo* se odredi termin 30. oktobra. Čitajo se: za ASK Primorje Kermavner Ivo s pravom takojšnjega nastopa, Kumer Karol s pravom nastopa dne 12. marca 1928; za SK Ilirijo Pogačnik Anton, Tinta Lojze s pravom takojšnjega nastopa. — Izredni občni zbor LLAP se vrši dne 28. t. m. ob 20.30 v damski sobi kavarne «Emona» s svoječasno objavljenim dnevnim redom (volitev odbora). — Tajnik I.

Dr. Peltzer v formi. Dr. Peltzer, ki je nedavno v boju s Francozom Martinom postavil nov svetovni rekord na 1000 m, je porazil istega nasprotnika na 400 m v času 48.8, dočim je Martin zaostal na 49.2.

Jugoslavija : Madžarska nastopita prihodnjo nedeljo v reprezentančni tekmi na Haškovem igrišču v Zagrebu. Letošnje prvo srečanje je končalo z zmago Madžarske 3 : 0 v Budimpešti. Madžari postavijo ta dan dve reprezentanci, in sicer proti Avstriji in Jugoslaviji. Tudi v nedeljo nam stoji torej nasproti druga garnitura. Da se to ne bo ponavljalo, je potrebno, da naše moštvo pokaže enkrat za vselej, da ima s takimi reprezentancami premalo posla. V «drugi» garnituri je pet mož Sabarije, ki je pred dnevi neusmiljeno pogazila Hungarijo s 5 : 1. Naše moštvo bo stalo definitivno sledeče: Mihelčič-Ivković, Mitrović-Arsenijević, Premrl, Popović-Marjanović, Perška, Luburić, Bonačić II, Giller.

Boksmatch za svetovno prvenstvo med Dempseyem in Tunneyem bo gledalo 163 tisoč ljudi. Brutodohodki so proračunani na 3 milijone dolarjev. Dempsey prejme 700 tisoč, Tunney pa milijon dolarjev. To so pravi profesijonali!

Službeno iz LNP. Seja kazenskega odbora se vrši jutri, v petek ob 20. v posebni sobi kavarne Evropa. Kaz. odbor tvorijo: gg. Černe, Deržaj, Barl, Malovrh, Matjašič, Zajc, Uršič. — Na sejo se pozivajo gr. Čamernik, Slamič, Jančigaj (ASK Primorje) ob 20.30, Habicht II (ŽSK Hermes) in Cimperman (SK Reka) ob 21. uri. — Tajnik II.

SK Jadran. Danes in jutri od 16. dalje trening na našem igrišču. — Načelnik.

Plavalna sekcija SK Ilirija sklicuje za danes, 22. t. m. ob 20. v klubov lokal v kav. Evropa za vse članstvo strogo obvezen sestanek. Ker se bo razpravljalo o načrtih za prihodnjo sezono in o delovanju sekcije preko zime, kakor tudi o skorajšnjem občnem zboru kluba in je torej navzočnost vsakega člana velikega pomena, pričakuje vodstvo sekcije od vsakega posameznika, da bo zadostil svoji dolžnosti in se sestanka točno in sigurno udeležil. — Načelstvo.

Objava. ŽSK Hermes razveljavlja podolgasto štampiljko, ki je bila dosedaj uporabljena v sledeči obliki: 1. vrsta: Krilato kolo v izmeri 30 krat 10 mm, 2. vrsta: Napis «Železničarski Sportni Klub «Hermes», v izmeri 55 krat 5 mm, 3. vrsta: Ljubljana, v izmeri 25 krat 5 mm. — Obveščamo s tem vse klube, da odgovarja v bodoče ŽSK Hermes samo za one dopise, ki nosijo okrogel žig ter prosimo, da se dopisi, ki ne bi bili opremljeni z okroglim žigom, pošljejo ŽSK Hermesu na vpogled. — Za odbor ŽSK Hermesa: t. č. predsednik: Pretnar Jaka s. r.; t. č. tajnik: Ivo Barl s. r.; blagajnik: Lukežič Janez s. r.

ŽSK Hermes. Sklicujem sestanek vseh igralcev I. moštva, rezerve in naraščaja v petek 23. t. m. ob 19. pred klubski lokal v bivšem perutninskem zavodu. Na sestanku se bo razdelila oprema in vršil razpored za predstoječe prv. tekme. Pozivam kapetane in gg. Ušana, Bezlaja, Lukežiča, Berganta in Dolinarja k udeležbi. — Predsednik.

Šah

Capablanca - Aljehin remis

Buenos Aires, 21. septembra. (be.) Druga igra med svetovnim prvakom Capablanco in Aljehinom se je končala *remis.*

Capablanca kot mojster v končnici

Glede na gigantski boj, ki se ravno v teh dneh vrši med Capablanco in Aljehinom, hočemo našim prijateljem šahovske igre podati dve partiji, ki sta značilni za oba mojstra. Naslednja partija, ki jo je igral Capablanca z znanim velemojstrom dr. Tartakowerjem, je značilna za stil svetovnega prvaka in kaže njegovo mojstersko obvladanje v vseh fazah partije.

Holandska igra.

Beli: Capablanca	Črni: dr. Tartakover
1. d2 — d4	f7 — f5
2. Sg1 — f3	e7 — e6
3. c2 — c4	Sg8 — f6
4. Lc1 — g5	Lf8 — e7
5. Sb1 — c3	0 — 0
6. e2 — e3	b7 — b6
7. Lf1 — d3	Lc8 — b7
8. 0 — 0	Dd8 — e8 (1)
9. Dd1 — e2	Sf6 — e4
10. Lg5 × e7	Se4 × c3
11. b2 × c3	De8 × e7
12. a2 — a4	Lb7 × f3
13. De2 × f3	Sb8 — c6
14. Tf1 — b1	Ta8 — e8 (2)
15. Df3 — h3	Tf8 — f6
16. f2 — f4!	Sc6 — a5
17. Dh3 — f3	d7 — d6
18. Tb1 — e1!	De7 — d7
19. e3 — e4 (3)	f5 × e4
20. Df3 × e4	g7 — g6
21. g2 — g3	Kg8 — f8
22. Kg1 — g2!!	Tf6 — f7
23. h2 — h4!!!	d6 — d5?
24. c4 × d5	e6 × d5
25 De4 × e8	Dd7 × e8
26. Te1 × e8	Kf8 × e8
27. h4 — h5	Tf7 — f6
28. Ta1 — h1	Ke8 — f8
29. h5 × g6	h7 × g6
30. Th1 — h7	Tf6 — c6
31. g3 — g4 ! (4)	Sa5 — c4
32. g4 — g5	Sc4 — e3
33. Kg2 — f3	Se3 — f5
34. Ld3 × f5	g6 × f5
35. Kf3 — g3!! (5)	Tc6 × c3
36. Kg3 — h4	Tc3 — f3
37. g5 — g6	Tf3 × f4
38. Kh4 — g5	Tf4 — e4
39. Kg5 — f6	Kf8 — g8
40. Th7 — g7	Kg8 — h8
41. Tg7 × c7	Te4 — e8
42. Kf6 × f5	Te8 — c4
43. Kf5 — f6	Tc4 — f4
44. Kf6 — e5	Tf4 — g4
45. g6 — g7	Kh8 — g8
46. Tc7 × a7	Tg4 — g1
47. Ke5 × d5	Tg1 — c1
48. Kd5 — d6	Tc1 — c2
49. d4 — d5	Tc2 — c1
50. Ta7 — c7	Tc1 — a1
51. Kd6 — c6	Ta1 × a4
52. d5 — d6 (6)	črni preda.

(1) zelo važna poteza v holandski partiji.

(2) črni si je napravil zelo harmonično pozicijo. Interesanten je način, potom katerega «Capa» zrahlja črno pozicijo. Opazi se lahko prvakova strategija v srednjici: grožnja a4 — a5 veže nasprotnika konja, Tb1 straži edino prosto linijo, točki d4 in f4 znatno ovirata svobodno gibanje črnega. Beli se polagoma osvoji nadvlade v centrumu.

(3) Partija prihaja v odločilno fazo. Beli ima namen prodreti na desnem krilu in prične izvajati globoko zamišljen načrt.

(4) Partija se nagiba h koncu. Končnica v tej partiji je igrana naravnost klasično po Capablanci.

(5) Značilno za svetovnega prvaka! Capablanca opazi instinktivno edino kratko pot, ki pelje do zmage. Njegov kralj se poda po vijugasti poti na šesto linijo, kjer pade odločitev.

(6) Capablanca je igral partijo brezhibno. Otvoritev mu ni delala težkoč, v srednjici je hladnokrvno preprečil vsake zapletljaje, v končnici pa je naravnost virtuozno izrabil vsako najmanjšo šanso.

Gospodarstvo

Ocenitev sira na pokrajinski razstavi v Ljubljani

Dobro poučen poznavalec razvoja našega sirarstva nam poroča:

Pri objavi ocenitve sira na letošnji ljubljanski pokrajinski razstavi v 223. št. Vašega cenj. lista je moral imeti tiskovni škrat svoje nagajive prste vmes. Iz celega poročila je namreč razvidno, da je zamenjana dosegljivost glede ocene sira z ono glede ocene masla. Za sir n. pr. je bilo po sklepu ocenjevalne komisije — ali upravičeno ali neupravičeno — mogoče doseči največ 20 točk in bi bila združena z dosego vseh točk zlata kolajna. Za vsaj 16 doseženih točk se izda že srebrna, za vsaj 14 bronasta in za vsaj 12 priznalnica, ne pa 15 točk itd. Zlate kolajne ni dobil noben razstavljalec. Srebrno kolajno so si priborile sledeče mlekarske organizacije: Savica v Bohinju, Št. Rupert na Dolenjskem in Vrhnika. Kolikor mi je znano, je bila ocenjena Savica s 17.85, Št. Rupert s 16.50 in Vrhnika s 16 točkami. **V odstotkih izraženo je dobila Savica 89.15, Št. Rupert 82.50 in Vrhnika 80 % dosegljivih točk.** Zadnji način objavljanja tekmovalnih rezultatov se mi zdi pravilnejši in umestnejši od prvega, ker je tako predočena točnejša razlika kakovosti sira kakor samo s priznanimi kolajnami. Tako pride tudi do pravilnejšega izraza trgovska solidnost brez vsake reklamne navlake.

V sirarskem oddelku je tekmovalo 28 razstavljalcev. Iz domovine našega sirarstva, t. j. iz radovljiškega sreza je od 18 sirarskih organizacij tekmovalo večinoma pod okriljem Osrednje bohinjske sirarske zadruge samo 10 zadrug. Ostale niso pravočasno zadostile stavljenim predpogojem. Vseh teh 10 je prav lepo odrezalo, kajti priborile so si eno srebrno in 5 bronastih kolajn ter 4 priznalnice. Ker je bilo 28 razstavljalcem priznanih skupaj 18 dekoracij, so naši orači na tem pridobitvenem polju v primeri z lanskimi doseženimi uspehi letos lahko prav zadovoljni, četudi bi mojih nazorov pri strožji disciplini članstva in intenzivnejši izrabi tehničnih pripomočkov najnovejše dobe po vzorcu Št. Ruperta in Vrhnike pri po naravi sami jim danimi ugodnejšimi predpogoji dosegli lahko naravnost presenetljive uspehe, tako rekoč klaso zase, ki bi jih upravičevala, da se uspešno udeleže tudi svetovnih sirarskih tekem.

Nadejam se, da je led prebit in da bodo letošnji rezultati vzpodbuda za nadaljno smotreno, na modernih načelih zasnovano sirarsko delo. A. M.

= **Iz Saveza hrvatskih obrtnikov.** Preteklo nedeljo se je vršila skupna seja osrednjega odbora in upravnega odbora Saveza hrvatskih obrtnikov, kateri so prisostvovali tudi zunanji člani iz Sušaka, Siska, Koprivnice in Nove Gradiške. Novi predsednik Saveza gosp. Milan Ramuščak je pri tej priliki referiral o delovanju podružnice Obrtne banke SHS v Zagrebu. **Ta podružnica je v kratkem času svojega obstoja dala hrvatskim obrtnikom že okrog 4 milijone Din kreditov.** Obrestna mera za te kredite znaša kakor znano 10 %. Ker je ta banka osnovana izključno za obrtnike, bi bilo želeti, da se obrtniki v čim višji meri poslužujejo te banke. Glavni tajnik gosp. Čupak je med drugim poročal o uredbi, s katero je bil spremenjen volilni red za Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Trgovinski minister dr. Spaho je zavrgel od nekdaj veljavni kurijalni volilni sistem in odredil, da imajo vsi obrtniki, brez razlike, voliti na principu proporcijonalnosti. S to začasno uredbo seveda ni rešeno vprašanje ureditve zbornic. Obrtništvo vse države stoji trdno na principu obrtnih zbornic, kakršne so v Nemčiji in Franciji. Med drugim je bilo sklenjeno, da se pošlje finančnemu ministru spomenica glede davčne obremenitve obrtništva in glede izenačenja davkov. — Trditev gosp. Čupaka, da stoji obrtništvo vse države na principu obrtnih zbornic, ni točna, kajti slovenski obrtniki so prej ko slej za sistem skupnih zbornic, ki se je v Sloveniji prav dobro obnesel.

= **Konferenca železničarjev o komercijalizaciji državnih železnic.** Savez železničarjev Jugoslavije sklicuje za nedeljo, dne 25. t. m. ob 8. dopoldne v sejni dvorani mestnega magistrata ljubljanskega veliko železničarsko delegatsko konferenco, ki se bo bavila z vprašanjem komercijalizacije železnic.

= **Prijaznejša tendenca na inozemskih hmeljskih tržiščih.** Na nürnberškem hmeljskem tržišču je v pondeljek znašal dovoz 300 bal, prodanih pa je bilo 350 bal. Tendenca je prijazna, cene pa čvrste. Tržni hmelj se je prodajal po 140 — 175 mark, hallertauški pa po 170 — 270 mark za 50 kg. V torek je znašal dovoz 200 bal, prodanih pa je bilo 300 bal. Cena za prima blago je čvrsta. — Na žateškem hmeljskem tržišču (Češkoslovaška) se je nakupovanje v pondeljek in torek živahno nadaljevalo. Cene: 2000 — 2350 Kč za 50 kg.

= **Prepoved izvoza nepreparirane hmelja.** V zadnjem času so neke inozemske strokovne revije iznesle vest, da je ministrstvo za kmetijstvo in vode izdalo neko naredbo, po kateri bi bilo prepovedano izvažanje neobdelanega hmelja. Sekcija hmeljskih trgovcev pri srezkem gremiju trgovcev v Celju je takoj po zbornici TOI v Ljubljani intervenirala pri merodajnih faktorjih ministrstva, odkoder je prejela zatrdilo, da ministrstvu o taki ali sličnj odredbi ni ničesar znano in da je vest brez vsake stvarne podlage. Toliko prizadetim v informacijo. (Vest o prepovedi izvoza nepreparirane hmelja je izšla iz beograjskih listov, vendar se je pozneje izkazalo, da gre za nesporazum, kajti ministrstvo za kmetijstvo in vode je hmeljarjem samo priporočalo izvažati preparirani hmelj. Op. ured.)

= **Projekt velike državne jeklarne.** Kakor poročajo iz Beograda, se v Generalni direkciji državnih rudnikov pripravlja materijal za predlog ustanovitve velike državne jeklarne, ki se ima predložiti ministrskemu svetu. Za gradbo te jeklarne naj bi se sklenilo posebno posojilo.

= **Devizni promet zagrebške borze** je v preteklem tednu znašal 41.9 milijona Din napram 36.2 milijona Din v predhodnjem tednu.

= **Občni zbor.** Redni občni zbor rudarskih družbenikov rudnika in železarne v Štorah se bo vršil 10. oktobra t. l. v tvorničnih prostorih v Štorah (sklepalo se bo med drugim o valorizaciji bilančne vrednosti investicij).

= **Konkurz** je razglašen o imovini Rudolfa Bunca in Antona Kozine, trgovcev v Ljubljani kot osebno jamčečih družbenikov tvrdke Bunc in drug v Ljubljani (prvi zbor upnikov 20. septembra, oglasitveni rok do 15. oktobra in ugotovitveni narok 25. oktobra t. l.), ter o imovini Matije Praprotnika in Terezije Praprotnikove, trgovcev v Središču (prvi zbor 24. septembra, oglasitveni rok do 27. oktobra in ugotovitveni narok do 10. novembra t. l.).

= **V trgovinski register** so se vpisale nastopne tvrdke: Jurija grofa Thurnskega jeklarna na Ravnah, d. d. s sedežem v Guštanju - Ravnah (delniška glavnica 14 milijonov Din; družba prevzame jeklarno Jurija Thurna - Valsassine in Guštanju - Ravnah, kovačnico v Mežici in premogovnik v Holmcu); «Kočevje», tekstilna industrijska družba z o. z. v Kočevju (osnovna glavnica 300.000 Din); «Polzela», tvornica navadnih in tkanih pletenin, družba z o. z. v Polzeli (osnovna glavnica 240.000 Din); «Posest», realitetna pisarna, družba z o. z., podružnica Celje; Bedenkovič & Weiss, izvozna trgovina z živino v Črenšovcih; Weisz David in drug, izvozna trgovina z živino v Rogaševcih; Gradbeno podjetje graditelja Ročak & Ciuha, družba z o. z. v Trbovljah (osnovna glavnica 300.000 Din).

= **Likvidacija.** V likvidacijo je prešla Zadružna elektrarna v Žičah, r. z. z o. z.

Borze

21. septembra.

Na ljubljanski devizni borzi je bil danes promet srednji. Ponudba privatnega blaga je bila prilična; Narodna banka je intervenirala le v devizah na Curih in Dunaj. Čvrstejša je bila deviza na Trst, ki je bila zaključena po 309.375 (v Zagrebu se je trgovala po 309.50 — 309.75). Na inozemskih borzah se je znatno okrepila deviza na Madrid, ki je v Curihu dosegla tečaj 90. Čvrstejša je tudi deviza na Bukarešto.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda obdržala včerajšnji rekordni tečaj. Za promptno je bilo povpraševanje po 380.5, kasa pa je bila zaključena po 381. Promet je bil slab. Tečaji bančnih vrednot so ostali v glavnem nespremenjeni. Ljubljanska kreditna je bila zaključena po 140. V industrijskih papirjih je bil pri nespremenjeni tendenci promet majhen. Šečerana je bila zaključena po 548, Danica pa po 165. Čvrstejši je bil Union mlin, ki notira 300 denar.

Devize in valute.

Ljubljana. Berlin 13.515 — 13.545 (13.53), Curih 1094 — 1097 (1095.5), Dunaj 7.9925 do 8.0225 (8.0075), London 276.30 — 0, Newyork 56.65 — 56.85 (56.75), Praga 168.05 do 168.85 (168.45), Trst 308.375 — 310.375 (309.375).

Zagreb. Amsterdam 22.77 — 22.83, Dunaj 7.9925 — 8.0225, Berlin 13.521 — 13.551, Budimpešta 9.955 — 9.985, Italija 308.59 do 310.59, London 275.95 — 276.75, Newyork 56.626 — 56.826, Praga 168.05 — 168.85, Curih 1094 — 1097; ameriški dolar 56.175 do 56.375.

Dunaj. Beograd 12.4725 — 12.5125, Berlin 168.73 — 169.23, Budimpešta 123.90—124.20, Bukarešta 4.40 — 4.42, London 34.4675 do 34.5675, Milan 38.63—38.73, Newyork 708.15 do 710.65, Pariz 27.7825 — 27.8825, Praga 20.98 — 21.06, Curih 136.55 — 137.05.

Curih. Beograd 9.13, Berlin 123.525, London 25.24, Newyork 518.375, Pariz 20.35, Milan 28.25, Praga 15.365, Budimpešta 90.70, Bukarešta 8.22, Dunaj 73.10.

Trst. Beograd 32.10 — 32.60, Dunaj 254 do 264, Praga 54.25 — 54.75, Pariz 71.75 do 72.25, London 89.15 — 89.45, Newyork 18.29 do 18.39, Curih 352 — 356, Bukarešta 11.05 do 11.55; dinarji 31.80 — 32.80.

Efekti.

Ljubljana. Celjska 164 — 0, Ljubljanska kreditna 140 — 0, Prašteđiona 850—0, Kreditni zavod 160 — 0, Strojne 0 — 70, Vevče 135 — 0, Ruše 260 — 270, Kranjska industrijska 400 — 0, Stavbna 56 — 0, Šešir 104 — 0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda promptna 380.5 — 381.5, kasa 380.5 — 381, za oktober 383 — 384.5, investicijsko 83.5 do 84.5, agrarne 53 — 55; bančne vrednote: Eskomptna 91 — 92, Poljo 16 — 17, Kreditna Zagreb 91 — 93, Hipo 55 — 56, Jugo 91 — 93, Ljubljanska kreditna 140 — 141, Obrtna 40 — 42, Prašteđiona 850 — 860, Narodna 5000 — 0, Zemaljska Sarajevo 127 do 140, Srbska 130 — 132; industrijske vrednote: Gutmann 245 — 260, Slaveks 100 do 117, Slavonija 9 — 11, Trbovlje 485 — 490, Union mlin 300 — 0, Šečerana Osijek 548 do 550, Danica 160 — 170, Vevče 135 — 0, Vagon 37.5 — 0.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (21. t. m.) Les: Tendenca nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Išče se brusni in taninski les. Povpraševanje je tudi za suha bukova drva, fco naklad. postaja po 19. Nudijo se bordonali, fco vagon naklad. postaja po 250. Deželni pridelki: Tendenca za žito nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (78/79 kg, 2 %, slov. postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška promptna po 340.5 — 342.5, za oktober po 350 — 352.5, sremska, promptna po 337 — 339; turščica, promptna, plač. 30 dni, slov. postaja, navadna tarifa po 245 — 250, mlevska tarifa pa po 240 — 245; moka «0», fco Ljubljana, plač. po prejemu po 490.

Živinski sejem v Ljubljani (21. t. m.) Na sejem je bilo prignanih 169 konj, 47 volov, 34 krav, 10 telet in 70 prašičkov za rejo; prodanih pa je bilo 27 konj, 38 volov, 25 krav, 10 telet in 42 prašičkov za rejo. Cene so ostale v glavnem nespremenjene. Za ko žive teže notirajo: voli I. 9, II.8, III. 7 Din; krave debele 5—6, krave klobasarice 3—4 Din, teleta 13—14 Din. Prašički za rejo po kakovosti 200 — 300 Din komad.

Zagrebški tedenski sejem (21. t. m. Dogon je bil slabejši kakor pretekli teden, dočim je bil dovoz deželnih pridelkov, predvsem sena, drv in zelja znaten. Cene živini so ostale v glavnem nespremenjene, za izvoz se ni kupovalo. Povpraševanje za domačo potrebo pa je bilo precej živahno.

Dunajski svinjski sejem (20. t. m.) Dogon 11.685 komadov, od tega 8190 iz Jugoslavije. Zaradi zmanjšanega dogona je bil promet živahen. Pitane svinje so se podražile za 5—15 grošev, mesne pa za 10 grošev pri kg. Za kg žive teže notirajo: pitane svinje 2.40 — 2.45, angleške križane 2.20 do 2.50, kmetske 2.20 — 2.45, mesne 2.10 do 2.70 šilinga.

Dunajska borza za kmetijske produkte (20. t. m.) V zvezi z višjimi tečaji na inozemskih borzah, predvsem na budimpeštanskem terminskem tržišču je bila tendenca na dunajskem tržišču prijaznejša. Do večjega prometa ni prišlo, ker se kupci držijo reservirano. Tudi v turščici je tendenca zaradi dviganja cen La Plata - turščici, prijaznejša. Uradno notirajo vključno blagovno-prometni davek brez carine: pšenica: domača 39 — 40.5, madžarska (81/83 kg) 44.5 — 45; rž: marchfeldska 38.5 — 39, madžarska 38 — 38.25;

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 21. septembra 1927. Višina barometra 308.8 m

Kraj (opazovanje)	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v metrih	Oblačno 0—10	Padavine: Vrsta	Padavine: v mm do 7. ure
Ljubljana (dvorec)	7.	763·5	14·7	99	mirno		megla	
	14.	762·3	22·9	65	SW 2	5		
	21.	761·9	20·6	81	SW 2	0		
Maribor	8.	763·7	17·0	95	mirno	3	dež	0.5
Zagreb		764·2	19·0	78	NE 8	10		
Beograd		765·3	18·0	62	mirno	10		
Sarajevo		764·6	17·0	73	mirno	2		
Skoplje		764·8	20·0	66	mirno	7		
Dubrovnik	7.	762·0	24·0	68	mirno	3		
Split		762·8	20·0	74	NE 4	5		
Praha		760·6	14·0	—	SSW 4	10		

Solnce vzhaja ob 5.44, zahaja ob 18.1, luna vzhaja ob 0.28, zahaja ob 16.39.
Najvišja temperatura danes v Ljubljani 23.4 C, najnižja 13.6 C.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Padanje zračnega tlaka, vendar pa začetkoma še lepo vreme, v severnih Alpah južno in toplo, kasneje oblačenje.

Tržaška vremenska napoved za četrtek: Slabotni vetrovi z raznih strani, nebo izpremenljivo in večinoma jasno; temperatura od 18 do 25 stopinj; morje mirno.

Iz življenja in sveta

Tridesetletnica prvega poleta na Severni tečaj

Letos praznujemo med drugim trideseto obletnico prvega poleta na severni tečaj. Prvi je imel pogum podvzeti ta drzni letalski poskus inženjer André, ki se je v dosego svojega namena poslužil vodljivega zrakoplova, s katerim je odrinil na pot l. 1897.

André je bil rodom iz južne Švedske. Aerotehnika ga je mikala že v zgodnji mladosti. Študiral je in si je pridobil inženjersko diplomo. Ko je odrastel, se je izselil iz domovine v Ameriko. Začel je svojo karijero kot cestni pometač, kar mu je prinašalo toliko, da je mogel živeti v Filadelfiji. Polagoma se je njegov položaj zboljševal. Priključil se je nekemu Wiseju, ki je takrat delal poskuse z vodljivimi zrakoplovi. Ko si je nabral dovolj izkušenj, se je vrnil domov na Švedsko. Začel se je udeleževati raznih ekspedicij po Severnem ledenem morju, kjer je študiral klimatične razmere, zlasti pa vetrove. Skonstruiral si je naposled vodljiv zrakoplov, s katerim je večkrat uspešno preletel Vzhodno morje. To ga je opogumilo, da se je odločil za polet na severni tečaj.

L. 1897. se mu je srčna želja izpolnila. Na pot je odšel z dvema prijateljema. Prvi je bil neki Strindberg, sorodnik znanega nordijskega dramatika, drugi pa inženjer Fraenkel. Trojica je startala na Spitzbergih dne 11. julija. Balon je bil krščen na ponosno ime «Švedska» .Vzlet je bil veličasten. Množica ljudi, ki je prisostvovala odhodu, si je obetala od ekspedicije najugodnejših rezultatov. Toda pripetila se je nezgoda, ki že koj v začetku ni obetala dobrega konca: ena izmed vrvi, s katerimi je bil koš pritrjen k balonu, se je utrgala. André in njegova tovariša so sicer nedostatek popravili za silo, a balon je bil le zakrpan. Dolgo so ljudje pričakovali vesti o ekspediciji, a zaman. Kako daleč je letel balon, javnost dolgo ni mogla dognati. Šele čez mnogo let so našli ostanke balona na sibirskem nabrežju. O Andréju, Strindbergu in Fraenklu pa se ni čulo nikoli več.

Smrtne slutnje Izadore Duncanove

Tragično umrla ameriška plesalka Izadora Duncanova je živela tako intenzivno duševno življenje, da je imela večkrat privide, ki so se pozneje obistinili. Zdravniki, h katerim se je zatekala po nasvete, so razlagali te pojave kot posledice živčne napetosti. Ni dvoma, da so deloma imeli prav.

Duncanova je mnogo premišljevala o smrti in je v pričakovanju svojega konca večkrat napravila oporoko. Posebno jasna je bila njena slutnja pred smrtjo njenih dveh otrok. Tedanji prividi so bili tako močni, da jih je opisala v svoji korespondenci.

»Dva meseca,« pripoveduje plesalka v svojih spominih, »sem imela slutnjo smrti v svoji duši. Vsak večer, ko sem stopila v ateljé, sem videla, kako krožijo trije gavrani po dvorani. Te prikazni so me tako vznemirjale, da sem vprašala nekega zdravnika za svet. Zdravnik mi je razložil slutnje na običajen način. Dejal je, da sem živčno

Izadora Duncan
(po najnovejši sliki)

prenapeta in mi je svetoval, naj grem na oddih. Res sem odpotovala v Rusijo, kjer je bila impresija bližajoče se katastrofe še močnejša. Vedela pa nisem, če veljajo slutnje direktno meni ali komu iz moje neposredne okolice. Kmalu se je pokazalo, da je bilo vse to v zvezi s tragično smrtjo mojih dveh otrok. Trije gavrani so bili simboli treh smrti, ki so mi vzele dva otroka in njih guvernanto.

V tistem času sem se nekam peljala z železnico. Mahoma se mi je zazdelo, da čujem zvoke Chopinove Mrtvaške koračnice. Vso noč so mi brnele v ušesih njene melodije. Bila je skladba, ki sem jo plesala naslednji dan v nekem mestu. Ples sem kar improvizirala. Vtis, ki ga je ples napravil na gledalce, je bil tako sugestiven, da je cela dvorana glasno jokala. Nekomu, ki mi je opisal svoje občutke ob mojem plesu, sem rekla: »Z vsako kretnjo mi je bilo jasnejše, da korakam v neizbežno usodo.« Na celi turneji me je spremljala tesnoba. Kmalu nato sem se odpeljala v Pariz, kjer mi ni prav nič odleglo. Usodnega dne sem se poslovila od svoje dece s težkim srcem. Ko sem jim zavihtila roko v pozdrav, sem čutila na šipi avtomobila nekaj ledenega, kar je učinkovalo name kakor poljub smrti. In res, moja slutnja se je uresničila; smrt je prišla v grozni obliki, po tem dogodku pa sem čutila veliko olajšanje, kljub udarcu, ki me je pogodil v srce kakor noben drugi dotedanji doživljaj.«

Boj dveh šampijonov

Danes se vrši boksarski match Dempsey-Tunney. — Ples milijonov: za vsako minuto boja 1 milijon 200.000 Din! — Vstopnice po 2000 dolarjev! — Filmska elita v Chicagu. — Prognoze ugodnejše za Dempseya. — Tunneya Američani ne marajo. — Kraj pravi ameriški župan Walker.

Sinoči ob 10. se je torej odigral veliki match!

Kraj dejanja: Soldier-Field v Chicagu, velikanska odprta arena za 140.000 ljudi. Glavna igralca: Gene Tunney, star 28 let, teža 195 funtov, svetovni prvak vseh kategorij od meseca septembra 1926., samec, rezervni poročnik mornarice Zedinjenih držav, in Jack Dempsey, star 32 let, teža 194 funtov, bivši svetovni prvak težke kategorije do meseca septembra 1926. oženjen s filmsko divo Estello Taylerjevo, lastnik velikih hotelov v Kalifornii in cowboy n. r. Match se je vršil v sredo ob 10. zvečer ameriškega časa, to je ob 4. zjutraj po evropskih urah — po drugi verziji se vrši šele drevi ob 10., odnosno jutri zjutraj ob 4. Match je bil namreč fiksiran na 22. septembra (po vsej priliki ameriškega časa), toda nekateri listi so ga napovedali na 21. t. m., t. j. po evropskem času na 22. septembra ob 4. zjutraj.

Gene Tunney se trenira za boj z Jackom Dempseyem

Iz Amerike so poslednje čase prihajale v zvezi z dvobojem Dempsey-Tunney vesti, ki jim pri najboljši volji ni mogoče verjeti. Ameriška reklama, o kateri mi Evropci sploh nimamo pojma, je pri populariziranju boksarskih tekem še posebno v elementu, ali sličnega tamtama kakor so ga uganjali zadnje mesece ameriški listi, ga menda niti yankeeji še niso doživeli. Pred tednom dni so n. pr. pisali, da je chicaška arena docela razprodana, kar pa ni istina. Vse dražje prostore so namreč pokupili prekupčevalci, da si na dan boja ž njimi prislužijo visoke odstotke dobička. Nekateri gledalci so tako kapricijozni, da hočejo za vsako ceno sedeti v prvi vrsti in plačajo za sedež tudi do 2000 dolarjev (nad 100 tisoč Din). Gotovo pa je, da je bilo neposredno pred tekmo neoddanih najmanj 10 do 20.000 prostorov. Naposled je 120.000 posetnikov tako lepo število, da se manažerju Rickardu ne bo treba bati fijaska.

Tudi glede gaž, ki jih bosta dobila oba boksarja, so Američani žonglirali z milijoni, da mora nas siromašne Evropce obhajati zavist. Mnogo pretirana je vest, da dobi Tunney 1 milijon dolarjev, zakaj v kontraktu, ki je bil sklenjen pred meseci, mu Tex Rickard garantira 400.000 dolarjev, Dempseyu pa 250.000 Vrh tega dobita boksarja svoj delež na čistem dobičku in na dohodkih, ki jih upa iztisniti iz matcha filmska družba. Skupno utegneta prejeti Tunney 650 tisoč, Dempsey pa 400 tisoč dolarjev, kar predstavlja za evropske razmere uprav bajen honorar (36, odnosno 22 milijonov dinarjev!). Ker je match dogovorjen na deset rund, t. j. na 30 minut, bo dobil Gene vsako minuto 1.2 milijona Din, Jack pa 730.000 Din. In če bo borba odločena s knock-outom, bodo minute plačane obema tekmovalcema še draže!

Tex Rickard, prireditelj matcha, si bo lahko mel roke. Oficijelno so bile cene sedežev nastavljene na 3 do 40 dolarjev (170 do 2240 Din). Če poseti tekmo 120 tisoč ljudi in plača povprečno vsakdo po 20 dolarjev, bo kasiral 2.4 milijona dolarjev, k čemur je treba prišteti kakih 100.000 dolarjev za filmske pogodbe. Od te vsote bosta boksarja pogoltnila največ 1.2 milijona, reklama in najemnina prostora kakih 400.000, davki 16 odst. (približno 400.000), tako da bo Rickardu ostalo vsaj pol milijona dolarjev. Še več pa upajo kasirati chicaški hotelirji, trgovci, železniške in avtobusne družbe; pravijo, da bodo posetniki pustili pri njih svojih 5 milijonov dolarjev (280 milijonov Din)!

Cookov potovalni urad je pripravil za Newyorčane, ki se hočejo udeležiti tekme, 12 letal. (Zračna črta Newyork-Chicago meri namreč okrog 1500 km). Tudi železnice so pripravile posebne vlake. Edini, ki je zavrnil prosto vstopnico, je podpredsednik Zedinjenih držav general Dawes, ki mu posli branijo, da bi se udeležil matcha. Prijavilo pa se je med drugimi devet guvernerjev, wallstreetski milijonarji Schwab, Mackey in Kahn in hollywoodska filmska elita: Chaplin, Pickfordova, Fairbanks, Harold Lloyd in Gloria Swansonova.

S prognozami o izidu matcha so popisali ameriški novinarji cele plahte papirja, toda iz njih je težko razbrati, komu dajejo več šans. Dempsey utegne biti nekoliko na boljšem. Že zavoljo tega, ker ima za seboj trdo tekmo s Sharkeyem, ki mu je gotovo mnogo koristila, medtem ko Tunney že celo leto pavzira. Slednji se je baje smehljal, ko je gledal match Dempsey-Sharkey, toda Američani so na glasu, da se radi smehljajo . . . Dempsey more dobiti le s knock-outom, Tunney le po točkah. Pri lanskem srečanju je bil, kakor so svedočili filmski snetki, Dempsey v premoči in Tunney se je imel zahvaliti le večletnemu brezdelju svojega protivnika, da ni bil poražen s knock-outom. Sedanji prvak je trd in ga ni lahko ugnati. Dempseya prekaša v tehniki in je mirnejši in inteligentnejši od njega. Njegov udarec ni močan, zato pa je Tunney nevarnejši v boju s točkami. Dempseyeva moč je v fightu in če je Jack v elementu, ne more nihče odoleti njegovemu strašnemu punchu.

Stave so še pred dnevi stale 7 : 5 za Tunneya, za katerega govori njegova mladost in lanska zmaga nad Dempseyem. Verjetno pa je, da so se na večer tekme stave izenačile. Za nas Evropejce je težko presoditi, kdo ima več izgledov na zmago. Po vsem, kar smo čitali v ameriških listih, bi videli favorita v Dempseyu. Izid tekme bo usoden za oba boksarja, a za Dempseya manj nego za Tunneya. Le-ta je kot antialkoholik in baptist ter sin bigotne pobožnjakarice pri Američanih vse prej nego priljubljen. Če bo poražen, ne bo imel nikdar več prilike, boksati se s kakim prominentnejšim boksarjem, za to so dovoljno poskrbeli ameriški listi. Dempsey pa je vzlic neštetim neumnostim, ki jih je učinil — ali nemara baš zaradi njih? — še vedno to, kar si yankeeji žele pod imenom boksarskega šampijona. Pri tem mu tudi štejejo v dobro, da je bil svoje čase cowboy . . .

Naposled še nekoliko statistike. Tunney se je dosedaj boril 60 krat, dosegel 30 knock-outov, 14 neodločenih rezultatov, 15 zmag po točkah in je izgubil le en match. Dempsey je nastopil 65-krat, dobil s knock-outom 48 zmag, izgubil 4, 11 bojev je dobil po točkah, neodločena pa sta bila dva.

*

Ko so vprašali newyorškega župana Jimmyja Walkerja, ki se mudi te dni v Parizu, kako sodi o izidu matcha, je izjavil:

«Sport je neobhodno potreben slehernemu človeškemu bitju. Menim, da bo Dempsey potolkel Tunneya».

In gentlemansko je dodal:

«Carpentier je najčudovitejši boksar, kar sem jih videl v svojem življenju.»

Laskava primera

Zadnjič je dobil sloviti angleški slikar sir William Orpen nenavaden poset. Najavil se mu je neki ameriški multimilijonar, ki je želel, da ga slikar portretira

«Ta portret bo že šesti,» se je bahavo postavil posetnik. Pet slavnih slikarjev je že ovekovečilo na platnu moj obraz.»

«Toda povejte mi,» se je začudil sir William Orpen, «počemu vam bo toliko portretov?»

«Veste, to je pa taka moja navada. Kadar si zaželim jajca, si jih vedno naročim pol tucata. Tako sem vsaj na dobrem, da bo eno od šesterih užitno.»

Sir William Orpen je Američana odslovil. Očividno ga ni ravno mikalo igrati vlogo... šestega jajca!

Vzroki razporoke v Zedinjenih državah

Ko so novinarji vprašali nekega ameriškega sodnika o vzrokih razporoke v Zedinjenih državah, je izjavil sledeče:

«Vsako leto pride k meni povprek tisoč zakoncev, ki so se nasitili zakonskih sladkosti in se hočejo ločiti V teku svoje dolge sodniške karijere sem ugotovil, da se mladi zakonci tem bolj razumejo in tem manj mislijo na razvedbo braka, čim manj imajo opravka s svojimi sorodniki, predvsem z materami, odnosno s taščami.»

«Dalje sem opazil,» je nadaljeval sodnik, «da se ljudje največ ločijo med aprilom in novembrom. Tega pojava si nikdar nisem vedel razlagati in ga niti danes ne razumem.»

General Čang-kaj-šek

je slekel svojo vojaško suknjo in šel med angleže, da bo po dolgem času zopet oblečen v eksaktna angleška oblačila. To si je že dolgo želel. Naši gospodje pa gredo enostavno k tvrdki Drago Schwab Ljubljana, kjer dobe najmodernejše anglesko blago.

× *Dolarska dedščina za papeža.* Ernest Miller, industrijalec iz Milwaukeeja (USA) je v oporoki zapustil 500.000 dolarjev rimskemu papežu. Toda ker so pred ameriškim fiskom vsi smrtniki enaki, je bil papež pozvan, da poravna zapuščinsko takso v znesku 5900 dolarjev, sicer mu dedščina ne bo izplačana.

× *Rdeči dijamant.* Na dijamantskih poljih v južnoafriškem Lichtembergu so pred kratkim izkopali dijamant rdečkaste barve, težek 18 karatov in pol. Poslali so ga v Amsterdam, kjer so ga obrusili, tako da tehta dragi kamen sedaj 5 karatov in pol. Sijaj tega dijamanta je takšen, da se zdi, kakor bi ga lizali plameni. Strokovnjaki pravijo, da je ta dragoceni kamen edini svoje vrste na svetu

Narodno delavsko gibanje na Poljskem

Varšava, sredi septembra.

Eden glavnih utemeljiteljev in voditeljev narodno socijalnega pokreta na Poljskem je posl. Adam Chadzynski. Pred vojno je živel delj časa v Pragi, kjer je študiral češko tehniko, katero je dovršil. Na Češko je prav za prav pribežal, ker so ga iz Varšave izgnali radi organizacije poljske delavske mladine. V praški metropoli je sklenil osebna poznanstva s prvaki tedanjega, še v razvoju se nahajajočega narodno-socijalnega pokreta. Chadzynski je še danes prožet s slovansko idejo, katero skuša v svoji domovini realizirati z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

Na Poljskem preživlja to gibanje že nekoliko let težko notranjo krizo. Ta kriza se ne tiče toliko idejne strani in programatičnih izprememb, marveč organizacijskih prehodov poedinih komponent v okvirju stranke. Značaj teh notranjih nesporazumljenj je torej bolj taktičnega kakor ideološkega značaja. V stranki sta se sčasoma formirali dve skupini. Levičarji simpatizirajo in se približujejo družabnemu radikalizmu, desničarji pa se usmerjajo na podlagi centrumaške linije.

Narodna delavska stranka je v svoji sedanji obliki sad dveh organizacij. Prva se je oficijelno imenovala Narodowy Zwiazek robotnicy ter je bila razprostranjena v tako zvani Kongresovki, to je v ruskem delu razdeljene Poljske. Druga je živela pod firmo Narodowe stronictwo robotnicy ter se je osredotočala v Poznanju na Pomeranskem, to je na bivšem nemškem ozemlju. Postanek prve organizacije sega v leto 1904. Ta stranka je v začetku vzdrževala politične odnošaje z narodno demokracijo. Toda že po letu 1905. je te zveze pretrgala in je posvetila svoje moči v glavnem boju s socijalno demokracijo ali s poljsko socijalistično stranko.

V vojni se je del Zwiazka pridružil legijonarjem, katere je vodil maršal Pilsudski. Druga frakcija se je priključila aktivistom, ki so simpatizirali z Nemčijo in Avstrijo. Ko sta l. 1919. obe skupini narodne delavske stranke stopili v varšavsko konstituanto, se je formiral v ustavotvorni skupščini enoten poslanski klub. Tudi izven parlamenta sta se obe stranki ujedinili v skupen političen tabor, ki si je nadel ime Narodne delavske stranke (Narodowa partija robotnicza).

V prvem poljskem sejmu je kolebala stranka s svojo taktiko med levičarji in centrumom, v drugem parlamentu (leta 1922.—1927.) pa se je posrečilo vzpostaviti most med desničarji in centrumom. Ta skupina vodi še dandanes oster boj proti socijalnim demokratom. Leta 1919.—1922. je nastopal klub stranke v sejmu mnogo radikalnejše kakor po volitvah v drugem parlamentu. Taktični kompromis strankinega osrednjega odbora in klubskega predsednika v parlamentu z desničarji je poostril v narodno demokratskih vrstah razdor med desničarji in levičarji. Opozicijonalci niso odobravali tega postopka, ki je rodil in pomagal obrazovati desničarsko-centrumaško vlado. Radikalno narodno delavski elementi so se trudili, da bi ohranili dobre odnose nasproti levičarjem in so protestirali zoper to, da bi stranka sodelovala z blokom treh desničarskih strank. Vzlic temu prosto zavezništvo z desnico in centrumom traja še dalje, četudi sta se v vodstvu stranke izmenjala po Wachowiaku in Chadzynskem poslanca Popiel in Hertz. Prvi strankin minister je bil Chadzynski, ki je zapustil vlado po majniškem prevratu leta 1926.

Že pred revolucijonarnim prevratom, zlasti pa še od tega časa sem se stranka trudi, da bi ustanovila močan centrum. Okoli njega naj bi se zbrale razen narodnih socijalistov tudi zmerna agrarna stranka pod vodstvom bivšega ministrskega predsednika Witosa in krščansko demokratska skupina, ki jo vodita poslanca Chadinski in Korfanty. Za sedaj pa so razmere take, da je poljski centrum še godba bodočnosti. Kdaj utegne postati aktualen program poljske notranje politike, se še ne da prorokovati.

Največ organiziranih pristašev ima narodno delavska stranka v Poznanju. V kongresni Poljski je ohranila samo del svojih nekdanjih postojank, v zahodni Galiciji si je pri volitvah leta 1922. priborila 8089 glasov, v vzhodni Galiciji 2045. V Tešinski Šleziji je imela l. 1922. samo 65 volilcev. Celotne volitve tega leta so ji prinesle 473.737 glasov, v primeri z glasovi socijalnih demokratov 65 odst. V Varšavi je dobila stranka 5081 glasov. V sedanji skupščini jo zastopa 18 poslancev, in sicer 16 iz Poznanja, Pomoranskega in Zgornje Šlezije, dva pa iz kongresne Poljske. V Galiciji stranka sploh ni dobila mandatov. Rezultat teh volitev so sami strankini voditelji proglasili za neuspeh. Strankin tisk je povdarjal, da gre krivda na rovaš veliki notranji razcepljenosti, posebej pa še taktični neodločnosti strankinega poslanskega kluba v prvi skupščini. Od tega časa sem si poljski narodni socijalisti prizadevajo, da bi kolikor moči utrdili disciplino v svojih vrstah in vodili nasproti političnim tekmecem enotno politiko.

Strankin idejni program, ki ga dosledno zastopajo štirji dnevniki («Glos Codzieny» v Varšavi, «Pravda» v Poznanju, «Praca» v Lodzu in «Glos Robotniczy» v Torunju) sloni v glavnem na sledečih točkah:

Narodna delavska stranka (na Poljskem ne nastopa pod imenom narodna socijalna stranka) smatra za svojo poglavitno nalogo politično in socijalno osvobojenje delavskega razreda. Ročni in duševni delavci imajo enako pravico do zaščite. Razredna borba je eden najvažnejših smotrov javnega življenja, vedar pa ni edini cilj. Veliki družabni problemi se ne bodo mogli rešiti z diktaturo proletarijata, marveč z obsežnimi socijalnimi reformami. Stranka priznava veliko sorodnost nacijonalnih interesov poljskega delavstva z interesi ostalih družabnih slojev. Politično stoji na stališču demokratskega republikanskega ustroja. Produkcija se mora stopnjema socijalizirati, to se pravi, preiti v oblast države, samoupravnih organov ter strokovnih in zadružnih zvez. Socijalizacija se ne sme izvršiti z naglim prevratom, marveč stopnjema, in sicer tako, da ta izpremenba ne bo preprečila ali celo spravila v nevarnost razvoja poljske industrije. Važen korak k temu poglavitnemu smotru je temeljita priprava delavskih slojev za samostojno organizacijo celokupne človeške produkcije.

Demokratični in napredni razvoj narodne družbe naj se naslanja na principe krščanke etike. Narodno delavski tabor smatra vero za vprašanje posameznikove vesti in brani absolutno versko strpnost. Katoliška vera pa zavzemaj v poljski republiki vodilno mesto, ker je vera večine poljskega ljudstva. Stranka vzlic svojim krščanskim načelom odločno obsoja zlorabo verskih gesel in duhovniške avtoritete za strankarsko politiko.

Glede na obstoječe mednarodne razmere se stranka zavzema za to, da ostane še nadalje splošna vojna dolžnost in stalna narodna vojska, in sicer toliko časa, dokler bo te varnostne ukrepe zahtevala sigurnost republike pred njenimi sosedi. Narodnim manjšinam priznavajo poljski narodni socijalisti pravico do kulturne avtonomije. Sem štejejo tudi Žide in dopuščajo njihov žargon kot uradni jezik. Stranka pa je odločno zoper poskuse, da bi se dali Židom kakršnikoli privilegiji na račun prebivalstva krščanske vere. V marcu leta 1925. je poslanski klub narodne delavske stranke zagovarjal konkordat s Sveto stolico, ki so ga socijalni demokrati na vso moč pobijali.

Poljska narodno delavska stranka stoji sredi med krščansko demokracijo, ki ima takisto v svojih vrstah del desničarsko orijentiranega delavstva, in levičarsko socijalno demokracijo. S slednjo se bojuje programatično in taktično v zakonodajnih telesih in v družabnem življenju, v tisku in na javnih zborovanjih. Z voditelji krščansko-demokratske skupine veže to stranko smotreno naglaševanje narodnega momenta in centrumaški način umevanja socijalno razrednih problemov. Nasproti komunizmu zavzemajo zelo bojevito stališče. V poslednjem času se stranka trudi, da bi vzpostavila tesnejše vezi s sorodnimi slovanskimi strankami, o katerih delovanju njen tisk stalno in pogosto referira in na čijih zborovanja stranka rada pošilja svoje delegate.

V. Dresler (Varšava).

Iz novosti državne licejske knjižnice v Ljubljani

(Priobčuje dr. Joža Glonar.)

XV.

Anzeiger, Ethnologischer. Jahresbibliographie und Bericht über die völkerkundliche Literatur. Stuttgart 1926— (II. 43.355.)

Baer L.: Der Heidelberger Totentanz und die mittelrheinische Buchillustration des XV. Jahrh. Mainz 1925. (H. 42.208).

Battisti C.: Testi dialettali italiani. Halle 1914. (43.462 — Bh. 49).

Beling E.: Kunstfreiheit und Rechtsbann. München 1924. (II 42.009).

Boranić Dr.: Pravopis hrvatskoga ili srpskoga jezika. U Zagrebu 1926. (43.484).

Canibell y Masbernat E.: Precedentes e introducción de la imprenta en Espana. Mainz 1925. (II 42.208).

Crous E.: Die Abkürzungszeichen in den Wiegendrucken. Mainz 1925. (II 42.208).

Čáda Fr.: Filosof Hippon. V Praze 1906. (II 42.691).

Dietschy Ch.: Die Dame d'Intrigue in der französischen Originalkomödie des XVI. in XVII. Jh. Halle 1916. (43.462 — Bh. 64).

Djordjević P. P.: Те ри а ње носи за ваше азреде с слових м о а. Београд 1926. (43 545).

Enzinger M.: Probleme einer tirolischen Literaturgeschichte. Stuttgart 1925. (II 45.073).

Enclides: Elemente. Die ersten vier Bücher. Wien 1865. (44.316).

Fava M.: Di alcune rare edizioni Romane del XV secolo. Mainz 1925. (II. 42.208).

Friedländer M. J.: Von Eyck bis Bruyhel. Berlin 1916. (II 43.960).

Gierach E.: Synkope und Lautabstufung. Halle 1910. (43.462 — Bh. 24).

Gligorić V.: Критике. Бео рад 1926. (43.668)

Grenander B. Kr.: Die constitutionelle Stellung des schwedischen Staatsrathes. Freiburg i. Br. 1887. (44.197).

Hämel A.: Der Cid im spanischen Drama des XVI. und XVII. Jahrh. Halle 1910. (43.462 — Bh. 25).

Herschmann O.: Wiener Sport. Berlin 1905. (43.936 — 12).

Hume D.: Über die Affekte. Über Moral. Leipzig 1906. (44.160).

Hvem er hvem? Haandblock over samtidige norske maend og kvinder. Kristiania 1912. (44.319).

Jacobsohn H.: Kasusflexion und Gliederung der indogermanischen Sprachen. Göttingen 1924. (II 45.126).

Just L.: Jos. Görres und die Friedensidee des 18. Jahrhunderts. Köln 1926. (II 43.354).

Kirchmann J. H. v.: Über das Princip des Realismus. Leipzig 1875. (44.183).

Koledar, Ameriški družinski, za . . . leto . . . Chicago, Ill., 1914—. (44.033).

Kühn P.: Die Frauen um Goethe. Leipzig 1911—12. (43.684).

Labande L. H.: Le premier livre imprimé à Avignon au XVe siècle. Mainz 1925. (II 42.208).

Marsić A.: Navk o trgovini. Zagreb 1927. (43.547).

Mentz F.: Deutsche Ortsnamenkunde. Leipzig 1927. (43.899).

Minařik Fr.: Von Kranken und Arzneien der Zisterzienser. Wien 1925. (H 44.002).

Morgenstern O.: Lehrervorbildung und Lehrerauslese. Leipzig 1926. (II. 43.381.)

Nahtigal R.: Несколко за метог о следах древне-славанскаго пари єінка в ховатско-глаголическо ли ерат ре. Мост а 1902. (III. 43.306)

Nilsson M. P.: Der mykenische Ursprung der griechischen Mythologie. Göttingen 1924. (II 45.126).

Ottendorff H.: Antike und moderne Körperkultur. Leipzig 1926. (II 43.381).

Perdicas Ephesius: Expositio thematum Dominicorum et memorabilium, quae Hierosolymis sunt. Venetiis 1733. (III 43.301.)

Popović N. M.: Емануел Кант и позроднe на ке. Београд 1925. (43.517).

Proelss R.: Vom Ursprung der menschlichen Erkenntnis. Leipzig 1879. (44.159.)

Rat Balkanski, 1912 — 3. Београд 1913. (41.195).

Ribot Th.: Die experimentelle Psychologie der Gegenwart in Deutschland.

Rösler M.: Das Vigesimalsystem im Romanischen. Halle 1910. (43.462 — Bh. 26.)

Schade R.: Die neueren Sprachen und das Gymnasium. Leipzig 1926. (II 43.381.)

Schissel v. Fleschenberg O.: Novellenkomposition in E. T. A. Hofimanns Elixieren des Teufels Halle a. S. 1910. (44.306).

Schwering J.: Die Idee der drei heiligen Sprachen im Mittelalter. Stuttgart 1925. (II 45.073.)

Stajić V.: Светозар Милетић и Нови Сад. Нови Сад 1926. (43 519)

Strelec I.: Zgodovinske črtice o Narodni čitalnici v Ptuji. Na Ptuji 1889. (44.320).

Thudichum Fr.: Verfassungsgeschichte Schleswig-Holsteins von 1806—52. Tübingen 1871. (44.192.)

Unger R.: Viktor Hehn als Literarhistoriker. Potsdam 1924. (II 45.116).

Vossler K.: Jean Racine. München 1926. (45.248 — III/2.)

Wedkiewicz St.: Materialien zu einer Syntax der italienischen Bedingungsätze. Halle 1911. (43.462 — Bh. 1911).

Zobeltitz F. v.: Bibliophilie als Wissenschaft. Mainz 1925. (II 42.208).

POZOR! 9927 **POZOR!**

Oglejte si prvovrstne različne

perzijske preproge

po najnižjih cenah na velesejmu (Pokrajinska razstava) zunanji **paviljon št. 334—335.**

Sokol

Sokol Ježica. Vabimo vse brate in sestre na izredni občni zbor, ki bo v nedeljo dne 25. septembra ob pol 10. dopoldne v Sokolskem domu. Dnevni red: 1.) Predpriprave za okrožni zlet in veliko tombolo v l. 1928. 2.) Spopolnitev in povečanje upravnega odbora. 3.) Slučajnosti. Točne in zanesljive udeležbe vseh pričakuje odbor.

Porota

Ljubljana, 21. septembra

Lojze Zalar in njegove tatvine

Porotniki so imeli danes pred seboj Lojzeta Zalarja, rojenega leta 1895., čevljarskega delovodjo v Studencih pri Mariboru. Obtožnica ga je dolžila, da je vzel radi svojega dobička dne 11. marca leta 1921 v Kamniku Andreju Grčarju iz nezaklenjene sobe 2 moški obleki suknjič, ponošen sokolski kroj, dežnik in druge predmete, vredne 2176 Din.

Ker je obtoženec potoval po svetu z izkazilom nekega Rudolfa Lechnerja, na katerem je imel prilepljeno svojo sliko, ga oblast do letos ni mogla izslediti in je imel dovolj časa jemati po raznih krajih.

Junija leta 1921 je vzel iz zaklenjenega stanovanja Friderika Irgoliča v Razvanjih moške obleke in denarja za 1020 Din, a 7. julija na Malem vrhu Franci Železnikarjevi za 1135 Din ženske obleke in perila. — Novembra je obiskal Žalno: da bi mu ne bilo žal, da je tja prišel, je odnesel Neži Križmanovi več ženske obleke, pečo in nikelnasto uro. Ker je bil fant lačen, se je založil s kruhom, ki ga je vzel kar poldrugo kilo in kuhinjski nož, da je mogel kruhek lepo rezati. Neža je imela škode 958 Din. — V Podlipoglavi pri Smrekarju je tat vzel ponoči na 23. novembra iz nezaklenjene hiše moško pelerino, da je lahko pod njo skril še druge obleke za 2325 Din.

Največjo tatvino pa je obdolženec izvršil 22. februarja 1922 v Peržani pri Jožefi Kožuh, kjer je iz zaklenjene hiše odnesel blaga za 6757 Din. Prišel je namreč k nji in jo prosil naj mu da malo vode. Obenem ji je ponudil sladkor po ugodni ceni. Rekla mu je, da gre naslednji dan obiskat v bolnico svojega moža, in povabil jo je torej, naj ga čaka pred pošto, kamor bo sladkor prinesel. Ona je čakala, a premetenec je medtem nemoteno vdrl v njeno stanovanje, kjer je gospodaril po mili volji.

Dne 7 junija je videl v Vel. stari gori, da je kmet Habjan s svojo družino na polju, zato je obiskal njegovo hišo, vlomil in odnesel vrednosti za 562 Din.

Dne 15. julija 1923 je obdolženec prenočeval v gostilni Usk na Rudniku, kjer je odnesel vrednosti za 1777 Din, pa še natakarici 8.75 Din, ki jih je pognal po grlu, a nič plačal. Zaključil je leta 1925 v Ponovi vasi pri Jožetu Virantu kateremu je pouzmal razne stvari, vredne 3065 Din. Obtožnica ga dolži hudodelstva tatvine, prestopka goljufije in prestopka proti zglaševalnim predpisom.

Senatu je predsedoval višji deželni svetnik Kaiser, votirala sta svetnik Stuhec in sodnik dr Petelin, obtožnico je zastopal državni pravdnik Lavrenčak, obdolženca pa dr. Žužek.

Zagovor.

Predsednik: »Ali ste zadovoljni, da se zapisniki odsotnih prič prečitajo, saj smo vam že sporočili, da se od 21 povabljenih prič nekaj ni oglasilo? Smrekarja je namreč zadel mrtvoud, njegova žena je v porodni postelji, ena priča je v Ameriki.«

Obtoženec: »Nisem zadovoljen, pa razpravo preložite. Raje še tri mesece sedim, kakor da bi bil nedolžen obsojen.«

Predsednik: »Ali boste še kaj prič predlagali?«

Obtoženec: O, še še, nedolžen moram oditi iz te dvorane.«

»Torej ne priznate krivde?«

»Seveda ne!«

Obtoženec sproti zavrača vse očitke in zatrjuje svojo nekrivdo. Njegov zagovor je precej hudomušen in mož si zna pomagati iz zadrege tudi tam, kjer ga predsednik vjame v protislovju.

Predsednik končno prebere izvleček, glasom katerega je bil julija 1923 obdolženec na Studencih pri Mariboru odglašen in ga opozori, da je torej gotovo tudi on kradel v Rudniku in drugod. Obtoženec pa odgovori, da to ni res, češ, da tisto knjigo čudno vodijo in je več napak.

Po zagovoru obtoženca sklene sodni dvor, da se ugodi predlogu njegovega zagovornika in se razprava preloži, da se zaslišijo po možnosti danes izostale priče in tudi nove, ki jih obdolženec predlaga.

Novo mesto, 21. septembra

Posilstvo

Danes se je moral zagovarjati pred novomeško poroto 21letni posestnikov sin Iv. Žnidaršič iz Žabje vasi. Obtožnica mu očita, da je spomladi 8. maja na Grmu pri Novem mestu spolno občeval s T. B., rojeno 30. junija l. 1915 tedaj deklico, ki še ni izpolnila 14. leta.

Obravnava je bila proglašena za tajno. Obdolžencu se ni posrečilo dokazati svoje nekrivde. Obsojen je bil na 1 leto težke ječe, s postom in trdim ležiščem enkrat na mesec. Zagovornik obdolženca je bil dr. Vašič, obtožnico je zastopal državni pravdnik dr. Barle, predsednik senata je bil dr. Pižinger, a votanta sta bila sodna svetnika dr. Romih in Hočevar.

Najcenejše

ni najboljše modroce, spalne divane, otomane, žimo dobite pri tvrdki

FRAN JAGER, tapetnik,

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 29 pri Zmaiskem mostu.

Naši onstran granic

Kulturonosci

Italijanski kulturonosci segajo s svojo roko po slovenskem časopisju, kakor je bilo sklenjeno na sestanku fašistovskih tajnikov v Rimu. Med drugimi zahtevami je bila tudi absurdnost, naj se ukine slovensko časopisje.

Nismo mogli verjeti, da v svoji nesramnosti naši novi gospodarji presegajo vse meje. Vemo tudi, da so fašistovski tajniki več kot bogovi, več nego sam prefekt, ki je samo uboga marijoneta teh ljudi. Znano nam je tudi bilo, da je posebno v Trstu fašistovski tajnik Cobol, ki je domačin, ves zelen od sovraštva do Slovencev. Verjeti pa nismo mogli, da se bo oficijelna Italija, ki se vedno trka na prsa, tako spozabila, da bo kaj takega dovolila in se tako pomazala pred vsem svetom.

V tej veri smo se varali. Takoj nato smo čutili, da mislijo resno uničiti naše časopisje popolnoma po »postavni« poti. Sledile so zaplembe in opomini. »Edinost« je pisala, da gredo naši ljudje v tujino »iskat kruha«, pa je bila zato zaplenjena. Je pač tako, če tudi ovca spodaj pije vodo, volk pa zgoraj, volk vseeno vpije, da ovca kali vodo in jo ima pravico požreti.

Podlistek v »Novicah«, ki opisuje pot »Po Benečiji«, in tam je stalo zapisano: »Če greš po slovenski Benečiji ...« je bil tak, da bi lahko razburil duhove in škodoval javnemu redu in miru. »Novice« so bile radi tega zaplenjene in opominjane. Vedno smo pisali izraz »Slovenska Benečija« (vsako dete ve, da mislimo s tem tisti del Benečije, v katerem žive Slovenci), ali »Beneška Slovenija« in ne poznamo drugega izraza že nad petdeset let. In če tudi nam g. prefekt predlaga drug izraz, ga ne bomo slušali: njega ne bo več, ta izraz s Slovenci vred pa bo še živel.

Na tak način bi se ne smelo več pisati o slovenskih Vipavcih, Kraševcih, o Slovencih v Italiji sploh. Bodi! Slovenci radi tega ne bodo izginili, tem manj, da bi vtonili v laški lažikulturi, ki je s postopanjem tržaškega prefekta dobila nov, neizbrisen pečat sramote.

Za slovensko društveno življenje na Primorskem je že prejšnje leto nastopila nova doba. Pod pretvezo varčevanja so otežkočili društvene prireditve, tako, da je bilo društvo, ki je doseglo dovoljenje, res srečno. Nekatera društva so že razpustili. Na njih mestu pa so naši ljudje ustanovili nova. Nekaterim so županstva kar na lastno roko zaplenila premoženje. Naša društva pa so morala na ta način ukiniti vsako javno delovanje. Časopisi, knjižnica, domači večerni sestanki so bili edini način, s katerim so se lahko še nekoliko gibali.

Letos je prišel znani sestanek fašistovskih tajnikov v Rimu. Na tem sestanku so tudi zahtevali, da naj se slovenska društva ukinejo.

Prvo, kar so začeli, je bilo to, da so zaporedoma prepovedovali društvene prireditve. Vzrok je vedno nevarnost za javni red in mir. Če kdo tega ne ve, mu povemo, da je to strašno orožje v rokah italijanskih oblastnikov. Z ozirom na javni red in mir se lahko prepove najnedolžnejše stvari in proti temu ni ugovora. Recimo: v zakotni hribovski vasi se ima vršiti mala veselica. Orožnik si misli: »Tu ni Lahov. A lahko se zgodi, da pride ta dan v vas par laških izletnikov. Slišali bodo slovensko petje in se bodo razburili, lahko nastane prepir, pretep... Z ozirom na to možnost prepovedujem veselico zavoljo javnega reda in miru...« To bodi samo v ilustracijo razmer.

Prepovedim društvenih prireditev so sledili takoj razpusti društev. Začelo se je na Goriškem. Od tam se je kuga razpuščanja društev razširila v Trst. Posebno značilno je, da nekaterim društvom v tržaški okolici niti niso dostavili tozadevnega ukrepa. Orožnik je prišel in prebral tozadevno listino, rekoč, da prinese prepis. Prepisa pa ni prinesel, le prebral je ukaz še enkrat in vprašal, kdaj se vrši občni zbor društva. Iz tega je razvidno, kakšna neznanska zmes je v njih glavah. Vprašujejo po občnem zboru! Iz tega bi se dalo tudi sklepati, da društva niso bila morda razpuščena od prefekta, ampak je bila to le samovoljna zvijača orožnikov in podeštata. Zato tudi niso hoteli izročiti pisanega ukrepa. Čakali so, da se društvo na podlagi tega na občnem zboru samo razide.

Iz kakšnih vzrokov so bila društva razpuščena? Ukrepi pri razpustu posameznih društev navajajo motivacijo, da razvijajo »nacijonalnemu redu v državi nasprotno delovanje.« Kaj se to pravi? Ta fraza ne vsebuje nič, a vsebuje ob enem mnogo, namreč vso težo laške nesramnosti.

No, sicer pa vemo, v čem se je javljalo »nacijonalnemu redu in državi« škodljivo delovanje. V tem, da so bila društva slovenska. To je bilo zadosti in več nego zadosti.

Kakšen namen nameravajo doseči z razpusti društev? Enostavno ta, da hočejo našemu narodu vzeti ognjišče, v katerih spopolnjujejo svojo izobrazbo; s tem vrše pred vsem svetom očito barbarsko delo. Drug namen je ta, da hočejo naše ljudi spraviti v svoja fašistovska društva »Dopolavoro«.

p— **Tržaških učiteljev,** ki so podrejeni tržaškemu magistratu, niso mogli premestiti. Radi tega so jih, kakor že znano, pozvali na magistrat, kjer so od njih zahtevali, naj se izjavijo ali so zmožni, da prevzamejo pouk v italijanščini na katerikoli italijanski šoli ali pa naj zahtevajo vpokojitev. Od 29 učiteljev in učiteljic slovenske narodnosti, ki so še v magistratni službi, je bil eden pridržan, ker so ga že v preteklem letu inspicirali in je inspekcija dobro končala, od ostalih se jih je osem javilo, da prevzamejo pouk v italijanščini, drugi pa so zaprosili za vpokojitev.

p— *Katekizmi ne smejo biti več slovenski.* Naučni minister je izdal odredbo, po kateri morajo katekizmi, ki se bodo rabili na drugojezičnih šolah, imeti na častnem mestu vsake strani italijansko besedilo, na drugi strani šele nemški ali slovenski tekst slučaju primerno. Katehetje se izrecno opozarjajo, da stopi ta odlok že z novim šolskim letom v veljavo. Naučni minister je torej držal besedo. Ko je namreč pred dvema mesecema v spremstvu vojvodinje D' Aosta obiskal šole v Brdih, je nagovoril tudi nekega župnika in v svoje veliko začudenje doznal, da pridiguje domačemu prebivalstvu v slovenskem jeziku. Naučni minister je bil namreč prepričan, da onstran Soče sploh ni nobenega Slovenca, tako dobro so poučeni vodilni krogi in osebe v Italiji. Tem bolj pa se je začudil, ko mu je isti župnik pravil, da uči tudi otroke v šoli katoliško vero v njihovem maternem jeziku. To ga je tako ozlovolilo, da je vzkliknil: »Temu mora biti konec!« In kakor je videti, je mož, proti italijanski navadi, držal besedo.

p— *Pevsko in bralno društvo «Svoboda» v Šempolaju* so fašisti pred leti razgnali in zasegli vse društveno premoženje. Ko se je pred dobrima dvema letoma veter nekoliko polegel, je prišlo društvo zopet do svojega imetja in pričelo redno delovati. Pred letom dni pa se je zdel novemu podeštatu Provedaniju predsednik društva g. Ladislav Turk nevaren in zahteval je od njega, naj odstopi, ker bi bil sicer primoran ustaviti delovanje društva. Turk se je udal. Podeštat je sklical nato sestanek članov in prisilil odbor, da je odstopil in poveril vse odborniške posle in društveno imetje občinskemu tajniku Gerlju, ki plava v fašistovskih vodah. Člani društva so se zavedli nezakonitosti, ki jo uganjata podeštat in občinski tajnik, zbrali so se in odstranili komisarja. Društvo je zopet lahko delovalo. Pred nekaj meseci pa so izvolili imenovanega Turka zopet za predsednika. Prišel je radi nekega računa za mizarska dela, ki mu ga podeštat ni hotel izplačati, z njim v konflikt. Posegla je vmes politična oblast in pred dvema mesecema je moral ubogi Turk za tri leta v internacijo! Spričo tega so se ostali odborniki in člani ustrašili in društveno delovanje je zopet zamrlo. To priliko je porabil podeštat, sklical je po občinskem tajniku sestanek društvenikov. Njegovemu vabilu se je odvzalo osem oseb. In ti so pod pritiskom podeštata sklenili, da se društvo razide in da se izroči imetek društva v varstvo podeštata, dokler se ne ustanovi v kraju odsek «Dopolavora», ki bo prevzel to imetje.

p— *«Goriška Straža»* je bila zaplenjena radi uvodnika «Delo rodi uspehe», kjer je slavila delovanje monsig. Arka iz Idrije, ki je te dni slavil svojo sedemdesetletnico. Prefekt se je pred vsem zgražal kaj je to «narod» in kako je mogoče pisati o idrijskih rudarjih, ki so «beštije»...

Tridesetletna izkušnja dokazuje, da so čaše in aparati znamke **WECK** za vkuhavanje najzanesljivejši in radi tega najcenejši. Zelo ugodne cene! Tovarniška zaloga **„WECK" Ljubljana, Krekov trg 10** I. nadstr. (tvrdka Fructus).

Pazite na znamko! **CELJE: Josip Jagodič. MARIBOR: Carl Lotz.**

Pohištvo

elegantno, fino, cenevredno po lastnih in danih načrtih

A. AMANN, Ljubljana

Dvorni trg št. 1.

Naznanilo.

Vljudno naznanjam, **da sem prevzel modno trgovino** od gosp. Petra Šterka **v Ljubljani, Stari trg 18,** ter se bom vsestransko potrudil cenj. odjemalce zadovoljiti z dobro in solidno postrežbo.

Se priporočam z odličnim spoštovanjem **Miloš Karničnik.**

„Juniper"

francosko žganje je najboljše sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju, že lodčnim boleznim itd. Dobi se povsod.

Glavna zaloga:

Vitomir Dolinšek

Celje, Gosposka ulica št. 26

Za časa velesejma paviljon H štev. 442 v Ljubljani od 17 do 27. septembra 1927.

Pisalni stroj

Halda

model 12

je švedski izdelek in nedosežen v konštrukciji in materijalu.

Generalno zastopstvo za vso Jugoslavijo

ANT. RUD. LEGAT & CO.

Maribor, Slovenska ulica štev. 7. Telefon št. 100.

Na pokrajinski razstavi v Ljubljani paviljon „E" 52 — 54.

Razprodaja

na drobno, raznega manufakturnega blaga, čevljev in čipk po znatno znižanih cenah **od 30 do 40%**

se vrši na velesejmu **„I" paviljon 642.**

Originalne barve,

matrice (kože), voščeni papir za Gestetner cyklostil specijalni papir za razmnoževanje, se dobi najceneje pri

LUD. BARAGA, Ljubljana, Selenburgova 6/I Telefon št. 2980.

Prometni zavod za premog d. d.

LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in

samo na debelo — samo na debelo

Premog, domači in inozemski, za domačo kurjavo in industrijske svrhe.

Kovaški premog vseh vrsti

Koks, livarniški, plavžarski in plinski.

Brikete.

Prometni zavod za premog d. d., Ljubljana,

Miklošičeva cesta št 15/I.

†

V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da je naš nadvse ljubljeni soprog, oče, stric in brat, gospod

CIRIL BAJT

ključavničar državne železnice

po dolgi, mučni bolezni danes, dne 21. septembra ob 11. uri dopoldne vdano preminul.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v petek, 23. t. m. iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 21. septembra 1927.

Marjeta, soproga s sinkotom **Danilom, Franjo,** brat, **Pavla, Marjanca, Krista,** sestre.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopju).

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Brzojavke: Kredit. Ljubljana. Telefon št. 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806

J. O. Curwood: 66

Preganjana žena

Roman.

Zgodaj popoldne se je Mac Donald ustavil na najvišji točki dolinskega gričevja in ju je počakal. Ko sta prijahala do njega, je gledal na sever. Na njiju dva se ni ozrl. Nekaj trenutkov ni bilo slišati besede iz njegovih ust. Klobuk je imel potegnjen globoko na oči in krčevito je mrdal z brki.

Zrla sta naravnost. Pod njunimi nogami se je razgrnila dolina miljo na široko. Pol milje pred njimi je pravkar bežala čreda jelenov k skupini dreves. Zdelo se je, da jih Mac Donald ne vidi. Še vedno je napeto gledal predse, upiraje oči v nekakšno goro. Bila je ogromna gora, kake tri milje daleč od njih. Še nikoli ni bil videl Aldous podobne gore. Njena dva močna odrastka sta bila skoro ebenasto črna in sta se iskrila v solncu kakor polita z oljem. Med tema dvema odrastkoma se je grmadil nalik stolpu kup skal in snegov, ki se je zdel, da štrli prav nad bele nebesne ovčice.

Mac Donald se ni ozrl, ko je izpregovoril. Njegov glas je bil globok in je ves drhtel od notranjega nemira. Vzlic temu pa ni bil razburjen.

»Johnny! Evo gore, ki sem je iskal štirideset let!«

»Mac!«

Aldous se je sklonil naprej in je položil roko na ramo starega gorca. Mac Donald ga še vedno ni pogledal.

»Štirideset let,« je ponovil, kakor da govori sam s seboj. »Zdaj vidim, kako sem jo zgrešil — prav kakor mi je rekel De Bar. Iskal sem je z zapada, a s tiste strani ni črna. Pred štiridesetimi leti, mislim, smo prešli to dolino in smo dospeli tja z iztoka. Pred štiridesetimi leti, Johnny!«

Šele zdaj se je ozrl. Tisto, kar sta Jana in Aldous zagledala na njegovem obličju, ni bilo žalost, niti ne bol, s kakršno prešine človeka oživljeni spomin na smrt dragega bitja; sama radost ga je bila izpremenila. Ogenj in sila mladosti, v kateri je nekdaj prvič zrl to dolino s svojo Jano pokraj sebe, sta spet plapolala v vdrtih očeh Donalda Mac Donalda. Po štiridesetih letih sta se iznova dramila v njem. Tu nekje, prav blizu njega, je bila votlina z drobnim belim peskom na tleh in Aldousu se je trenutno zazdelo, da sliši razbijanje Mac Donaldovega srca, kakor je dobro slišal iz nežnih Janinih neder vzdih globokega, bolestnega sočutja.

Toda Mac Donald je že spet gledal proti gori.

»Kmalu bomo na mestu, Johnny,« je rekel, iztezaje dolge, mršave roke. »Bog jim bodi milosten, če so nas prehiteli!«

XXVI.

Krenili so na pot proti Zlati dolini. Mac Donald je spet prevzel vodstvo in je ubral smer naravnost na črno goro. Aldous zdaj ni več izkušal utajiti Jani, kaj jih nemara čaka na cilju. Porinil je basalo s šestimi patronami v nabojnik svoje puške ter si položil orožje preko sedla. Zdaj ji je pojasnil, zakaj jašeta zadaj: zato, da bi se mogel Mac Donald brž umakniti nazaj, ako bi jih čakali neprijatelji v zasedi. Jana mu ni zadajala vprašanj. Njene ustnice so bile tesno stisnjene in njen obraz je bil bled.

Čez tri četrti ure se jima je zdelo, da jaše Mac Donald naravnost proti skalni steni. Tedajci pa je naglo zavil na levo in izginil. Ko sta prispela na kraj, kjer je bil krenil v stran, sta videla, da je zajahal v skrito sotesko, obdano z visokimi stenami, ki so segale skoro navpično kakih tisoč črevljev v višino. Globok in resnoben somrak je polnil sotesko in Aldous se je približal Mac Donaldu s puško pripravljeno in uzdo zadrgnjeno okoli sedelne hruške. Soteska ni bila dolga. Solnčni sijaj se je nenadoma razprostrl nad njimi in čez nekaj minut je Mac Donald spet počakal Aldousa in Jane.

Aldous je komaj udržal presenečen vzkrik, ko je z Jano zajahal iz tesnine. Pod njima se je razgrinjala druga, zelo prostrana dolina, ki je širila med dvema škrbastima gorskima grebenoma na zapad. Iz nje se je razlegalo neprestano bobneče grmenje. Ves zrak ga je bil poln; zdelo se je, da se od njega trese zemlja pod nogami — in vendar ni bilo glasno. Čulo se je nekam mrko, kakor iz velike daljave.

Tedaj sta opazila, da Mac Donald ne gleda po dolini, ampak navzdol. Pol milje pod njima je bila kotlina — dolina v dolini — in po njej je s srebrnim bleskom tekla reka. Mac Donald ni rekel niti besede. Stopil je s konja. Čakala sta. Naposled je stari lovec globoko vzdihnil. Počasi se je obrnil k njima. Namestu Aldousu je podal daljnogled Jani. Pogledala je.

Gledala ga je skoro celo minuto, kakor da niti dihati ne more. Roke so ji trepetale, ko se je obrnila, da bi podala daljnogled Aldousu.

»Lesene hiše vidim!« je zašepetala.

Mac Donald jo je zadržal in ji je položil roko na ramo.

»Jana,« je rekel s tihim, čudno tresočim se glasom. »Jana, poglejte še enkrat.«

Iznova je nastavila daljnogled na oko.

»Ali vidite kolibico, ki stoji najbliže pri reki?« je šepnil Donald.

»Da, vidim jo.«

Naročila in vse dopise, tičoče se malih oglasov, je poslati na Oglasni oddelek »Jutra«, Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi

Use pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčijo. Čekovni račun poštne hranilnice Ljubljana, št. 11842.

Mali oglasi, ki služijo v poredovalne in socijalne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5·—. Pristojbina za šifro Din 3·—.

Zmitve, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1·—. — Najmanjši znesek Din 10·—. Pristojbina za šifro Din 5·—.

Obrt

Vulkaniziram vse vrste svtogume ter **galoše in snežne gumijeve čevlje** Popravljam kolesa in motorje. P. Škafar, Ljubljana, Rimska cesta 11. 12

Snežne čevlje in galoše popravlja August Škof, Boršnikov trg 1. 29090

Motorna vozila

Avtomobili

B. S. A motocikli, svetovno znani, za ture;
»TATRA« AVTOMOBILI za v kvaliteti in za slabe ceste brezkonkurenčni;
VSI REZERVNI DELI za zgorajšnja vozila v zalogi
DELAVNICE za vsa motorna vozila, strokovnjaško delo in solidne cene;
GARAŽE vedno na razpolago;
BENCIN iz sesalke — tudi ponoči — po konkurenčni dnevni ceni.
JUGO - AVTO, d. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta štev. 36. — Telefon 2236. 178

Knjige

Ullstein-Weltgeschichte 6 zvezkov, v izbornem stanju, prodam. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 29488

Brockhausov konv. Lexikon proda Fr. Zajec, Ljubljana, Stari trg 9. 29111

Službo dobi

Učenko ki zna šivati, sprejme Splošna Elektro-družba z o. z. v Ljubljani, Mestni trg št. 23. Vprašati od 11.—12. ure. 29395

Služkinjo ki zna samostojno kuhati, sprejmem za privatno vilo na Bledu. Povprašati v trgovini Bohinec, Ljubljana, Dunajskacesta 21. 29390

Kuharico vešče vseh domačih del, zanesljivo in pošteno, samo z dobrimi spričevali sprejme fina družina treh oseb. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29342

Fotogr. pomočnika vajenega posnemati tudi na prostem, sprejmem. Ponudbe pod »Zanesljiv 415« na oglasni oddelek »Jutra«. 29415

Kontoristinjo dobro izurjeno v stenografiji in strojepisju, zmožno slovenskega, srbohrv. in nemškega jezika, sprejme veletrgovina v Ljubljani. — Ponudbe pod »Veletrgovina 300« na oglasni oddelek »utra«. 29450

Učenca sprejmem v modno trgovino le ako je dovršil 2 razreda meščanske šole. Ponudbe pod »Vajenec« na oglasni oddelek »Jutra«. 29442

Kuharico z večletnimi spričevali, ki bi vodila tudi vse ostalo gospodinjstvo, sprejme petčlanska družina. Istotam sprejmemo dekle k otrokom (najmlajši je 3 leta star). Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29468

Dobro šiviljo izvežbano v perilu in oblekah, sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29473

Učenke za strojno pletenje in dobro **pletiljo** sprejmem. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 29474

Poslovodinjo s kavcijo, sprejme trgovina s špecerijo in manufakturo. Upoštevam samo take, s prvovrstnimi spričevali in brezhibno preteklostjo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Poslovodkinja«. 29461

Učenca zdravega in močnega, s predpisano šolsko izobrazbo sprejme v trgovino mešanega blaga Anton Tiršek — Rečica v Savinjski dolini. 29343

«Karbon» d. d. Sarajevo, Aleksandrova 45 sprejme za svoj premogokop v Rogatici nadstojnika z večletno prakso. Reflektanti, ki so dovršili rudarsko šolo, imajo prednost. 29258

Več čevljarskih pomočnikov dobrih delavcev takoj sprejme v trajno delo s hrano in stanovanjem v hiši Janez Jerala, Ljubno, pošta Podnart. Vstop brez dopisovanja. 29256

Izurjena pletilja dobi trajno službo v Rožni dolini, cesta II/13. 29247

Damsko frizerko prvovrstno poslovodkinjo — sprejme Navinšek v Ljubljani. 29194

Pletiljo sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29453

Deklico staro 14—16 let, sprejmem takoj v kuhinjo in k otrokom. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 29429

Mizar. vajenca iz bližnje okolice sprejme Ferdo Primožič, mizar in parketar, Trnovski pristan št. 4. 29428

Izurjeno pletiljo za stroj št. 10 sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29430

Učenca za knjigoveznico sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29369

Natakarico sprejmem v gostilno in mesarijo v Dravljah pri Ljubljani. 29374

Spretno pletiljo dobro izurjeno v vseh delih, sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29365

Učenca v starosti 14—15 let sprejme K. Rist, restavrater botela »Union« v Ljubljani. 29360

Zaslužek

Ročna dela vsamem na dom. Nizka cena, točna izvršitev in natančna vezilja. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. — Od mnogih priporočana. 29275-a

Knjigovodstvo vpeljujem strokovnjaško trgovcem, obrtnikom, uradom in podjetjem ter organiziram trg. prometne pisarne. Podjetnikom dajem tozadevna navodila, na željo tudi po nekaj ur na dan. Honorar po dogovoru. Reflektanti naj pišejo pod »Želim točnost« na oglasni oddelek »Jutra«. 29274

Agilnim osebam nudim velik zaslužek. Ponudbe pod »Sigurna eksistenca« na oglasni oddelek »Jutra«. 29085

Vsakovrstna zastopstva osobito čevljev za detalno in engro prodajo prevzamem za Beograd in vso Srbijo. Ponudbe na Zastopstvo (F. T. K.), Beograd, Skadarska 61. 29480

Potnike zanesljive in poštene zastopnike in agente sprejme proti dobri proviziji tvornica pijač. Ponudbe pod šifro »Zanesljiv 28« na oglasni oddelek »Jutra«. 29454

Pletilja ki prevzame v stopalu razstrgane nogavice v podpletenje, naj javi svoj naslov z navedbo zahtevka na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Nogavice«. 29470-a

Službe išče

Lesni strokovnjak prvovrsten, želi službe v večjem podjetju. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Dobra moč«. 29366

Knjigovodja perfekten in zanesljiv, vešč vseh kont. poslov, bilancist z večletno bančno prakso, želi službe. Glavno je mnogo dela, plača stvar šefa. Da dokaže svoje zmožnosti, gre brezobvezno na dvamesečno poskušnjo ter napravi v slučaju potrebe ali zahteve, čisto bilanco. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Jasno stanje« 29275

Mlajši uradnik samostojen in zanesljiv (dopisnik) kemične in barv. stroke, s tovarniško prakso, vešč vsemu pisarniškemu delu, želi spremeniti službo. Cenj. ponudbe pod »Marljiv 75« na oglasni oddelek »Jutra«. 28775

Pošteno dekle vajeno vsakega dela, tudi kuhinjskega, išče službe v boljši hiši pri majhni, dobri družini. — Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »L. K. 24«. 29486

Inteligentna gospa mlajša, želi službo vzgojiteljice k manjšemu otroku ali pa voditeljice gospodinjstva k samostojni družini. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Perfektno nemška«. 29421

Gospodična trgovsko naobražena, želi službe. Ponudbe z navedbo honorarja na oglasni oddelek »Jutra« pod »Nastop takoj«. 29447

Prodajalka spretna, mlada, za trgovino mešane stroke, želi premeniti službo v svrho spopolnjevanja v trgovski stroki. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Spretna moč 456«. 29456

Železn. uradnik v pokoju želi službo potnika ali slično. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Železničar«. 29446

Službo praktikanta v kakršnikoli pisarni želi bivši drž. poduradnik, absolvent nižje gimnazije — vešč slovenščine, srbohrv. in nemščine. Priporoča se zlasti za kakšno poverljivo službo. Nastopi lahko takoj Cenjene ponudbe pod šifro »Vstrajnost« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 29427

300 Din nagrade dam tistemu, ki mi preskrbi službo sluge ali kako drugo stalno delo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »300 Din«. 29477

Pouk

Šivilja za perilo sprejme gospodične v poučevanje. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 29345

Šoferska šola daje pouk in izobrazuje praktično in teoretično kandidate za samostojne šoferje. Pouk je temeljit in uspeh siguren. Kandidate sprejemamo vsak dan Prospekti gratis. Natančne informacije v avto-šoli, Zagreb, Kaptol 15 — Telefon št. 11-95 25193

Akademik tehnik, daje inštrukcije iz matematike. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 29475

Prodam

Drva hrastova, parketne odpadke od žage ter mehka drva po nizki ceni dostavlja na dom parna žaga V Scagnetti — Ljubljana, za gorenjskim kolodvorom 36

Pohištvo kuh. opravo, moško perilo, obleko itd. prodam radi selitve na Bleiweisovi cesti št. 20, pritličje, levo. 29273

Za kavarno-gostilno inventar proda po nizki ceni Jurij Krušič, trgovina v Celju. 29353

Železno stiskalnico (preso) veliko, brez keša, železni pogon za mlin ali žago, žično vrv 40 mm močno, črez 100 m dolgo in 50 kg Blaubohr-Ekstrakta proda F. Cvek v Kamniku. 29201

Čistilni stroj čevljarski (Schuhputzmaschine), avtomatični, skoro nov, po nizki ceni naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 29042

Spalnico orehovo, fino, prodam radi odpotovanja za polovično ceno. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29481

Pekarijo s posestvom in vsem inventarjem, pri večjem mestu na Štajerskem prodam. Cena nizka. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 29487

Stelaže in pulti za manufakturno trgovino, rad opustitve ugodno naprodaj. Pojasnila pri hišniku na Krekovem trgu 10. 29459

Več sodov dobro ohranjenih in vinsko posodo prodam. Naslov v oglasnel oddelku »Jutra«. 29455

Štedilnik (Tischherd) dobro ohranjen in 2 visoki omari poceni prodam v Levčevi ulici št. 11, pritličje, levo. 29402

Elektromotor za istosmerni tok, 6 KS, 110 volt, 46.5 amp. v dobrem stanju, ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29410

Stroj za deljenje testa (Presmaschine) dobro ohranjen, proda za 1300 Din Alojzij Krajnčič v Sevnici. 29419

Kočija eno in dvovprežna, lahka, popolnoma nova in **konjska oprema** (Brustgeschirr) za par konj po ugodni ceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29463

Brusilni stroj avtomatičen, za krožne žage in jaremnik proda F. Lončar, Ljubljana, Moste, hotel Kavčič. 29207

Defektne opeke ca 2000 kom. ugodno prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29441

Otroška posteljica belo emajlirana, poceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29438

Moško kolo prodam za 800 Din. Naslov pove oglasni oddelek Jutra 29465

Moško kolo skoraj popolnoma novo prodam po nizki ceni. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 29471

Pridelki

Krompir odbran, 1 vagon, po 110 Din stot proda Josip Mursa — Ljutomer. 29339

Belega krompirja več vagonov nudi za takoj po neobvezni ceni 115 Din Josip Lah, Osluševci pri Vel. Nedelji. 29384

Kupim

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah **Černe — juvelir** Ljubljana Wolfova ul 3. 38

Srebrne krone kupuje in plača dobro F. Čuden, Ljubljana Prešernova ulica 1. 238

Bencin-motor z vozom za žaganje, kupim Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Bencin-motor« 29302

Motor 300 voltov, 6 PS, 1450 obratov in »Regulierwiderstand« za 50 % zmanjšanje obratov kupim. Ponudbe pod »Motor 300« na oglasni oddelek »Jutra«. 29299

Tovarniške mize velike, kupim. Ponudbe pod »Mize« na oglasni oddelek »Jutra«. 29298

Moške obleke ponošene, čevlje, perilo in preproge kupim. Dopisnica zadostuje, da pridem na dom. — Jurečič, Ljubljana Gallusovo nabrežje št. 27. 29117

Majhno tehtnico do 10 kg z uteži in **majhno utico** 4 m³, kupim. Ponudbe na naslov: Jesih Jožef, Medvode. 29411

Decimalno tehtnico za tehtanje nad 400 kg — močno in dobro ohranjeno kupim Ponudbe pod šifro »Tehtnica« na oglasni oddelek »Jutra«. 29457

20 m² emajl. ploščic dobro ohranjenih, za oblošitev kopalnice, kupim. — Ponudbe z navedbo cene na naslov: I. Offner, Jezersko nad Kranjem. 29426

Sadje

Jabolka za prešanje in trgovino kupujem le v vagonskih množinah. Ponudbe z navedbo količine in ceno franko avstrijska obmejna postaja, na oglasni oddelek »Jutra« pod ogl. št. 29420.

Domač kostanj prodam raz drevec. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 29440

Posest

Parcelo kupim v bližini klavnice. Ponudbe z navedbo velikosti, cene in lege na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Periferija«. 29349

Hišo eno ali večdružinsko kupim v Ljubljani ali na periferiji Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Din 300.000«. 29044

Mlin v dobrem stanju, močan zid, trivalčni, 1 par kamnov, s prešo za olje, motor z 12 konj. silami, novi svinjski hlevi, 1 oral zemlje, prodam radi družinskih razmer — Mlin je na stalni vodi Sčavnici. — Franc Toth, Ivanjci pri Gor. Radgoni. 29478

Opekarna z 18 jut. zemlje in lepo krožno pečjo, 1 vila, 14 delavskih stanovanj, 4 naprave za sušenje opeke, artezki vodnjak, sadovnjak, vinograd, čebelnjak itd. naprodaj. Samo ustmeni dogovor. — Pera Stepanov, Mokrin, Banat. 29432

Hišo novozidano, z dvoje stanovanji in večjimi sobami ter kletmi, v Stožicah, v bližini gostilne Urbanček dam v najem ali prodam. Event. samo stanovanje, 2 veliki sobi, predsobe, kuhinje, kleti in velik vrt. Vodovod v hiši. Zelo pripravno tudi za obrtnika ali vinotoč. Vselitev lahko takoj ali s 1. oktobrom. Oddam lahko za več let. Istotam naprodaj razno pohištvo, kuhinjska oprava in drugo. Le resni reflektanti dobijo informacije pri g. M. Christof, Rožna dolina, cesta VI, št. 4/I (hiša g. Čeha). 29371

Hišo ali vilo kupim v bližini klavnice. Ponudbe z navedbo velikosti, cene in lege na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Tehnika«. 29350

Lokali

Pisarn. prostore oddam. Pojasnila pri hišniku na Krekovem trgu 10. 29458

Poslovne prostore obcestne oddam za november v Tomažičevih hišah na Dunajski cesti. Informacije pri dr. Alb. Smoletu, advokatu, Dalmatinova ul. 29436

Trgovino na prometnem kraju radi odpotovanja prodam ali dam v najem. — Zinka Brečko, Rajhenburg. 29422

V najem

2 veliki kleti oddam takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 29361

Trgovino mešanega blaga, z galanterijo, papirjem in šolskimi potrebščinami, pletar. izdelki, steklom itd., že 41 let na istem prostoru, oddam radi starosti K. Bastiančič, Slovenjgradec. 29423

Gostilno oddam v najem. Natančnejše informacije daje »Posredovalec«, Sv. Petra cesta št. 18. 29479

Sobe

Lepo sobo z zajtrkom, event vso oskrbo oddam dvema gospodoma, ozir. dijakoma. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29179

Prazno sobo krasno, solnčno, z elektr. razsvetljavo takoj oddam. Soba je strogo separirana, visoki parter, v novi vili. Primerna za samostojnega gospoda, ki ima lastno opremo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29435

Sostanovalca z vso oskrbo, v lepo sobo s posebnim vhodom, parketom in elektriko, sprejmem v sredini mesta. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 29425

Priprosto sobico s posebnim vhodom oddam za 250 Din mirni gospodični. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29449

Lepo sobo v sredini mesta oddam gospodu. Istotam oddam tudi majhno sobico. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29448

Prazno sobo s strogo separiranim vhodom za takoj želi Melle, Lemaire, Frančiškanska ul. št. 6. 29375

Opremljeno sobo z uporabo kuhinje oddam zakonskemu paru ali pa 2 gospodoma za 400 Din mesečno v Jenkovi ulici 13/I. 29418

Opremljeno sobo solnčno in mirno, z elektr. razsvetljavo, event. s hrano oddam s 1. oktobrom solidnemu gospodu ali boljšemu dijaku. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 29417

Opremljeno sobo lepo, s posebnim vhodom in elektr. razsvetljavo, tik glavnega kolodvora oddam s 1. oktobrom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29462

2 prazni sobi event. s predsobo želim. — Pogoj je strogo separiran vhod. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Doktor«. 29460

Opremljeno sobo lepo, oddam boljšemu uradniku ali uradnici. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29437

Na stanovanje v zračno sobico sprejmem gospodično za 150 Din mesečno. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 29416

Opremljeno sobo lepo, s posebnim vhodom, v sredini mesta oddam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29467

Brezplačno sobo dobi tisti, ki posodi 10.000 Din ali več. Ponudbe pod »Posojilo 466« na oglasni oddelek »Jutra«. 29466

Stanovanja

„Posest“
Realitetna pisarna
družba z o. z.
Ljubljana
Miklošičeva cesta 4
sprejema prijave in posreduje pri oddaji stanovanj, trgovskih, obrtnih lokalov za oddajalca brezplačno. Nudi prevzemnikom veliko izbiro stanovanj, sob, trgovskih in obrtnih lokalov, po nizkih pristojbinah. Za oddajalce najboljša prilika oddaje stanovanj — ker brez vseh stroškov 195

Stanovanje 3—4 sob želim s 1. ali 15. novembrom Dopise na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Samo odrasle osebe«. 29259

Stanovanje s sobo in kuhinjo želita za takoj zakonca brez otrok, v Ljubljani ali okolici. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Stan«. 29476

Dvorišč. stanovanje ali pa samo zemljiški prostor kupim. Plačam dobro. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Dom«. 29469

Prehrana

Prešani ocvirki po 5 Din vedno na razpolago pri tvrdki **Evald Popović** Ljubljana, Cesta v Mestni log št. 15. 28846

Fantka devetmesečnega dam v novomeški okolici v oskrbo. Ponudbe z zahtevkom plače na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Skrbnost«. 29431

Gospode sprejmem takoj ali s 1. okt. po nizki ceni, v sredini mesta na dobro domačo hrano. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 29472

Kapital

Družabnik mlad trgovec bi pristopil v vsakatero dobičkanosno in nezadolženo podjetje z Din 100—120.000 proti garanciji ali vknjižbi. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 29414

1000 Din posojila želim proti dobrim obrestim Vrnem v 6 mesecih. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 29464

Družabnika mladega in agilnega sprejmem v veletrgovino z mešanim blagom, železnino in poljedelskimi pridelki — z gotovino 150—200.000 Din, proti vknjižbi. Trgovina, ki je dobro vpeljana, obstoji od leta 1872. — Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Od leta 1872«. 29433

Dopisi

R. S. Prosi gospoda na sestanek v petek, tam ko prvič — ob 1/8. 29434

Hiromant je prišel za kratko dobo. — Gleda na roke in pove: prošlost, sedanjost in bodočnost. Sprejema vsak dan od 10—12 dopoldne in od 3—7 popoldne. V. Timofijev, Ljubljana, hotel Južni kolodvor«, soba štev. 9/I. 29412

Glasba

Gramofonisti! Vsa popravila vseh vrst gramofonov in drugih različnih godbenih aparatov izvršim strokovnjaško solidno, ceno in pod jamstvom v svoji specijalni delavnici za fino mehaniko **A. Rasberger** Ljubljana, Tavčarjeva ul. 5 Iz dežele prinešena popravila izvršim, če je le mogoče še isti dan. Peresa, zobna kolesa in različni posamezni deli vedno v zalogi. 196

Pianino znamke Brosch prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29444

Pianino ali klavir kupi proti gotovini Bokau, Maribor, Frančiškanska 21. 29443

Živali

Prašički sedem tednov stari, najlepše pasme, naprodaj v Velikem Mengšu 73. 29389

Golobe goljarje, florentince, malteserje proda Koutny, Ljubljana, Sp. Šiška, Medvedova cesta 28 — samo med 12. in 2. uro ali pismeno.

2 psička majhne pasme, oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 29470

Psa čuvaja dobrega, ovčarske (volčje) pasme, ne izpod 60 cm visokega, lepega, ne bojazljivega, starega 9—12 mesecev, kupi J. Šerec, Maribor — Krekova 2. 29485

Razno

Lutzove peči in emajlirane lima v zalogi inž. Mate Guzelj, Ljubljana — Šiška, Jernejeva št. 5. 298

Lesno podjetje izvozno, želi del svojih naročil proti mali proviziji odstopiti. Plačilo sigurno. Interesenti se naj oglasijo na oglasni oddelek »Jutra« pod »Les«. 29482

Najdebelejša dama postane vitka — če hoče Uspeh viden že v par dneh. — To dosežete z uporabo angleškega radioaktivnega preparata »SANOS« čudo, ki daje moderno ravno linijo! Uspeh zajamčen, sicer povrnemo denar Cena zavojčku franko 85 Din. Uporaba zunanja, navodilo priloženo. Naročila na naslov: »Sanitaria«. Crikvenica — Primorje

VERANDA za gostilniški vrt, dolga 16 m, široka 3 m, lesena, v najboljšem stanju **NAPRODAJ.** Vpraša se „Hotel Evropa“ v Celju. 99 9

Daje se na občno znanje, da se nameravata poročiti:
1. mehanik **Hans** Otto Wilhelm **Küper**, stanujoč v Zagrebu, in
2. stenotipistinja **Erika** Elizabeta **Conradt**, stanujoča v Berlinu.
Morebitni na bračne (zakonske) zadržke se opirajoči ugovori naj se tekom dveh tednov prijavijo pri podpisanem.
Berlin, 14. septembra 1927.
Poročni uradnik Pruskega poročnega urada X a

Zdravnik
dr. Ludvik Zalar
zopet redno ordinira
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 26

ADRIA
tvornica bonbonov, čokolade in oblatov
Beograd, Kneževa ulica 42 Tel. 18-94
Izdeluje in ima vedno na zalogi prvorazredne bonbone vseh vrst, čokolado in oblate. Priporoča jih potrošačem po najnižji ceni.
Konkurenca izključena Zahtevajte cenik

DALIN, najboljše oglje za likanje proizvaja **Jos. Šerec** v Mariboru. Samoprodaja za S. H S

Brez orodja ni rokodelstva

Posnemalnik za britek, zajamčeno za več no dobro ostrino in izključuje vsako drugo ostrenje Po dveh tednih preizkušnje vrnem denar ako ne odgovarja — Prospekt pošlje zastonj in poštnine franko
SI. SCHNUR — SLAV ORAHOVICA

Urejuje dr. Josip Birsa. Izdaja za Konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.